འཇུག་འགྲེལ་ཟླ་བའི་ཞལ་ལུང་
དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྲེང་།

རྩོམ་པ་པོ། འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ཟླ་བའི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྩོམ་པ་པོ། འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྐྱིའི་ཨང་།

SJRB-0447

མ་ཕྱི་ཤིང་པར་དཔེ་རྙིང་ཞིག་ལ་གཞི་བཅོལ།
གངས་ཅན་དཔེ་རྙིང་སྒྱུར་སྐྱོབ་རིག་གཞུང་ལྟེ་ཚོགས་ཀྱི་
འཕྲུལ་པར་དང་དཔྱད་བསྡུར་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༤ ལོའི་ཟླ་བདུན་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཞུ་དག་དང་གཤིབ་བསྡུར་པ། བསྟན་པ་ཆོས་དར།
དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྲོར་བ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ii

ཞུ་སྦྲིག་པའི་གསལ་བཤད། iii

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། ༩

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ། ༧༡

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། ༧༦

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ། ༡༠

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ། ༡༧

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། ༡༧

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ། ༡༠༣

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ། ༡༠༩

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ། ༡༠༤

སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ། ༡༠༨

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༡༥༡

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

འཇུ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ལོར་མདོ་ཁམས་སྡེ་དགེའི་ཉེ་འདབས་ཡ་ཆུ་དིང་ཆུང་གི་ས་ཆར་ཡབ་མགོན་པོ་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་སྒྲོན་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་དྲུག་ཙམ་ནས་ཡབ་དང་ཞང་པོའི་དྲུང་ནས་ཡི་གེའི་འབྲི་ཀློག་དང་། རྩིས་དཀར་ནག་གི་སྔོན་འགྲོ་དང་གཞུང་ཆེན་བློ་འཛིན་སོགས་ལ་གཞོལ། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་གསང་སྔགས་ཆོས་གླིང་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཞང་པོ་དང་འགྲོགས་ནས་ལྷ་ལྡན་དུ་གནས་སྐོར་ལ་བྱོན། ཕྱིར་ལོག་རྗེས་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ་དང་། དབང་ཆེན་དཔྱིས་རབ་རྡོ་རྗེ། དཔལ་སྤྲུལ་འཇིགས་མེད་ཆོས་དབང་སོགས་ལས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙུག་ལག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོར་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་མཛད། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དཔྱད་འགྲེལ་བཤད་པ་སོགས་མང་དུ་མཆིས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་བཟོ་དང་། གསོ་བ། རྩིས་རིག་བཅས་ལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག །མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་འབར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ལས་འཁྲུངས་པའི་སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། རྡོ་སྒྲུབ་རྡོ་རྗེ་དང་། གཏེར་སྟོན་བསོད་རྒྱལ། ཀཿཐོག་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་པ་མང་དུ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པར་འཇུ་རི་ཁྲོད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ། པར་དུ་བསྐྲུན་པ་པོ་ཧེ་སྲུམ་ཙུ་ལྷག་བཞུགས།

༢༠༡༨.༡༡.༠༥ སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བཏུས་བྱས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཐོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་ཆོས་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྷ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛིན་གྱིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཆོས་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྦྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་གློག་སྐྲབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཙུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཙུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་གློག་སྐྲབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། ལྷ་ཁྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྐབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། ལྷ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན། བསྐབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་

ཡིག་ནོར་བསྒྲབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༨པ་ན། བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན། བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཁྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྙོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༧ཚེས་༡༥ལ།

༄༅༅། བིམལཱཀཱམཱལཙཏྲཱསྱསུཔྲཱལཀ"ཀྵཀྵ[1] ཧྲྀམཀཱབཏཱརསྱཊཱིཀཱནཱམ་བི་ཧ་ར་ཏི་སྨ། །

༄༅། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ཟླ་བའི་ཞལ་ལུང་དྲི་མེད་ཤེལ་ཕྲེང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཨོཾ་སྭ་སྟི། སྐྱེ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལ་སྤྲོས་པའི་སྤྲིན་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་མཐའ་གླུས་འོད་སྟོང་ཅན། །འཕགས་ཀུན་བསྐྱེད་མ་གཉིས་སུ་མེད་བློ་ཟབ་མོ་དབུ་མ་ལ། །ལེགས་འཇུག་ཐེག་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་པདྨ་རྣམ་རྒྱས་དགེ་ལེགས་ཤིས། །རྒྱལ་བ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །སློབ་མའི་གཙོ་དང་རྒྱལ་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཀུན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཟླ་བའི་དགོངས་པའི་གནད། །དོན་བཞིན་གཟིགས་ནས་ཆོས་བཞིན་འདོམས་མཛད་པས། །ཟབ་མོ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ས་མཁན་མཆོག །འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདི་ན་རྟོགས་པ་བཞི་ཡི་གཏན་ཚིགས་ལས། །དང་པོར་གྱུར་པ་ཆོས་རྣམས་ཚུལ་གཅིག་པུ། །སྟོན་པ་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་གསལ་བའི། །བསྟན་བཅོས་གཞུང་གི་འགྲེལ་བཤད་རྣམ་པར་དགོད། །

དེ་ལ་འདིར་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན། ཀྵཀྵ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡ན། མམ

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་འཆད་པ་ལ།

མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་དྷྱ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ན་མ། གཉིས་པ་ནི། བོད་སྐད་དུ།དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདིར་དབུ་མ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབུ་མ་དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་གཞུང་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ། དེ་ལའང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་དབུ་མ་ཡི་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སམ། ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟབ་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཐལ་རང་ཐུན་མོང་སའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པ་ལ། གཞུང་འདིས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཐུན་མིན་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགོངས་པ་ལྷུར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སའི་ཆོས་གསུམ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ། མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་ས་དང་བཅས་པ་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉིས་པའི་རྒྱུབ་རིག་དང་བྲལ་བས་འཇམ་པ་དང་དོན་གཉིས་འགྲོར་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རྒྱས་སྲས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ལོ་ཙཱ་བས་འགྱུར་མཛད་པའི་སྔ་ལོགས་སུ་ཕྱག་མཛད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་ཕྱག་ཀྱང་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་នོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར

བརྗོད་པ། "བརྩམ[1]་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བརྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལས་གདམས་ངག་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོས་པའམ་སྒྲོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉན་ཐོས་ལས་འཕགས་པ་དང་རྟོགས་པ་མྱུར་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པ་རང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་སློབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབས་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གསུམ་པོ་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐར་གཏུག་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱེ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིའི་དང་པོར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་དང་ནི། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་སྤེལ་བ་ལ་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ངན་ཅིང་བྱས་པ་དྲིན་དུ་མི་གཟོ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ཡུན་རིང་དུ། ལོངས་

[1] མ་ཕྱི། ཉན་ཉན། བརྩམ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༢བ༩ན། བརྩོམ་

སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པ། དེ་ཕྱིར་བླ་བའི་ཞབས་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས།

༼ སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། ༽

དང་པོ་ནི། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྔོན་དུའམ་དང་པོར་ང་ཞེས་པའི་འཛིན་"སྣང"[༡] གིས་བདག་ཡོད་པ་ལ་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། བདག་གི་འདི་ཞེས་མིག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། ཟོ་ཆུན་འཕྲུལ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་པར་འཁོར་བ་ཡི་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཟོ་ཆུན་འབྱུད་མོ་དང་འདྲ་ན་དེ་ཐག་པས་བསྡམས་པ་[༡]དང་། འབྱུལ་འཁོར་བསྐོར་མཁན་དང་འདྲ་བར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ལ་རགས་ལས་པར་འཇུག་པ་[༢]དང་། འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་པར་ཐུག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་དུ་འཕེན་པ་[༣]དང་། ཐུར་དུ་ངན་འགྲོར་དང་གིས་འགྲོ་ཞིང་གྱེན་དུ་བདེ་འགྲོར་འབད་པས་དྲང་དགོས་པ་[༤]དང་། མ་རིག་སྲེད་ལེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྲིད་པའི་ལས་དང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྔ་ཕྱི་བར་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ཟིན་པ་དེ་དག་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འཇུག་པས་བར་མེད་པ་[༥]མགལ་མེ་ལྟ

[༡] མ་ཕྱི། ༥ན་༡ན སྣང སྣངས་ཡིན་པར་སྙམ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྡ་གསེར་སྙིང་གི་ཁྱད་པར་མང་དག་ཅིག་འདུག་ལ་ཡིན་ཡང་མ་ཕྱི་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན།

བྱའོ། །ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཆུ་གཉེར་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་མཐུན་དྲུག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་རླུང་གིས་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པར་གཡོ་བ་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། སྙིང་རྗེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད་ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཆུ་དྭངས་པ་རླུང་མི་དྲག་པས་གཡོ་བའི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་ཆུ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོར། དེ་རྒྱས་ཕྱིར་འབབས་པ་མ་རིག་པའི་ཆུ་སྦྲོན་རྒྱ་ཆེ་བ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་ནང་ན་གནས་པ། མཁའ་ཟླ་ལྟར་ལས་དཀར་ནག་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པ་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །དེས་ན་སྙིང་རྗེ་གསུམ་ཀའི་རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་དུ་འདྲ་ཡང་། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བཅུ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སོགས་ལྔ་བཤད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ། རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེ་ཚན་འི་སྐབས་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་གཞི་ས་ཡི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་རྣམས། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་ཕྲག་བཅུ་ས་དང་པོ་པས་འདེབས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྨོན་ལམ་དེས་དགེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྔོས་ཤིང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་བླང་བྱའི་

ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ངན་སོང་སོགས་སྤྱང་བྱ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་སེམས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ་སྟེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། ནུས་པའི་ཡོན་ཏན། གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྔ།

དང་པོ། འདི་ནི་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རང་སར་རིགས་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ། འདི་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་སྟེ་འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཚོམ་བཅས་མཐོང་སྤངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྐྱོན་སྤངས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཆང་ཞིང་འཛིན་པས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་ཚེ་བྱང་སེམས་དེའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལྔ་པ། ས་དང་པོ་ནས་སར་ཧེ་གཉིས་པ་གནོན་པ་ལ་སྦྱོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱེད་ཅིང་ས་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ས་དང་པོ་

ཐོབ་པ་དེ་ཚེ་བྱང་སེམས་འདིའི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་"ཅེས[1]་པས་བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་བས་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཉེན་པོས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་བཅོམ་པའོ། །ས་ཐོབ་པ་དེའི་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་སོགས་མར་བརྩིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་ས་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བ་སོགས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ལྟ་ཞིང་དོན་གཉེར་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་དམིགས་མེད་སྙིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་པར་བྱས་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །

༄ གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ། སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་དེ་ཚེ་བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར། ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་

[1] མ་ཕྱི། ༨བ༡ན། ཅེས་ ཞེས་ཡིན་པར་སྣམ། ཚིག་ཕྲད་ཁག་ཅིག་བཟ་སྒྲོད་དང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ནའང་མ་ཕྱི་གཞི་བཞག་བཅོས་མེད།

དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ལུ་སྟེར་བ་ལའང་འདུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡང་མེད་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གང་གིས་ས་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་དུ་བས་མེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པའི་བསྔགས་པ་དངོས་དང་། བསྔགས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གུས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟེན་དམན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྔགས་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བསྔགས་པ། དེ་ལྟར་བསྔགས་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ།

དང་པོ་ལ། རྟེན་དམན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དགོས་ཚུལ་དང་། སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ནི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། མི་རྣམས་ཀྱི་བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་བདེ་བ་དེའང་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྔོན་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བར་མཁྱེན་ནས། ཐུབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་སྦྱིན་པ་ལ་བསྔགས་པའི་གཏམ་མཛད་དོ་སྟེ་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་སླབས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྦྱིན་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཏོང་བ་པོ་དད་པ་སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་པའི་སེམས་ཅན་རང་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། རང་སྐལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་འཁོར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་

པ། སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བའི་གཏོང་པོ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕྲད་པ་མྱུར་དུ་འཐོབ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་གི་ཐད་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་འོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཕགས་པ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ནས་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་ལམ་བསྒོམ་པས་སྲིད་རྒྱུན་སྐྱེ་འཆིའི་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། དམ་པ་དང་འཕྲད་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཉན་རང་གི་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། འགྲོ་ལ་འཕྲལ་ཕྱུགས་སུ་ཕན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་སེམས་རྣམས། སྦྱིན་པས་མཇུག་ཐོགས་སུ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སློང་མོ་བ་ཚིམ་པའི་སྦྱིན་འབྲས་ཀྱི་དགའ་བ་ཐོབ་པས་དུས་ཀུན་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲོའོ། །གསུམ་པ་བསྔགས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ། གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བྱང་སེམས་དང་བརྩེ་བདག་མ་ཡིན་པ་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྦྱིན་པས་འདྲེན་པ་དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྔགས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གུས་ཚུལ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་ཅི་ཙམ་གུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གུས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་སློང་མོ་པས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་ཐོས་ནས་དེའི་ཚུལ་བསམས་པ་ལས་ཏེ། བདག་ལ་སློང་མོ་བྱུང་སྙམ་པའི་དུས་ནའང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ། ཞི་བར་མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་པ་མིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སློང་མོ་བ་ཚིམ་པའི་སྐབས་ན་བདེ་བ་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། གཉིས་པ། སྦྱིན་པ་ལ་ཞེན་ཏུ

དགའ་བའི་བློ་སྐྱེས་པ་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྐབས་སུའང་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་དེ་སྟེར་ཞིང་དེ་ཡི་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། དཔོག་ནས་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི། སྡུག་བསྔལ་ལུས་བཅད་པ་ལས་སྟོང་འགྱུར་འཕེལ་བ་རང་རིག་གིས་མྱོང་བའམ་ཤེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའམ་བལྟས་ནས་ནི། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྩིས་མེད་བཏང་ནས་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་གཅད་པ་སྟེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྦྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ལེན་པོ་དང་གཏོང་པོས་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ཟབ་མེད་ཀྱིས་ཟིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕ་རོལ་ལ་པ་ར་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་ཨི་ཏཱ་ཞེས་པ་ཚིག་བསྡུས་ཏེ་པ་ར་ལ་རྣམ་དབྱེའི་གཅིག་ཚིག་ཨཾ་བྱིན། ཨི་ཏཱའི་རྗེས་སུ་དང་པོའི་ས་བྱིན་ཏེ། པ་ར་མ་ཨི་ཏཿ པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་ཚིག་བསྡུས་ན་ཨཾ་སུ་མི་མངོན་པར་འགྲོའང་། འདིར་ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲའི་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་སུ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཀྱང་ཨཾ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲ་ཐོབ་པ་བྱང་ཆེན་དུ་བསྔོ་བས་ཟིན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ངེས་པ་ལ་བཞག་པས་སོ། །ཕ་རོལ་འདིར་ཞེས་ལས་ལ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན། སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་ཕ་རོལ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པས་སྦྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་

བསྟན་ཏེ་དམིགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་ཡི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཟླ་བ་མཐོན་པོར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ས་དང་པོ་པའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཤིང་སྟེ། ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་དེའི་ཡིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །ས་དང་པོའི་སེམས་དེ་རང་གི་རྟེན་མཆོག་དམ་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྙེད་གྱུར་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་སྨུན་པ་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ནས་དེ་དག་རྒྱལ་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐབས་བསྡུ་བ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

༼སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ།༽

༄ གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ལེའུའི་སྐབས་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་"ཚིགས"[1]་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ས་གཉིས་པ་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སད་པར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་བཅས་འགལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས་པ་སྤང་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དམ་རྒྱུ་བ་ཉེས་ལྟུང་ཕྲ་མོས་ཀྱང་དག་པར་གྱུར་པས། དམ་པའི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོང་བདུན་ལས་ཡིན་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་དེ་སློང་བྱེད་ལམ་སྟེ་དགེ་བ་བཅུ་ཆར་སོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་ཆ་

༡ མ་ཕྱི། ༼བ༡ན། ཚིགས་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༼ན༣ན། ཚིག །ས་

ནས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཅིང་དག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་། ས་དང་པོ་པ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཉིས་པ་བ་དེ་ལ་ཀླུགས་ཞེས་སྤྱ་ལས་བསྟན་ཏེ་ཆེས་ལྷག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕུལ་བྱུང་དག་པའི་དོན་ནོ། །སྤྲིན་བྲལ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ལྟར་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དེ། ཟླ་བས་ཚ་གདུང་ཞི་བ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒོ་བསྡམས་པའི་ཞི་བ་དང་དཀར་འོད་ཀྱི་ལམ་མེར་བྱས་པ་ལྟར་འོད་ཆགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་སློང་སོ་ཐར་གྱི་ཁྲིམས་ཆེས་དག་ཀྱང་དེ་ནི་རློམ་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་དག་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་ན། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་མི་འགྱུར་བ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གང་ལ་ཚུལ་འཆལ་སྤྱོང་བ་དང་། སྤང་གཉེན་གང་བྱེད་དང་། གང་གིས་སྤྱོང་བ་གསུམ་ཆར་ལའང་། དངོས་དངོས་མེད་སོགས་གཉིས་འཛིན་གྱི་བློའི་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ལ། བསྔགས་པ་དངོས་དང་། བསྔགས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དམན་པར་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ལྡན་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་བདེ་འགྲོ་མི་ཐོབ་པའི་སྐྱོན་དང་། བདེ་འབྲས་ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་པའི་སྐྱོན་དང་། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ

བའི་སྐྱོན་དང་། སྐྱོན་དེ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་
པའི་ཚུལ་བཞི། དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ནི་འགྲོ་བ་ངན་པ་
ནའང་འབྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་བོ་མཐོ་རིས་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྐང་པ་ཉམས་པ་ལས་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་ཀླུ་དང་ཉི་ཚེ་བ་ཡི་དྭགས་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངན་འགྲོ་ལྷུན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དེས་གསར་དུ་སྦྱིན་སོགས་མི་
བསྒྲུབ་པས་སྐྱེད་བཅས་དངོས་པོའི་འདུ་བ་སྟེ་རྩ་བ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པས་ཡོངས་སུ་ཟད་
པས་ན། ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སླར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྔར་མེད་
པའི་འཕེན་པ་དང་བྲལ། སྔར་འཕངས་པ་ལ་སྤྱད་དེ་ཟད་པས་ཁེ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་སྤྱད་
དེ་ཟད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་འཆིང་བ་མེད་པ་ལྟར།
གང་ཚེ་གཞན་ལ་རགས་མ་ལས་རང་དབང་འདུག་ཅིང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་
བ་ན་གནས་པ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་ལས་འཛིན་
པར་མི་བྱེད་ན། དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་བསྐྱུར་བ་ལྟར། གཡང་སར་ལྟུང་བས་
གཞན་དབང་ཁོ་ན་འདུག་པར་འགྱུར་བ། ངན་འགྲོ་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་
བར་འགྱུར་སྟེ་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཐོག་མར་
མཛད་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྱིན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོའི་སྟེ་འགྲོ་བའམ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དགོས་པ་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་དང་འབྲས་བུ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་
ཉེར་སྤྱོད་རྒྱུན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་

རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་གཙོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྡུགས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ་ནི། ཇི་ལྟར་ཀླུ་གཙང་སྦྲ་ཅན་གནས་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། བཀྲ་ཤིས་པ་དང་རྣ་ནག་མ་སྐྱེ་བཀྲ་ཤིས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་རང་གིས་འཁོར་གྲོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད་དེ་ཚུལ་འཆལ་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སྤྱང་བྱ་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཤད་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པས་སྟོང་པའི་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ། རྒྱལ་སྲས་ས་གཉིས་པ་པའི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བ་ས་གཉིས་པ་དེ་སྲིད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཡང་སྲིད་པ་ཡི་དཔལ་གྱུར་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་། སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐབས་བསྡུ་བ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་བཤད་པའོ། །

༼སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ།༽

༄ གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་བཤད་པ། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་པ་བསྲེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ས། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི་འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་ལ། ས་གསུམ་པ་དེ་ཚེ་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྔ་རོལ་དུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་དམར་ལམ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ལྷག་པ་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ། བཟོད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་གནས་མིན་པ་བྱང་སེམས་ལ་འཁྲུག་པ་འགའ་ཡིས་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ལས་ལྷ་ནི་གཏིང་གི་རུས་པ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ། མནར་བའི་ཕྱིར་སྤྱང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ལྷག་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ། དེར་མ་ཟད་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། གཅད་བྱ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གང་གིས། དུས་གང་ཚེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀུན་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆེས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཁོང་ཁྲོ་བའི་སྐྱོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དོན་མེད་པས་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། ཕན་བྱེད་གནོད་པར་བསྒྱུར་མི་རིགས་པར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། ཁོང་ཁྲོ་སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། འདི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་དུ་མར་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་གནོད་བྱེད་དེར་བཀོན་པ་སྐྱེ་ཁྲོ་ན། དེ་ལ་བཀོན་པས་སྔར་བྱས་ཟིན་གྱི་གནོད་པ་ལྡོག་གམ་ཅི། དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་ངེས་པར་ཆེ་འདིར་དོན་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། རང་གི་སྔོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི། །གནོད་བྱེད་གཞན་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་ནི་ཁྲོ་བའི་དབང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ཏེ། སླར་རྒྱུ་བསྐྱབ་སྟེ་ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུར་ན་འཕྲིད་པར་བྱེད་དེ་བཟང་པོ་ངན་པར་བསྒྱུར་མི་རིགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ། གང་ཕྱིར་ཡུལ་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་སྡིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་ཡུལ་བྱང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་

པ་བརྒྱ་དང་། བྱང་སེམས་མིན་པས་ཡུལ་བྱང་སེམས་ལ་ཁྲོས་ན་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་མདོན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ལུས་ངག་ཏུ་མ་མཐོན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་བསྐྱེད་ན་སེམས་དེ་བསྐྱེད་གྲངས་ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་དགོས་ལ། བགོ་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མྱུར་བོར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་ཐུབ་པ་གཅིག་གིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྲོས་ན་ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཀྱི་བསྐལ་བར་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་མི་ཐུབ་པར་གཞི་ནས་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ། ཁྲོ་བ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་གདོང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྲི་བ་དང་། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དབྱོད་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཁོང་ཁྲོས་རྒྱུད་དཀྲུགས་ཏེ་ལོང་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་མྱུར་དུ་ཕྱི་མར་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ཁོང་ཁྲོའི་སྐྱོན་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་ལུས་མཛེས་པ་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ་ཕངས་ཤིང་གཅེས་པ་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་ཤི་ན་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་བ་འཐོབ་པ་དང་ཁྲོ་སོགས་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། ཁྲོ་བ་དང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རིག་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་མྱུར་དུ་བསྟེན་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ། བཟོད་པ་བསྒོམས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ཕྱིར་བསྔོས་ཀྱང་། བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནི། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ཡིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པས་དྲང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕལ་ཆེར་བརྒྱ་བྱིན་དུ་གྱུར་ནས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་ལ། ཕར་ཕྱིན་སྔ་མ་གསུམ་ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ས་འདིའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས།

དང་པོ། སྦྱིན་པ་དང་སོགས་སྒྲས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་རམ་གཙོ་ཆེ་བར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ན་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ས་གསུམ་པ་པ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི་བྱང་སེམས་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་མུན་པ་དོན་དམ་པའི་ས་འདི་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་

རྣམས་དང་པོ་ས་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་དེ་བསྟན་པས་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་དེའི་གེགས་མུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་། ས་འདིར་ཉེས་མུན་འཇོམས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཟེར་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱོན་ལྡན་སྐྱེ་བོར་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྙིང་རྗེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྒྱུད་སྟུམ་ཞིང་བཟོད་པ་བསྒོམ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལེ་ཨུའི་མིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བཤད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ།

༄ བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པ། སའི་ངེས་ཚིག །སྔར་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ། དང་པོ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལེ་ལོ་གཏན་ནས་སེལ་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་ལྷག་པར་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི་ས་དེ་ནི་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དེར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཐུགས་སྲས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཟངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་ཞིང་འོད་འཕྲོ་བས་ན་འོད་འཕྲོ་བའོ། །གསུམ་པ། རང་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་བདག་ལྟ་བ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་རྒྱུར་འཛིན་པ་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་དང་ཆོས་བདག་སོགས་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་ས་དེའི་སྔར་བྱུར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ས་

བོན་འཇོམས་པའོ། །ལེ་ཚན་འདིའི་མིང་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ།

༄ ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་དང་། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལྔ་པ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། སྦྱང་དཀའི་ས་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ན་ཕམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་སྟེ་འཕགས་པའི་མིང་ཅན་དེས་བདེན་པ་བཞིའམ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ་པའོ། །ལེ་ཚའི་མིང་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ་བཤད་པའོ།། །།

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ།

༄ གཉིས་པ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་གྱུར་པ་མཉམ་བཞག་སེམས་ཕུལ་བྱུང་ལ་གནས་ཏེ། བདེན་མཁས་རྟོགས་པའི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་མཐོང་བས་རྟོགས་པ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ས་ལྔ་པར་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་

པའམ་འཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་། འདི་སྣང་ཚོད་པའི་ཆོས་ཀུན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྟེ་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཆོག་ལ་གནས་པས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་སོ། །འགོག་པ་ཞེས་པ་ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་ཉན་རང་གི་ལྟར་མིན་པར། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཆེ་བ་དེ་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ། མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་གར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་བདེ་བླག་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས། དེ་ཉིད་ལྟ་བའི་མིག་ཉམས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བླངས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཀུན་ཏུ་འོད་རྒྱལ་བའི་ས་ཉིད་ལ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད་དང་། གང་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ། དང་པོ། འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན། མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གིས་བློ་མིག་གཡོགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་ཡི། དྲུག་པ་སོགས་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བ་མིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མིག་སྨན་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་འཇོམས་པར་བསྟུས་པ། བློའི་སྤྱན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་གྱུར་ལ་དྲི་བའི་དབང་དུའོ། །གལ་ཏེ་ཡུམ་དང་ས་བཅུ་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་

པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མ་གསུངས་སམ། ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཤོད་ཅིག་ཞེ་ན། ལུང་གི་དགོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དཀའ་བས་བདག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་དབང་དུ་བསྟན་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་དྲུག་པ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟོགས་པ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དང་དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་གཉིས།

དང་པོ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐོས་ནས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་མ་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡི་ས་བོན་ནམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་འགྱུར་གྱི་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་བསྟན་ན་འབད་པ་འབྲས་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་

ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས། ཐབས་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་རུང་བས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཇི་ཙམ་གོ་བ་རྙེད་པ་དེ་ཙམ་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་ངན་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉན་སྒོམ་རྒྱུན་ཆད་དུ་དོགས་པས་རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་མི་ཉམས་པར་སྲུང་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་ལ། བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་ལྟ་བ་ཉན་སྒོམ་གྱི་རྐྱེན་ཟས་སྣན་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡར་མར་ཞིང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ལྟ་བ་སྙིང་རྗེ་དང་འབྲལ་བས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྲོ་བས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། མདོག་ངན་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་རྣམས་མི་དགྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་བསྔོས་ན་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དེ་ཡི་དགེ་བའང་། སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་མི་ནུས་པས་ལྟ་བ་དེ་ལྡན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཡ་མ་

བྲལ་བ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཚོགས་སྦྱོར་བགྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས་ས་རབ་དགའ་དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་འཚད་འགྱུར་གྱི་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་གོ །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྔ་པ་དེ་དྲུག་པར་འཇུག་ན་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་འཇུག་གོ །བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། མ་སྐྱེས་པར་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བླང་དོར་མེད་པར་དང་། སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་མིག་གཡོར་བྲག་ཅ་ཆུ་ཟླ་གཟུགས་བརྙན་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཚན་མ་མི་འདྲ་བར་སྣང་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དོན་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྤྱི་ར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མེད་མ་འོངས་པ་དང་། བཞི་པ་མ་སྐྱེས་པ་དུས་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྔ་པ་དབེན་པ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དང་སྐྱེས་པས་སྟོང་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཕྲལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་པར་གདོད་ནས་རྣམ་དག་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པ་དང་། བདུན་པ་སྤྲོས་མེད་ནི་གཉིས་སྣང་གི་ངོར་སྒྲ་རྟོག་གིས་སྤྲོ་བར་མི་ནུས་པའོ། །བརྒྱད་པ་བླང་དོར་མེད་པ་ནི་དངོས་སོ། །དགུ་པ་དཔེ་བདུན་པོས་དོན་དེ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཅུ་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱེ་མེད་མཉམ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་

པས་བསྒྲུབས་པས་གཞན་རྣམས་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་འདིར་དེ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་གང་བཤད་པའི་ཆོས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ། རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ། འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་དེ་ག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་སྟེ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་སྐྱེ་ན་འདི་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བའི་རྩོད་གཞིའི་སྟེང་དུ། ཆོས་འགའ་ཞིག་དགག་པའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཆོས་ཅན་སྤྱངས་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐུན་སྣང་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབས་པས་མཐུན་སྣང་གི་སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཞན་རྟག་པ་བསལ་བ་ལྟར་སྣང་གི །སྒྲ་བཀག་པ་མིན་

པ་ལྟར་གོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་འཛོག་ཚུལ་འདིས། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བདེན་པས་སྟོང་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་དེ་བྱུང་ངོ་། །གོང་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད། ལུགས་དེའི་དབང་དུ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་གྱི་དགག་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གསར་དུ་ཕྲི་བ་དང་། མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་འཕེལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ངོ་བོའི་དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་རྫོངས་པས་འདིར། གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པ། །གྲུབ་པ་དང་ནི་ཆོས་མཐུན་ལས། །བརྡལ་དྲན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཇི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བཞིན་དེ། །དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་བུ་སོགས། །ཐ་དད་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་མཐུན་སྣང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ། དབུ་མ་པ་སྤྱི་ཡི་འགྲོ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཚེ། རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་འདོད་ན། ནང་པ་ལ་མ་གྲུབ། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་མུ་སྟེགས་ལ་མི་གྲུབ་པས། རྣ་བ་མཉན་བྱའི་སྒྲ་ཙམ་འགོད་ཀྱི། རྩོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་མི་བཀོད་དོ། །དེའི་ཚེ་མུ་སྟེགས་པ་སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན། སངས་རྒྱས་པ་སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པར་འཛིན། གཉིས་ཀྱི་མཐུན་སྣང་སྒྲ་ནི་སྐབས་དེར་གང་གིས་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེས་པ་ལྟར་སྣང་བ་འདྲ་ཡང་། དངོས་པོའི་དོན་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟག་པའི་སྒྲ་དང་། རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྒྲ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས། དེ་གཉིས་མཐུན་པར་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་སྒྲ་དེ་མིན་ལ། རྣ་ཡུལ་སྣང་རྒྱུའི་སྒྲ་ནི། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཞི་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དངོས་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཅན་དེས། མཐུན་སྣང་གི་སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པས། སྒྲ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་ཁེགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པས། སྒྲ་ཡི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གཞན་བསལ་ནས། སྒྲ་ཉིད་མ་བསལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་དོན་ལ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ན་རྟག་པ་ཡེ་ནས་མེད་པས་གསར་དུ་བསལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་བསལ་བ་ཡོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་མི་འགོག་པར་བཞག་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡང་སྔ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་པ་རང་ཁེགས་ཏེ། བུམ་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཅན་གྱིས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་འདི་མ་ཡིན། འདི་བདེན་མེད་ཀྱི་བུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་མི་བཀག་པར་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བསམས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་འགོག་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་བཀག་པར། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཡོད་ན་དེ་

ལྟར་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བུམ་པ་མི་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ། དེའི་བདེན་མེད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མཐུན་སྣང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་ལ་དཔྱད་ན། དཔྱད་བཟོད་གང་ཡང་མ་རྙེད་པའམ། མ་དམིགས་པ་དེ་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་འཛོག་བྱེད་དང་། བདེན་མེད་འཛོག་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་བསལ་བ་ན། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བསལ་ནས། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་སླ་བར་རིགས་ཏེ། གོང་དུ་སྨྲ་ལ་རྟག་པ་བསལ་ཚུལ་དང་འདྲའོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་ཚུལ་དབུ་མའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་འཛིན་དགོས་ཀྱི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་རིག་པའི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགག་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ། མཐུན་སྣང་བུམ་པའི་སྟེང་གི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་མིན་གྱི་མཐུན་སྣང་བུམ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་དབུ་མའི་གཞུང་གི་རྣམ་བཞག་སུས་ཀྱང་མི་སྨྲ་མོད། མཐུན་སྣང་མི་འགོག་པར་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལ་བསམས་ནས། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་།དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དེས་ན་དོན་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་ཆོས་གང་ལ་དཔྱད་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཁེགས་ན་ཀུན་རྫོབ

ཏུ་ཡོད་མི་སྲིད་སྙམ་དུ། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་དངོས་སྨྲ་བའི་ཞེ་འདོད་སྙིང་ལ་དམ་དུ་བཟུང་ནས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཞིག་རིགས་པས་དགག་བྱར་འདོད་པ་ནི། དབུ་མའི་གཞུང་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་འཆེས་ཀྱང་། དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གསར་དུ་བསླང་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ན་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཇི་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྤྱངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

མིག་ནི་མིག་གིས་མི་སྟོང་དེ་ཡི་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཚིག་ལ་དཔྱད་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་ན། དེ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་དེ་བདེའམ་སྙམ་ན། བདེན་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལས་ལྷག་མེད་པར་བདག་ཅག་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་འཛིན་པའི་ཞེ་འདོད་ལྟར་ན། ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཁས་མི་ལེན་པས། འདི་ཡི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་ཚིག་གི་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས། མིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙུང་ཟད་མི་འགྱུར་སྟེ། མིག་ནི་མིག་གིས་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན། ཐ་སྙད་དུ་མ་སོང་བར་དོན་དམ་པར་དཔྱད་ཀྱང་དེ་དེས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་དཔྱད་ན་མིག་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་དེས་མི་སྟོང་བ་ག་ལ་སྲིད། མིག་མི་སྟོང་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་བཀག་མི་ཁེགས་ལ། མིག་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་སོ་སྙམ་པའོ། །མཐུན་པར་སྣང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མི་དམིགས་པར་མ་གྲུབ་ན། མིག་བདེན་གྲུབ

ཏུ་འགྱུར་བས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཀ་བ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་པ་ཙམ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོང་པ་དོན་དཔྱོད་ལ་མི་ལྟོས་པར། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ག་ལ་ཡིན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཀྱང་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་དུ་ཆུག་ནའང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཤུལ་ན་བུམ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བུམ་པ་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ག་ལ་སྲིད་དེ། ཡང་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་བུམ་པ་བུམ་པར་བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་པས་དེ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་མི་བཀག་པར། དེ་ལ་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་སོགས། འདི་འདྲའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མི་བཀག་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བཤད་དགོས་ཀྱིས། དོན་དམ་པར་མི་བཀག་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་གྲུབ་པར་དེ་འགྱུར་ལ། བདེན་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོང་མི་སྟོང་ཞེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་མི་སྟོང་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ། མི་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་ངེས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་དེ་སྟོང་ན་བུམ་པ་མེད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་བུམ་པ་བུམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ

པའང་ཅི་སྟེ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་ཚད་མས་བུམ་པ་བུམ་པ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས་ཏེ་ལས་འབྲས་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་རྣམས་ལ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་མ་འགག་པར་ཤར་བའི། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་ཚུལ་ཞིག་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་སྙིང་ལ་འཆང་བཞིན། ཚིག་གི་སྒྲོ་ནས་བདེན་སྟོང་དུ་སྨྲས་པས། དེ་བས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་སྨྲ་ཚུལ་མེད་པས་ཅི་ཡང་མི་དགོས། དགོས་ན་ཆད་སྟོང་ངོ་སྐམ་མོད། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་དོ་ཁས་སྨྲས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་གསལ་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིད་ལ་འཆར་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་དུ་འཆར་ཚུལ་ཡང་། བདེན་པ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་ཉིད་བདེན་པ་མི་འགལ་ཞེས་སྨྲས་ན་མི་འགྲིག་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །

བདེན་སྟོང་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ། སྟོང་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཚིག་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དེ་མིན་ཞེས་སྲུན་ཕྱུང་མི་ནུས་པ་ལ་རྒྱབ་བཅར། ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་བདེན་མེད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པས། ཆོས་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་དེ་མེད་དོ་སྐམ་པ་ལ་གཞན་སྟོང་དུ་བཏགས། རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟོང་པན་ཆད་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བས་སྟོང་ཚུལ་མི་ཤེས་ལ། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་དེར་ཤར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྭ་མེད་གཡག་གི་རྭ་རངྲ་ལྟར་འཆར། དེ་འདྲའི་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་མི་སྟོང་པ་ལ། ཆོས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མེད་པས། སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ་

ཤེས་ཀྱང་། སྲིད་རྩ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་གནོད་ལ། སྲོས་བྲལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། སྒོ་འགེགས་པར་བྱེད་པས་ན། འདི་འདྲའི་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་གནད་ཉམས་པའི་འཆད་ཚུལ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ནི་རང་གིས་རང་བསླུས་པར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་བུམ་པ་ཉིད། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དུ་བསྒྲུབས་ན། བུམ་པ་ཉིད་བདེན་མེད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་བཏགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགག་བྱ་གཞན་པ་དེ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེའང་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་བུམ་པའི་ངོ་བོ་བདེན་མེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་ནུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་མཚན་མཆོན་ཐ་དད་འདོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཆུག་ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བུམ་པ་དང་བདེན་སྟོང་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་ཀུན་མཚུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྒྲ་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་སྒྲས་མི་སྟོང་པ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི། སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཉིད་མི་རྟག་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་མི་ནུང་ལ། སྒྲ་དང་རྟག་པ་གཅིག་ཡིན་པའམ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་གཞན་འགོག་གོ་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡེ་ནས་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་ཚེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡིན་ན་ སྔར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མོ་གཤམ་བུ་དང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཐ

སྣང་དུ་འང་མེད་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཙམ་དུ་འདོད་རུང་མོད། ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་དོ། །བུམ་པ་མོ་གཤམ་བུས་སྟོང་པ་ལ་གཞན་སྟོང་ཟེར་ཨེ་རུང་། གཞན་ཡང་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་ཅིང་། བུམ་པ་ལས་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་བ་མི་འཛིན་པས། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི། དབུ་མའི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་དགོས་སམ། ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགོས།

དང་པོ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ན། མགོ་གཉིས་པ་སོགས་ལྟར། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བསལ་དགོས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཤེས་པས་ཀུན་བཏགས་རིགས་པས་མི་གྲུབ་ཞིག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། བསལ་དགོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ནི། བུམ་པར་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་ཉིད། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་འགོག་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན་བུམ་པར་སྣང་བ་འདི་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེས། དོན་དམ་པར་མེད་པའམ། བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་བུམ་པ་ལ་མི་དཔྱད་པར་བཞག་ནས། བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་ཤེར་མདོ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་བཞིན། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བདེན་

གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་ཆོས་རང་རང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྤྱངས་ནས། གཞན་སྟོང་ཁས་བླངས་པ་ལ། གོ་རྒྱུ་དང་ཤེས་རྒྱུ་དོན་ཅན་ཅིའང་མེད་དོ། །སྨྲས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་འདོད་པས་ཁྱད་གཞི་ཉམས་ཤོར་ན་མི་ལེགས་པས་དཔྱོད་ཅིག །

མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་ནི་མི་སྟོང་པར་གནས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ་མེད་པར་དགག་པའི་ལུགས་འདི་སྤྱིའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། བུམ་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་གྱི་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས། སྒྲོ་འདོགས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་བསལ་བའི་རིགས་པ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ནོ། །བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་མི་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་ན། དེ་དག་གིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ལུགས་འདིའི་ལྟར་ན། བུམ་པར་སྣང་བ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བར་འདོད་པས་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དཔྱད་ན་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་དེ་ལས་བདེན་གྲུབ་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་ན། བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་དེ་སྟོང་པ་ག་ལ་སྲིད། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་སྟེང་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་སྣམ་བུ་བདེན་གྲུབ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་གཞན་སྟོང་ངོ་ཟེར་ན། འདི་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ

མི་དགོས་པས། བདེན་མེད་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རི་རྭ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དུ་སྨྲ་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཇུག་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག །བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ལ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་བྱར་ཇི་ལྟར་འགོག །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་བསླུ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཆེད་དུ། བུམ་སོགས་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེས་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། བུམ་སོགས་སྐྱེ་བར་སྣང་ཡང་དོན་ལ་སྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག །ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པས་དཔྱད་ན། བུམ་པར་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཀྱང་། སྣང་བ་ལྟར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མི་རྙེད། སྐྱེ་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་སྐྱེ་སོགས་མི་འགྲུབ། རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་སྣང་ཡང་། རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་དཔྱད་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གང་ལའང་། དེས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པས། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་

དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བའི་སྟོང་ཉིད་སྨྲས་བྲལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་བཀག །མི་སྟོང་ཞེས་ནམ་ཡང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྨྲས་ན་བདེན་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་འགྲུབ་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ། དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་མཐར་བདེན་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཆེ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཚུལ་དེ་བསྒྲུབ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་ཁས་བླང་བ་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཁས་ལེན་དེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རིག་པའི་འཕུལ་འཆམས་འདི། ངེས་པར་འཇུག་པས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པས། རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲལ་དུ་འཇོག་པའི་རིགས་པའི་འཕུལ་འཆམས་ཀྱང་འདི་དང་བཟློད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་། དོན་འདི་ལས་མི་འདའ་སྟེ། རང་རྒྱུད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་ལ། བདེན་གྲུབ་འགོག་པར་ཁས་ལེན་པས་ཐ་སྙད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་བོའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་སོགས། བུམ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་པས་སྟོང་པས། ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སྐྱེ་སོགས་འགོག་ཆེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་དེ། རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་བཀག་མི་ཁེགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མི་སྟོང་བར་འདོད་པ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་ཁེགས་ན་བདེན་འགྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བས། བདེན་གྲུབ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། རང་གི་རང་

མཚན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་བཀག་པར་ཁས་བླངས་པ་དེས། མི་འདོད་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་དག་དབུ་མ་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་མི་འཐད་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་དག་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་ཀྱང་། མི་དགག་པ་ལྟར་བྱས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སོང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་ཁེགས་ན་མི་སྟོང་པ་མེད་པར་གྲུབ་པས་ཁས་བླང་ནང་འགལ་སོང་བའི་ཚ་ནས་དངོས་སྨྲ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱོན་བབ་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པས་དོན་ལ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུངས་པ་ལྟར། བུམ་པ་གཞན་སྟོང་སྨྲ་བའང་དབུ་མའི་རིགས་པས་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་རྟོགས་ན། དབུ་མ་པ་ཡིན་པ་ལས་མི་ཉམས། ཐ་སྙད་སྒྲུར་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་རང་ངོ་ནས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པ་དེས། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་། དཔྱད་ཚུལ་ཉེས་ན་དངོས་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་གོལ་ས་ཡོད་ལ། ཐ་སྙད་ཇི་འདྲར་སྒྲུར་ཀྱང་གཞུང་གི་ཕྱོགས་རེའི་འཆད་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ལས་མ་འདས་ན། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་ལའང་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་སྲིད་མོད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན། འོན་ཀྱང་མིག་མིག་གིས་སྟོང་པ་སོགས་ཁས་ལེན་ནས། དབུ་མའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཞུགས་ན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོགས་པ་སླུར་ལ། མིག་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་ཐ་སྙད་ལ་གནོད་པར་སེམས་ཞིང་། མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཟེར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ལ་ཐ་སྙད་དུ

བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བ། འཆད་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་བཅག་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལས། རྟེན་འབྱུང་བསླུ་མེད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ནས་འཐུས་ཏེ། མིག་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་ཚིག་དེས་མཚོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཚིག་གཉིས་དེ་ལས་ལྷག་པའི། གསལ་ཁ་བརྗོད་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་ཞེས་བསྣན་པ་འདིས་ཇི་ལེགས་སུ་མ་སོང་བར་དོན་དམ་པར་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་སླས་པ་དོན་མེད་པར་གནས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་པ་ནི། མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ། སླར་ཡང་དེ་བརྗོད་པས་གོ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་དེ། མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པས། མིག་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞིར་བསྟན་ལ། གཞི་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལས་ལྷག་པའི་མིག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཚིག་དེས་ནམ་ཡང་མི་སྟོན་ཏེ། མིག་བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པའི་མིག་སྟོང་གཞིར་འཕང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བུམ་སོགས་གང་ལ་དཔྱད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་འདིས། བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་མི་བདེན་པའི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཤུགས་ལ་འཕང་བ་ཡིན་པས། བདེན་མེད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེས། དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པ་ཙམ་ཟད་

མི་འགྲུབ་བོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིར་མིག་མིག་གིས་སྟོང་པས་བདེན་གྲུབ་སྒྲུར་མི་དགོས་པར། མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཅེས་མི་བརྗོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མ་བརྗོད་ཀྱང་བདེན་པས་སྟོང་པར་བརྗོད་པས་དེའི་དོན་གྲུབ་བོ། །དེས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་། མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གོ་ལ་མིག་བདེན་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མིག་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གོའོ། །དེའི་བདེན་མེད་སྒྲུར་ན། མིག་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཅིང་གོ་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་བསམས་ནས་མིག་ངོ་བོས་མི་སྟོང་། གཞན་སྟོང་ཡིན་ཞེས་ཐ་སྙད་སྒྲུར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲུར་ན་ཚིག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རུང་མོད། ཚིག་དོན་ལ་བསམས་ན་མི་རུང་སྟེ། མིག་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་མིག་ཏུ་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཡོད་པ་ལ། མིག་རང་ངོས་སྟོང་པ་དེ། ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བའི་མིག་དེའི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མིག་རང་གི་ངོ་བོས་མ་སྟོང་ན། བདེན་པས་སྟོང་པ་མི་སྲིད་པས། མིག་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པས་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད་པ། ཆུ་ལ་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་གཞན་སྟོང་པ་ཞིག །ཆོས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཁས་ལྡན་སུ་འང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་

བོས་སྟོང་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟོང་ཕན་ཆོད། ཆོས་གཞན་གྱིས་ངོ་བོ་སྟོང་ཡང་། དེའི་རང་བཞིན་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་རྒྱུ་དང་མི་སྟོང་རྒྱུ་ཆོས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས། བུམ་པ་ལ་བ་ལང་མེད་ཀྱང་། བ་ལང་མེད་པ་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་ནུས། དེ་བཞིན་མོ་གཤམ་བུ་མེད་དང་། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མེད་པ་སོགས་ཀྱང་། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཤད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ན། དབུ་མ་པས་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་དོ། །

བདེན་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་རུང་། བདེན་མེད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་རུང་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་བས་དེ་ཁས་ལེན་མོད། དེ་ནི་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་བཏགས་པ་ལ་ཟེར་གྱིས། བུམ་པའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བར་བྱས་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་བདེན་མེད་བུམ་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་དགོས་ན། དེ་མི་སྲིད་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐལ་བ་དེ་ཟློག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་། ཆོས་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་འདིས། ཆོས་གཞན་སྟོང་པ་རང་མི་སྟོང་པ་དེའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པས། མདོར་ན་ཐ་སྙད་མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བར་བསྒྲུབས་པ་འདི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་སྟེང་དུ་མིག་མིག་གིས

མི་སྟོང་ཞེས་བསྟན་པ་འདིའི་ཁས་ལེན་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་ནས། ཇི་སྲིད་ཁས་ལེན་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ། མིག་བདེན་སྟོང་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་སྟོང་ཡིན་གྱི། རང་སྟོང་མིན་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སླུ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ། བུམ་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས། བུམ་པ་ངོ་བོ་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་དཔྱད་ན། སྟོང་ན་རང་སྟོང་། མི་སྟོང་ན་གཞན་སྟོང་ཟེར་བ་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་མི་སྟོང་འདི་ལ་སྤྱུར་དོན་མེད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ངོར་རམ་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་ནས་སྟོང་བར་གྱུར་བ་དེ་ཉིད། ཐ་སྙད་དུ་དཔྱོད་པ་དེས་དམིགས་མི་སྲིད་དེ། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུའང་མི་རིགས་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མི་དམིགས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་སྨྲོས་མ་དགོས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས། དོན་དམ་པར་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་མི་རིགས་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པའང་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡོད་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་དཔྱད་བཟོད་ཞིག་སྒྲུབ་ནུས་ན། ཐ་སྙད་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་མ་དམིགས་མ་གྲུབ་པ་“བསྟོད[1]་དུ་མེད་དགོས་ན། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ཀུན་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྣང་བར་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ནུས་ན། དོན་དམ་པས་ཁེགས་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རིགས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་

༡ མ་ཕྱི། ༢༤བ༥ན། བསྟོད་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་ ༢༥ན༥ན། ཐ་བསྟོད་

དཔྱད་བཟོད་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་ཚོད་མ་ཟད་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། མི་ནུས་སོ། །དེས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མི་དམིགས་པའམ། མ་རྙེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཁེགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། དེས་ཁེགས་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྣང་བ་ནི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དེས་ན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདིའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་དུ་ཤར་བས། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་སེང་གེའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་ལ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། དེ་ལ་བརྒལ་ཏེ་རྩོད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པས། ལམ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་བཟུང་བར་བྱ་ཡི། རང་གི་བློ་ལ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་དུ་འཆར་མ་ནུས་ནས། རང་བློར་འཆམས་པའི་ཚིག་རིས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བ་བསྟན་ནས། རེ་ཞིག་རང་བློར་བདེ་བདེ་འདྲ་ཡང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་ཁས་ལེན་གང་བྱུང་བར་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཟློག་མེད་དུ་འབབས་པས། དབུ་མ་འཆད་ན་དབུ་མའི་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་ཆད་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལྟར། རིགས་པའི་ལམ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འབྱུང་ངེས་སོ། །

༈ དངོས་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་ཆེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འགོད་དེ། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་ཡོད་

པ་འདི་མེད་དགག་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའམ། བདེན་པར་མེད་པ་སྒྲུབ་པས། བུམ་པ་མི་བཀག་པར་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས། དེ་ལ་བསྒྲུབ་ཆོས་དོན་དམ་པར་མེད་པའམ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། བུམ་པ་མི་དགག་བདེན་གྲུབ་དགག་ཅེས་པ་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས། ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚིག་འདིའི་རྗེས་སུ་བསམས་ནས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དགག་བྱ་མིན་ལ། བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་དགག་བྱ་ཡིན་སྙམ་ན། དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་བཀག་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སྙམ་པ་ལ་གོལ་ས་ཡོད་དེ། དངོས་སྨྲ་བ་དང་རྟོད་ཚེ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མཐུན་པར་སྣང་བའི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའམ་མ་རྙེད་པ་འདིས་གྲུབ་པ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་མི་སྲིད་པས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་བཀག་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གཏན་མེད་དེ། མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་མཐུན་སྣང་གི་བུམ་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ལ། བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་མིན་པས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ནི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་བདེན་

མེད་ཡིན་པ་ལས། དོན་གྱི་སྐྱེང་ན་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་དགག་བྱ་ཙུང་ཟད་མེད་དེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྲུབ་ནི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པས། དེ་བཀག་པས་བུམ་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་མཐས་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་མི་འཛིན་ཏེ། ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི། དོན་གྱི་སྐྱེང་ན་ཆོས་ཅན་དང་དེའི་ཆོས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པ་སེལ་བ་ནི། སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཉིད་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། བུམ་པ་ལས་བདེན་གྲུབ་བསལ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚིག་གི་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བར་བརྗོད་རུང་ཡང་། དོན་གྱི་ངོ་བོའི་སྐྱེང་ན་བུམ་པ་ཉིད་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་བའམ། དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་ཡིན་པས། བུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པའི་རང་སྟོང་ཡིན་གྱི། གཞན་སྟོང་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཀ་བ་སྣམ་བུས་སྟོང་པ་བ་ལང་གི་རྟ་རི་རྟས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དགོས་པས་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དོ། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་སྟོང་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་སྟོང་སྟེ། ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་གཞན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པས་སོ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་འདྲིའོ། །བུམ་པ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་ཟད་ཀྱི། དེ་བུམ་པ་དམིགས་ན

བདེན་མེད་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པས་ནི་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ལ། དོན་དེའི་སྟེང་ན་བདེན་གྲུབ་དོན་གཞན་བཀག་གོ་སྙམ་ན། དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་མི་དཔྱད་པར་བཞག་ནས་དོན་གཞན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་དགོས་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་རི་རྭ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དཔྱད་པ་ཇི་ལྟར་འཇུག་རི་རྭ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ལ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁྲིད་ནས། དོན་གྱི་སྟེང་ན་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་ནས། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་སྙམ་པ་ནི། རི་རྭ་བཀག་པ་དང་འདྲ་བས། མཐུན་སྣང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཙུང་ཟད་སུན་ཕྱུང་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་ཉིད་མི་སྟོང་པ་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ལ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་འཕགས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་ཚུལ་ནམ་ཡང་འགོག་མི་ནུས་ཀྱང་། ཚིག་དེས་དོན་གྱི་སྟེང་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་དགག་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པར་བཟུང་ནས། མིག་མིག་གིས་སྟོང་སོགས་གསུང་པའི་ལུང་དོན་ལ་འགལ་བར་སྨྲ་བའི་

ཞེ་འདོད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་གོལ་སར་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་འགལ་མེད་དུ་གོ་ན། བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ལ། བདེན་པས་སྟོང་ན་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པའང་གོ་ནུས་སོ། །

ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་ན། རིག་པ་སྤྲོས་པ་ལས་མ་འདས་པས། བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ཏེ་མ་སྨྲས་པར་མཐའ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་བཏུབ་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་གང་གི་ཁས་ལེན་མེད་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སོན་ཚེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་མི་དགོས་ལ། གཅིག་དགག་པས་ཅིག་ཤོས་སྒྲུབ་པ་ལ། གཅིག་སྒྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་ལྟ་བུའི་ཁས་ལེན་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ། སྤྲོས་པ་གང་མེད་པའི་ཚནས་སྐྱིར་སུ་བཞིའི་འཛིན་སྟངས་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་གོ་ཆོད་ལ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ཟླ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ཁོ་ནར་འཆད་དགོས་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱིས་གནས་ལུགས་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ནར་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་མེད་པས་མུ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ཁེགས་དགོས་ཀྱང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཁས་བླང་དགོས་ཀྱི། མུ་གསུམ་ཁས་བླངས་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ནུས་སམ། དེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་ཁོ་ནས

མཐའ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བརྒྱད་ཁེགས་ཚུལ་འཆད་ཐུབ་ན་དེ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་འང་། བདེན་མེད་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་སྨྲ་བར་བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ནས་དེ་དག་མེད་མཐའ་འགོག་མི་ནུས་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ། །མེད་མཐའ་མ་ཁེགས་ན། སུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཇི་འདྲ་ཁེགས་སོམས་ཤིག །གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་པ་[༡]མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། [༢]བསྟན་བཅོས་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་དགག་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྐབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ས་བོན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་བཞི། དང་པོ། གྲངས་ཅན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུ་དུས་འབྲས་བུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་འབྲས་དུས་མངོན་པར་གསལ་བའོ་ཞེས་ཟེར། འབྲས་བུ་དེ་ཉི་དེ་ག་རང་ལས་འབྱུང་ན་འབྱུང་དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ་སྔར་ནས་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་རྒྱུ་དུས་ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་།

---

༡ སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ།

༢ ཀླུ་སྒྲུབ། མཆན།

འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་ནས། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བདག་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། གྲུབ་ཟིན་ན་དེ་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེས་གྲུབ་པ་ལས་བོགས་དབྱུང་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །དེ་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་ཟིན་དེ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ད་ཡང་མི་ལྡོག་པར་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་མེད་པ་མྱུ་གུ་ད་མི་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་ལྡབས་ནས་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེས་ཟིན་པས་ན་བུ་སྐྱེས་ཚར་བ་བཞིན་ནོ། །འང་སྒྲས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ས་བོན་རང་སྐྱེ་བའི་སྐབས་དེ་ན་མྱུ་གུ་དང་ལ་སོགས་པས་སྡོང་བུ་དང་སྦུབས་བཅའ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ཡི་གོ་སྐབས་ཞིག་ས་བོན་གྱི་སྟེང་ན་རྙེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་ས་བོན་མ་འགགས་བཞིན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། ས་བོན་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན་རང་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ནམ་ཡང་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ས་བོན་འགགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་མྱུ་གུའི་སྐབས་མི་ཐོབ་བོ། །བཞི་པ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་བོན་དེ་ག་རང་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་གནས་སྐབས་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བར་དགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པར་དམིགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ཡང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་པའི་རྐྱེན། ཚུ་དང་དུས་

ཀྱིས་ས་བོན་སྔང་ངོ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་ནས་འགགས་ཏེ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་ལ། ས་མྱུག་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མིན་ནོ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་ས་མྱུག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བོན་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་རིགས་པ་མྱུ་གུ་མི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ། སྐྱོན་གཞན་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་མྱུ་གུའི་རིང་ཐུང་ཟླུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ནི། སྔོ་སེར་སོགས་ཁ་དོག་དང་། མངར་བ་སོགས་རོ་དང་། ནད་སེལ་བ་སོགས་ནུས་པ་དང་། སྨིན་པའི་རྐྱེན་འོ་མས་སྐྱུ་རུ་སོགས་མངར་བ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་ཚོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་ཅན་པས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དང་མྱུ་གུས་ས་བོན་འཇིག་པ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་པས། རང་གིས་རང་འཇིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡོད་སྙམ་ཡང་། དེ་ག་ས་མྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་སོ་སོ་པ་མི་འཐད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་འཐད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཅི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པས་ས་བོན་ཉིད་མྱུ་གུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་

ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་སྙམ་ན་གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་ས་བོན་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡི་གནས་སྐབས་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན། མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་ས་བོན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མྱུ་གུ་དེ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བསལ་བྱ་བསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ངོ་བོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། མྱུ་གུའི་སྐབས་ན་ས་བོན་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་མེད་པའམ། ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དུ། ས་བོན་དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །

མདོར་ན་གྲངས་ཅན་པས་ས་བོན་མྱུ་གུ་རྐྱེན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་རྣམས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་མོད། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་སྙམ་ཡང་། དབུ་མའི་རིགས་པས་ཕྱུལ་ན། བདག་སྐྱེའི་གནོད་པ་འབབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་ཀྱང་མི་འཐད་པས་སོ། །གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ས་བོན་ཞིག་སྐྱེ་མ་མཐོང་བར་སོང་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།

དེ་ཉིད་དོན་དམ་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤེར་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ཕ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་བྱ་བའི་ལས་བུད་ཤིང་དང་རྫ་མ། གང་གིས་བྱེད་པ་པོ་མེ་དང་རྫ་མཁན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་འདི་དང་རྩ་ཤེར་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལུགས་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤྲངས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞན་སྐྱེ་སྤྱིར་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བུ་ལ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཧ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་དངོས་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་

ཡི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ས་སྨྱུག་ཙམ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ། འབྲས་བུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་སོ་སོ་ནས་གྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བཞག་མི་ཤེས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་སཱ་ལུའི་ས་བོན་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ། མེ་དང་སོལ་བ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ཀྱང་། སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པས་ན། གཞན་ཡིན་པར་ཚུལ་མཉམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པ་མཚུངས་པས་ལྟོས་འབྲེལ་མེད་པས་མི་དགོས་པས་སོ། །ས་སྨྱུག་སོ་སོར་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རང་ས་ན་རང་དབང་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་གཞན་ཞིག་ལས་གྲུབ་ཟིན་གཞན་ཞིག་འབྱུང་ན། གཞན་ལས་གཞན་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། གཉིས་ཀ་ལྟོས་མཉམ་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བཞག་མི་ཤེས་ཞིང་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་ཡིན་ཚད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཅིས་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དང་། ལན་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་སྟེ་དངོས་པོ་གང་གིས་རང་འབྲས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་བརྗོད་ཅིང་། གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན

ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་འབྲས་ནང་ཚན་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ལྷ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་རུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་ནི་ནས་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ནི། ཇི་ལྟར་ནས་དང་བཏྲ་སོགས་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུ་གུ་སར་དང་ནི་ཀིང་ཤུ་ཀ་ཡི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་གཞན་ཡིན་ཕྱིར་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲ་བ་སྔ་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། སཱ་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ལ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཀག་པ་དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་མྱུ་གུ་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་མྱུ་གུ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་བཞིན་ཕྲད་ནས་སྐྱེད་དགོས་ན་འདིར་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་ན་གཞན་ལས་གཞན་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། དེས་ན་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་མྱུ་གུ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏོང་བར་གྱིས་ཤིག །དེའང་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྦས་དུས་མཉམ་

ཡོད་བཞིན་པ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཕན་ཚུན་གཞན་དུ་བཞག་པ་ལྟར། ས་སྨྱུག་ཀྱང་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་གང་ལས་གང་ཐ་དད་པའི་གཞི་གཉིས་པོའང་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་ཡིན་ཞེས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚུར་རྫོད་པ་སྨྲང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་ཡི་མགོ་མཇུག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་ཏེ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དག་གི་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བའང་དུས་གཅིག་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་འགྱུར་ཞེ་ན། གཉིས་པ། ཕར་ལན་འདི་ལ་དམ་བཅའ། རིགས་པ། འབྲས་བུ་དངོས་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་སྙམ་པ་དགག་པ་གསུམ་རིམ་པར། གལ་ཏེ་དཔེ་སྲང་གི་དུས་མཐོ་དམན་ད་ལྟ་ཡིན་ན་གཅིག་ཚེའམ་དུས་གཅིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་རུང་ཡང་དཔེ་ཅན་འདིར་ནི་ས་སྨྱུག་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ན་དཔེའི་འདྲ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྲང་གི་མགོ་མཇུག་དངོས་པོ་དུས་མཉམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བཞག་གི །དཔེ་ཅན་ས་སྨྱུག་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་དཔེ་དོན་མི་འདྲའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྨྱུ་གུ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། འགག་བཞིན་པ་ས་བོན་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། ད་ལྟ་ཞིག་མ་ཚར་བ་ཡིན་པར་འདོད་གྱུར་པ། མདོར་ན་ས་བོན་ཇི་སྲིད་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་སྨྱུ་གུ་མ་འོངས་པ། སྨྱུ་གུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ས་བོན་ཟད་པར་འགགས་ནས་མེད་པས་དེ་གཉིས་ནམ་དུའང་

སྐད་ཅིག་ལ་དུས་མཉམ་པ་མེད་པས་དེ་ཚེ་ས་མྱུག་འདི་ནི་ཧི་ལྟ་བུར་ན་སྣང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་མཚུངས་སོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་མྱུ་གུ་མེད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། བྱ་བ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་རྟེན་མྱུ་གུ་མེད་པར་ཡོད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་སཱ་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་ལས། སྤྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་བོན་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སྤྲང་གི་དཔེ་བཀོད་པ་མིན་ནམ། དེ་ཕྱིར་ས་མྱུག་གཉིས་སྤྲང་མདའི་མཐོ་དམན་དང་འདྲ་བར་འདོད་པ་འགོག་མི་རིགས་སོ་ཟེར་ན་བདེན་མོད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་གཞན་སྐྱེ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་གི །ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོར། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་པ་ལ་མིན་ནོ། །སྔ་མ་ལྟར་ན་བྱ་བ་ཙམ་མཉམ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ། ཕྱི་མ་ལ་བྱ་བ་མཉམ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་ཀྱང་དུས་མཉམ་ལ་འཐད་སྙམ་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ་མིག་གི་བློ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་རང་དང་དུས་གཅིག་པ། མིག་དབང་དང་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་སོགས་དང་རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་ལས། འབྲས་བུ་དེ་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་ན་སྔར་ཡོད་ལ་ཡང་འབྱུང་བས

དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་མི་མཉམ་པའི་སྐབས་སུ་བལྟད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ། འབྲས་བུ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་དགག་པ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་སྟེ་བརྟགས་གོ། ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་སྐྱེས་ཟིན་སླར་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །མེད་ལའང་རྒྱུ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་རི་རྭའི་རྒྱུ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཚོགས་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤོང་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འདིར་ནི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེས་ཟློག་མི་བཏུབ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འདིར་ནི་སྨྲ་བ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གང་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་གནོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ།

དང་པོ། གང་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཐོག་མེད་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་མ་འདྲིས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་བླ་རྩོལ་བཟློག་མི་ནུས་པས། ཡུལ་འདི་འདྲ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་དེ་ཞེས་གནོད་ཡུལ་ཁྱད་པར་བ་དང་། འདི་འདྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་ཞེས་མི་གནོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། བདེན་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་དང་བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཡུལ་ཅན་གཉིས་རང་རང་གི་མཐོང་དོན་གྱི་དངོས་རྙེད་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་དངོས་ཀུན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚད་མས་ཡུལ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་གིས་གྲུབ་པར་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་ཡི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ། གང་སྣང་འདི་སྟོང་། སྟོང་

པ་དེ་སྣང་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྟེ། དེ་ལ་གང་དུའང་བརྗོད་མི་ཤེས་ཏེ་སོ་སོར་རང་རིག་གི་ཡུལ་ལོ། །དེ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དང་རིགས་སོགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་གྱི། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་མིན་ཏགས། རྣམ་གྲངས་པའི་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐའ་བཞི་འགོག་ཚེ། བདེན་མེད་ཀྱི་ཡོད་མཐའ་སེལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གནས་ལུགས་རང་གི་ངོས་ནས་མཐའ་བཞི་སེལ་མི་ནུས་ཏེ། གནས་ལུགས་མེད་དགག་ལ་ཡོད་མཐའ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱི། མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་མཐར་ལྷུང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲའི་མཐར་ལྷུང་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ཏེ་མཐའ་བཞི་འགོག་པ་ལ་བརྗོད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་ཐ་དད་ཟ་འོག་གི་རི་མོ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན། དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ཟུང་འཇུག་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱི། སྣང་མེད་སྟོང་རྐྱང་མིན་པར་གྲུབ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་པའང་མི་འགྲུབ་ལ་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དོན་འགལ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རང་ལྡོག་རྟག་པར་བརྗོད་དགོས་པ་ལྟར། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དེ་ལ་ལྡོག་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་

རྟག་པ་ལ་བརྗོད་དགོས། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་གྱུར་བ། །ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཞིན་བློ་ངོར་དབྱེར་མེད་གྲུབ་པ་ལ་འདྲེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དོན་ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་ཡིན། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པས་སྣང་སྟོང་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་ཀྱི། སྣང་སྟོང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ལ་མ་རྫོགས་པ་མེད་པས་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའོ། །དེའི་སྣང་ཆ་དེ་ཡང་འདི་ཞེས་རིས་ཆད་ཅན་དང་། འདུས་བྱས་ཉི་ཚེ་བ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་དེ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་སྣང་བ་དང་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལྟར་ན་ཡོད་མེད་མཐའ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཁེགས་ཀྱང་། གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་ཇི་ལྟར་འགོགས། །བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་སྒྲུར་མི་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་སོ། །

བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པས་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པའི་སྨུར་འགྱུར་ཏེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་དེ། ཡོད་པའང་ཡིན་མེད་པའང་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། མིན་ན་ཟུང་འཇུག་གི་མཐའ་མི་ཁེགས་པས། དོན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཀ་བ་ཡོད་ལ་སྣམ་བུ་མེད་པས་ཀ་བའི་ཡོད་མཐའ་མི་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀ་བ་དེ་ཀ་བར་ཡོད་པ་དང་སྣམ་བུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འགལ་ཏེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་འདོད་པ་ལྟར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྣང་སྟོང་ཡང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་སྟེ་འགལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་

གི་སྣང་བ་མེ་ཆུ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཡིན་མིན་གཉིས་མིན་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོ་གཞི་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་། གཉིས་ཡིན་མིན་ན་གཉིས་མིན་ཡིན་དགོས་ལ། གཉིས་མིན་མིན་ན་གཉིས་ཡིན་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་འཛིན་པ་ཅན་རང་གིས་ཁས་ལེན་ན། བཞི་ཀར་བདེན་གྲུབ་སྦྱར་ན། མཐའ་བཞི་བསལ་ཅི་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་བཀག་པས་ཆོག་གི། དེ་ལྟ་ན་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཁོ་ནས་མཐའ་བཞི་བསལ་གྱི། སྟོང་ཉེན་འབྱུང་སོ་སོས་ཅི་བྱེད་ལ། བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་མཐའ་བཞིའི་འཛིན་སྟངས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་དུ་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ནི་མཐའ་བཞི་ཅར་ཁེགས་པས་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲོས་པའི་དྲྭ་བ་ཀུན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུམ་པ་དང་བྲུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟག་དངོས་གཉིས་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གཅིག །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འདིའི་སྐེང་ན་ཕ་རོལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཡོད། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བྱས་ན། བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཉག་གཅིག་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དུ་མ་མེད། དུས་གསུམ་ཁྱད་པར་བྱར་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོར་རོ་གཅིག་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་ཐམས་

ཅན་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ་འོང་གི །རྣམ་གྲངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འོངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་དད་དུས་གསུམ་རེས་འགའ་བ། ཆོས་ཉི་ཚེ་བ་སོ་སོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་སོ། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གི་མི་རྟག་ཀུན་གྱི་མི་རྟག་ཡིན། གཅིག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་སོགས་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་གཅེར་བུ་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་དངོས་ཀུན་དེ་ལྟར་མཐོང་གསུངས་པ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དབང་དུ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མིན་ཏེ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་དང༌། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་དང༌། དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང༌། དེས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མ་ཟད་མཐོང་བ་བརྫུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། འཕྲལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཡང་དག་དང་བསླད་པས་དབང་པོ་ལོག་པའི་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བསྟན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེའི་

ངོར་ཡང་བདེན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་ཅན་དེ་བཞིན་ཡུལ་ཀྱང་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དམ་ཁོ་ན་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། དབང་པོ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་རབ་རིབ་མིག་སེར་རྣ་དུ་ར་ཟོས་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་དང་དབང་པོ་ལ་གནོད་རྐྱེན་ཕྱི་ན་ཡོད་པ། མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་ན་སྒྲ་བརྗོད་པ། སོས་ཀའི་ཉི་ཟེར་བྱེ་ཐང་སྐྱ་བོའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་སྟེ། དེ་དག་རིམ་བཞིན་གཟུགས་བརྙན་དང་བྲག་ཆ་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་མཁན་གྱིས་སྔགས་སྨན་སོགས་བྱེའོ། །ཡིད་དབང་ལ་སྔགས་སྨན་གྲུབ་མཐའ་ལོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་། གཉིད་ཀྱི་གནོད་པ་རྨི་ལམ་སོགས་སོ། །

དེ་ལྟའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པས་གཟུང་བ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཀྱང་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་ན། དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བཏགས་པ་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྙེད་པའམ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་གོ་མི་ཆོད་དེ། འདིར་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་དུ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་མེད། མེད་ན་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཆད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་ཚད་གྲུབ་ཅུང་ཟད་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བདེན་རྫུན་མེད་པར་འགྱུར

རོ། །དགེ་སྡིག་རྒྱུ་འབྲས་བཟང་ངན་བླང་དོར་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བས་ལུགས་འདིར་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་གཏན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དོན་མཐུན་ཚད་གྲུབ་དང་། དོན་མི་མཐུན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་ལ་དོན་མཐུན་མི་མཐུན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལས་མ་ཕྱེས་པར་འཇོག་ཚུལ་གཏན་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དུ་འཇོག་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འཛིན་སྟང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཡུལ་ཚད་མར་གྲུབ་མ་གྲུབ་མ་འབྲེལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་མིན་ལས་བཞག་དགོས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ལ། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དང་། ཡུལ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བཞག་སྙམས་ཤིག །དེས་ན་གནོད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་འཇོག་གི །དེ་ལས་འདས་ན་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་འཇོག་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པས་གདགས་གཞི་མེད་པར་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན། རི་བོང་རྭ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ཚད་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཡོད། གདགས་གཞི་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཡོད་ན་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་མིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་གྲུབ་པས་གོ་ཆོད་ན། དུག་ལ་སྨན། དགེ་ལ་སྡིག་པ། མེ་ལ་ཆུ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་བས། ཚད་མ་ཚད་མིན་"ཡོད་པ་"[1]དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་ལ་དབང་པོ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་གཉིད༷་ཀྱིས༷་

༡ མ་ཕྱི། ༤༥ན༥ན། ཡོད་པ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ ༣༤ན༡ན། མེད།

ཡིད་རབ་བསྐྱོད་ཅིང་བརླབས་པའི་སྤུ་སྡེགས་གྲུབ་མཐའ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞུང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བདག་དང་གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་གསུམ་སོགས་གང་བརྟགས་པ་དང་། སྤྱི་མ་སྨིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་རྟ་གླང་དང་ཆུ་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་པ་ཉིད་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི་ཕྱུལ་བྱུང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་ནས་ཤིང་ལ་"འཛེགས་[1] པ་ཡལ་ག་སྔ་མ་བཏང་ནས། ཕྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ལྟ་ངན་གྱི་གཡང་སར་ལྟུང་བའོ། །གཉིས་པ་དེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་དྲི་མེད་ལ་མི་གནོད་ཚུལ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགག་པ་མིན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་པས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ཡིས། མིག་དག་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་མ་མཐོང་བ་ལ་གནོད་ནུས་པ་མིན་པ་ཇི་ལྟར། དེ་བཞིན་དྲི་མེད་དམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེའི་བློས། དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ངེས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མ་མཐོང་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འགེབ་པའམ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྒྲིབ་ཅན་དེས་ཆོས་གང་བཅོས་མར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་

[1] མ་ཕྱི། ༤༥(ན༢ན)། འཛོགས་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༣༨(ན༤ན)། *འཛེགས་

གསུངས༷་ཏེ༷། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ཅི་རིགས་པར་ཟད་ཅིང་སྒྱུ་མར་མཐོང་བའི་འཕགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྣང་བ་བཅོས༷་མར༷་གྱུར༷་པའི༷་དངོས༷་ཉི༷་ཀུན༷་རྫོབ༷་ཏུ༷་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་མིན་ཏེ་དེ་དག་ལ་མངོན་ཞོམ་ཕྲ་མོ་མེད་པས་བདེན་སྣང་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་གཏི་མུག་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལོག་པར་སྣང་བའི་རྐྱེན་ཡིན་ལ། རྐྱེན་དེས་བཅོས་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་དང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གི་དོན་གྱིས་བཤད་དེ། བློ༷་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚུལ་བསླུ་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་འདི་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་གཞན་དུ་མི་དགོས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མེད་དེ། མེ་ཚ་བ། ཆུ་གཤེར་བ། དགེ་བས་བདེ་བ། མི་དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཐར་བ། བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ། དུག་གིས་ན་བ། སྨན་གྱིས་ཕན་པ་སོགས་བཞིན་ཏེ། མཐར་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོད་ཡང་། མེ་དང་ལུས་སུ་འཕྲད་པའི་ཚོར་བ་སྤྱོད་པར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཚངས་དབང་གི་བདེ་བ། འཕགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བར་ཀུན་སྣང་ནི་སྣང་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་འདྲའོ། །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཚད་གྲུབ་ཀྱང་བཞག་ཚོག །སྣང་བ་དེས་བློ་མ་ཚིམ་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད་དེ་མི་སྲིད་དོ། །

དེས་ན་སེམས་ཀྱིས་ལས་བསགས་སེམས་ལ་སྣང་། སེམས་ཀྱིས་ཞེན་པ་འདི་ཙམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དེ་མིན་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གྲུབ་ཚད་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེ་བས་གཞན་མི་རྙེད།

དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ། །རྟོག་པས་འདོགས་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་ཀ་བ། འདི་ནི་བུམ་པ། འདི་བདེ་བ། འདི་སྡུག་བསྔལ་སོགས། རྟག་མི་རྟག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ངོར་མི་མཐུན་ཞིང་གཉིས་ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་ཅན་නོ། །

མཉམ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། དངོས་དངོས་མེད་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་མེད་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ག་ལ་སྲིད། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པ་ལས་བཀལ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཏུ་རྟོག་པས་བཏགས། རྟོག་པས་བཏགས་པ་བསླུ་མེད་འདི་ལྟར་སྣང་བཞིན་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ཕྱིར་དམིགས་སུ་མེད་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པའོ། །མི་རྟོག་པས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་མོད་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་གི་སྣང་བ་མེད་པར་མི་རྟེད་དོ། །དེས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་བ་སྒྲུ་མ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ། །འོག་ཏུ། གང་གི་སྲྀན་ཚོགས་དང་མཆུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ། ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། སོགས་དང་འདྲ་བར་བཞེད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པ་བསེ་རུ་སོགས་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྲ་ལྦུད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་

དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམིགས་པའི་གཞི་གང་དུ་མིག་དག་པས་བལྟས་ན་སྒྲ་ཤད་སོགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ། མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་རང་གི་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་ན་ཚད་མིན་གྱིས་ཚད་མ་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་གིས་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་འཕགས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་དོན་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བའི་བློན་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་རང་ཉིད་ལས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སེལ་ཏེ་ནང་འགལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་གྲོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྫས་ཅི་བུམ་པའོ། ། བུམ་པ་རྫས་མིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྨི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། བུམ་པ་མ་གྲུབ་ཞེས་དང་། བུམ་པ་དང་ལོ་ཏོག་སྐྱེ་བ་མེད་ཞེས་སོགས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་

གནས་ནས་སྨྲས་ཀྱི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་རྫས་མིན་དང་། སྐྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ན། འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཆད་མས་སེལ་འོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པ། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ས་བོན་ཙམ་མའི་མངལ་དུ་བཏབ་ནས་བདག་གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་གིས་བཏབ་པའི་ཤིང་འདི་ཡང་བདག་གིས་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དངོས་པོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡོད་ན་བུ་དང་ཤིང་ལ་འདི་ངས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ས་བོན་དང་རྒྱུ་བཏབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ནས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས་སོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་ས་སྨྱུག་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུའང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། ས་སྨྱུག་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྡུང་བས་སྨྱུ་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ས་བོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་སྨྱུག་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བས། སྨྱུ་གུ་ཡོད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ལ་མི་ཕན་ཏེ། བ་ལང་ཡོད་པས་རྟ་ཤི་ནས་རིགས་རྒྱུན་ཆད་པ་མིན་པ་ལ་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། སྨྱུ་གུའི་སྐབས་སུའང་ས་བོན་མ་འགག་པར་རྟག་པར་འགྱུར་ན་འདིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་རང་གྲོལ་ལོ། །དེ་

ལྟར་མཐའ་བཞི་ཁས་བླང་བའི་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཁས་བླང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡི་སྐྱོན་མེད་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། ས་བོན་མྱུ་གུར་འཕོས་པ་མེད་པས་མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟག་པར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། དོན་དམ་པས་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། དེ་ལ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་དེའི་དབང་གིས་བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བ་མེད་པས་ན་འདི་འགོག་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མིན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གོང་འོག་གི་རིགས་པ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདི་ཁོ་ནས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་གནད་རྣམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཚན་ཙུང་ཟད་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོར་དེ་མེད་པས་མཉམ་བཞག་གི་སྟེ་ན་ཡོད་པ་ཕྱིས་ཞིག་པས་ན་ཐོ་བས་བྱམ་པ

བཞིན་མཉམ་བཞག"གིས[1]་སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དེ་མི་རིགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་དགོས་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཚོར་སོགས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་གདོད་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བདེན་པས་སྟོང་ཞེས་པ་འདི། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་དོན་ཁྱད་མེད་ལ། བུམ་པ་རང་སྟོང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་དེ། བུམ་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དམིགས་ལ། བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡིན་གྱི་རིགས་པ་སྨྲར་མེད་བཞིན། དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དགག་གཞི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་བུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་ཡོད་པས། དོན་དཔྱོད་ལ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གྲུབ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་

[1] མ་ཕྱི། ༤༤བ༨ན། གིས་ གདངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤༡བ༣ན། གི་

དོན་དུ་སོང་གི །བུམ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་སོང་སྟེ། བཀོད་ཚོད་ལ་བུམ་པ་མེད་པར་འགོག་ཀྱང་སོང་ཚོད་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སོང་ཚོད་ལ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པར་སོང་ན། བུམ་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་ཡང་སོང་བས་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། བུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་བུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཁྱད་འབྱེད་དཀའ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། བུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་རང་སྟོང་དུ་བརྗོད། ཐ་སྙད་དུ་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་བཀག་པའི་དོན་དུ་སོང་བས། རང་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་ལ་བསམ་པའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་དོན་དུ་མ་སོང་ན་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བའང་མི་སྲིད་དོ། །

གཞན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་གཞལ་བྱ་མིན་ན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ན། ཐག་ཁྲ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟར། ཐག་པ་ཡོད། དེ་ལ་སྦྲུལ་མེད། ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར། དགག་གཞི་བུམ་པ་ཡོད། བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས། དེ་འདྲའི་རང་གིས་མི་སྟོང་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་འདིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་མི་ནུས་པས། དེས་གདུལ་བྱ་སུ་ལ་ཕན། དེ་ལྟར་བུམ་པ་བདེན་མེད་ཅེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་མི་བཀག །དེ་བཞིན་བུམ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་ལ་ཡང་། བུམ་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད། བདེན་པའི་འགག་པ་མེད། ཐ་སྙད་ཀྱི་འགག་པ་ཡོད་པས། ཆོས་

ཅན་བུམ་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དགག་བྱ་བདེན་སྐྱེ་སོགས་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་རང་མཚན་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རང་མཚན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འདི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་སོང་བས། ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་སྣེ་གཅིག་མི་ལྡོག་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རང་རང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པས། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅེས་ཐ་སྙད་སྨྲོན་མེད་ལྟར་སྣང་ཡང་། དོན་རང་མཚན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་བ་མ་ཚོར་བར་ཟད་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཕུལ་བའི་རིགས་པ་དེ་ཁྲིད་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་བཀག་ན་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེ་བའི་རང་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བ་བཀག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པ་མ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེས་དཔྱད་ངོར་དོན་དམ་པར་མི་རྙེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་རྙེད་པ་མི་སྲིད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་པ་འདི་མིན་པའི་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དགག་རྒྱུའི་སྐྱེ་བ་གཞན་འཇིག་རྟེན་པོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཛིན་ན་དེ་བཀག་མི་དགོས་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་འདི་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་དོ་སྙམ་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཡིན་པས། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མ་བཀག་ཅེས་མི་

རྟུང་ངོ།། །

གཉིས་པ། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དགོས་ཟེར་ན། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ལས་གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་མཐའ་བཞིའི་གང་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དངོས་ལས་གཞན་ནམ་ཚུ་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ། སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་གནས་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། ཐ་སྙད་བདེན་ལ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་དཔྱད་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །འོན་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་དམ་སྙམ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་དོན་དམ་གྱིས་མ་དམིགས་པས་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ག་ལ་ཆད་དེ། དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་དུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཡོད་པ་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་ཅོད་ཀྱིས་དང་། །ཞེས་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྙེད་པར་མི་འགྱུར། ཁས་ལེན་དུ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། དཔྱད་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནས་དགག་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་བཀག་པའི་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ན། བདེན་སྐྱེ་མེད་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གོ་ག་ལ་ཆོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱི་གོ་ཆོད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད། འགག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་འགག་རང་མཚན་པ་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

སྟོང་ཉིད་མི་འགྲུབ་བོ། །བདག་ཡོད། གཞན་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཡོད། ལས་ཡོད། སྡུག་བསྔལ་ཡོད་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་སྣ་གཅིག་མི་ཁེགས་པས། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ་སྣ་གཅིག་མི་ལྡོག་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་པས་སྣ་གཅིག་གསར་དུ་གོ་རྒྱུ་མེད་པས། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་པའི་ཚིག་སྦྱར་ཚུལ་ལེགས་པ་ཡིན། རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད། དེའི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས། ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་སོགས་ལས་གཞན་པའི་དགག་བྱ་གཞན་དུ་གོ་ནས། བུམ་པ་གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། མི་མིས་སྟོང་པའི་ལུང་དོན་དོན་དཔྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པ་མི་གོ་བར་མི་མིས་སྟོང་ན་མི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་གོ་བ་ཞིག་གསར་དུ་བླངས་ནས། གཞན་སྟོང་དུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་དེའི་ངོར་ཆེས་ལེགས་ལེགས་འདྲ་ཡང་། བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་གྱུར་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མི་སྟོང་པའི་དོན་དུ་སོང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་སྟོང་པའི་གནད་མ་གོ་བར། བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་བས་བདེན་མེད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་སྙམ་ཚིག་གི་གྲུབ་མཐས་བློ་ཚིམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཞིག་རང་རྒྱུད་པ་ལ་"ཧླ[1]"བས་བརྗོད་པ་འདི་འོང་ངོ་། །བདག་དང་ཆོས་སུ་བཟུང་བས་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེས་

[1] མ་ཕྱི། ༥༢ན་༣ན། ཧླ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ ༤༤ན་༥ན། བཧླ

བཟློག་པ་དེའི་ཡུལ་བདག་དང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དཔྱད་པས་མེད་པར་ཤེས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་བཟློག་དགོས་ན། བཟློག་བྱའི་བདག་དང་ཆོས་དེ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་ཆོས་སུ་བདེན་པར་བཟུང་བས་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཟློག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་ཞི་ལྟས་གསུངས་ཀྱི་བདག་དང་ཆོས་ནི་བཟློག་བྱ་ཡིན་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་ཆོས་བཟློག་ན་ཆད་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དེ། བདག་དང་ཆོས་རྣམས་མི་སྟོང་པ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དང་བདེན་མེད་གནད་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་དོན་མིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་བདག་དང་ཆོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ལྟར་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་ངའོ་ཞེས་བཟུང་བར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནམ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྡུག་བསྔལ་པར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་པ་ན། །ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྷ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ལ་དེར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདག་གོ་ཆོས་སོ་ཞེས་རྟོག་ན། ཀུན་རྟོག་འདི་ཙམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་ཀུང་སྐྱེད། ལས་ཀུང་བསགས། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མྱོང་ཚོག་པས། འདི་མ་བཀག་ན། འདི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་གྲུབ་གཞན་དེས། ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེད། ལས་མི་བསགས་པས་རི་བོང་གི་ར་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་དེ་དགག་ཅི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཉེ་ཤུའི་སྐབས་སུ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་ནང་། ཕྱི་ཡི་

བྲུག་ལ་ཕྱི། དེ་བཞིན་གཞན་ཀུན་ལ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་ཞེན་འབྱུང་བས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་སྒྲུབ་པར་མི་སྟོང་པར་བསྒྲུབས་ན། ཕྱི་བདེན་གྲུབ་དང་། ནང་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཤེས་ཀྱང་། དེ་ནང་ལ་ནང་གི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་དེ་དེའི་ཞེན་པ་མི་ཁེགས་པས། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ །ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་དེ་དང་དེར་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་དེར་འཛིན་སྣ་གཅིག་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཕུང་ལྔ་རང་གིས་མ་སྟོང་པར་ཡོད་ན། ཕུང་འཛིན་མི་ལྡོག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཟུང་བ་ཙམ་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། ངར་འཛིན་ཇི་ལྟར་བཟློག །ཕུང་ལྔ་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རུང་། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་གནོད་མི་ནུས་ཏེ། བུམ་པ་སྣམ་བུས་སྟོང་ཡང་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་ཅུང་ཟད་མི་ཕན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་ལྔ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་བདེན་མེད་ཁྱད་མེད་དུ་བཟུང་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། ཁྱད་ཡོད་དེ་ཕུང་ལྔ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་ཞིང་། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བཟུང་ནས་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་ཅི་ཙམ་སེམས་ཀྱང་ཕུང་པོར་

འཛིན་པ་མི་ལྡོག་གོ །དེས་ན་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱབ་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤཱན་དེས་བུམ་པ་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་བྱུང་བ་འདི་བཞིན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པར་བཟུང་བ་འདིས་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་སྟོང་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་སོང་བས་བུམ་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་ཁེགས་སོ། །

དེས་ན་བུམ་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་སོགས་སྨྲ་བ་ལ། བུམ་པ་ལས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་དོན་ལ་ཡོད་པར་གོ་ན། མེ་ཡི་རང་བཞིན་ཚ་བ་དང་མེ་དོན་ཐ་དད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དོན་ལ་མི་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འཚོལ་བ་འདིས། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལ། དོན་གྱི་རྟོགས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་མང་བས། ཚིག་གི་གྲུབ་མཐའ་གནས་སྐབས་སུ་ཟིན་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་ཆེ་འདྲ་སྟེ། བློ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསམམས་ན་དངོས་འཛིན་མི་ལྡོག་པའི་ཚིག་གི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲས་རྣམ་གྲོལ་མི་ཐོབ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲོལ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་གྱི། ཚིག་གི་འཐེན་ཁྱེར་རྩོད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔར་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་ལ་རགས་པ་རྣམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞིག་ཚེ། ཕུང་པོ་ལྔ་རིལ་པོ་དང་རགས

པ་མེད་པར་རིགས་པ་དེས་རྟོགས་ནུས་ཀྱི། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུ་ལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་། ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་ལྔའི་བྲེ་བྲག་རེ་རེའང་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་མེད་པར་མཐོང་ཆེ། དེ་འདྲའི་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་འདི་ཡང་ཞེས་མི་འཛིན་ཏེ། བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་རང་གི་བློས་རྟོགས་ནས་བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་བདག་འཛིན་ཟློག་ནུས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ཉན་ཐོས་པ་ལའང་ཡོད་དགོས་སོ། །

དེའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་རགས་པ་མི་སྟོང་གི་རགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དུ་མ་མི་སྟོང་གི་དུ་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་མི་རྟག་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྨྲ་བའི་གཞན་སྟོང་འདི་མ་སྨྲ་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་ནུས་ལ། སྨྲ་ན་ཕུང་པོ་རགས་པར་བདེན་པ་དེ། ལྷ་ཀ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རགས་པའམ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཚོགས་པའི་རགས་པའམ། ཐ་ན་ཡིད་རགས་པ་མི་སྟོང་པ་དེ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་བྱས། བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་བདག་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་བསྟན་དུ་མེད་ལ། རགས་པ་དེ་རིལ་པོ་དང་། གཅིག་པུ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རིལ་པོ་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་རིལ་པོ་གཅིག་པུ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་དུང་དེ་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མར་དབྱེ་བའི་ཆར་གསིལ་རྒྱུ་ཡོད་ན། རྟག་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའང་དུ་མའི་ཆོས་ལ་རྟག་གཅིག་ཏུ་བཏགས་ཀྱི། རྟག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་གཅིག་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བརྫ་སྒྲུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཁོ་

བོས་ཀྱང་འདོད་མོད། རྟག་གཅིག་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཁྱོད་ལྟར་ན། རང་ངོས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་ཕན་ཚོད་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཡང་མི་ཕན་ཏེ། དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟག་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་མིན་པའི་གཅིག་པུ་བདེན་གྲུབ་ཅེས་པ་དང་། རྟག་པ་བདེན་གྲུབ་དང་རིལ་པོ་བདེན་གྲུབ་ཞེས་པ་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྙད་དུ་མི་སྲིད་པས། དེས་སུ་ལའང་ཕུང་པོར་འཛིན་པ་དང་། བདག་འཛིན་མི་སྐྱེད་པས་དེ་དགག་མི་དགོས་སོ། །ཆོས་ཀུན་རང་སྟོང་མིན་གཞན་སྟོང་ཡིན་པའི་འཆད་ཚུལ་འདིས། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ནི་གོ་རྒྱུ་ཡང་ལྷག་ཡོད་པས་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་བྱེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པར་གྲུབ་ཕན་ཚོད། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲས་ཀྱང་དེར་འཛིན་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁས་བླངས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལ་རང་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་གོ་བ་སྐྱེད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་མ་ཟད་གནོད་དེ། ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་ལ་ཕུང་ལྔ་བསྙོན་མེད་དུ་སྣང་། སྣང་བ་དེ་དུ་མར་སྣང་བ་དང་འགྱུར་བ་ཅན་སྣང་གི །དེ་ལས་བཟློག་པ་གཅིག་པུ་དང་རྟག་པར་མི་སྣང་བས། ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་རང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོར་སྟོང་པར་དཔྱད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་རང་རྐྱ་བར་རྟོགས་ཚུལ་མེད་པས། ཐ་སྙད་རང་གི་སྣང་ཚུལ་གྱིས་ཡེ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པ་རང་སྟོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་དེ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་བརྗོད་པས་མི་ཆོག་པར། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་མིན་ཞེས་སྨྲ་མ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་སྐྱེད་མེད་པར་མ་ཟད། གོང་

བ་ཤད་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འཇིག་རྟེན་སུ་ལའང་སྣང་བ་དང་དེར་ཞེན་མེད་བཞིན། རང་བློས་བརྟག་པའི་དོན་བཞིན་ཀུན་བརྟག་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ཉིད་འཛིན་གྱི། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་འཛིན་པ་མི་སྲིད། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་ན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་དེར་འཛིན་གྱི་གཞི་དེ་འདྲས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྦྲུལ་མེད་པས་ཐག་པ་སྦྲུ་མར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་ཡིན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༈ མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའམ། སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་བའི་དབང་གིས། བདག་དང་ཆོས་དང་ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྙིང་འདས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པས་མི་གནས་པའི་སྙིང་འདས་འཐོབ་པ་ཡིན་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་ཡང་ཆོས་གང་དང་གང་དུ་འཛིན་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེར་འཛིན་ལྡོག་གི །གཞན་

དུ་འཛིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་མི་ལྡོག་སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས། ཡུལ་ལ་བདེན་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་ཡུལ་དང་སྟོང་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དགག་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་ཧེན་པ་སུ་ལ་ཡང་དེས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་བདག་འཛིན་སོགས་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དེའི་རང་མཚན་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་པ་ཉིད་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་བུམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་བུམ་པ་ཉིད་མ་དམིགས་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་གྲུབ་བར་དུ་བུམ་པ་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ་བོ། །

དེས་ན་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་བུམ་པ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་གྱི་བུམ་པའི་སྟེང་གི་བདེན་གྲུབ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། བདེན་གྲུབ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པས་མངོན་སུམ་དམིགས་མི་སྲིད་དེ། དེ་འབྲུལ་བས་སྒྲོ་བཏགས་པའམ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དགག་རྒྱུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ནི་བསླུ་མེད་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་གམ་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་དུ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་

དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་བཞིས་དཔྱད་ན། ཕུང་སོགས་འདི་སྣང་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་སུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཙམ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་དམིགས་པ་ནི། ཕུང་སོགས་ཆོས་རྣམས་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་བྱས་པའི་གཞན་སྟོང་མིན་གྱི། རང་གི་གཤིས་སམ་བབ་ཀྱིས་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་དེ་ལ། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དེའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཏགས་སོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་འདི་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕུང་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ཚེ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་རྙེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཆ་ནས་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བཏགས་སོ། །

དེས་ན་ཕུང་སོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་ལ། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་ཡིན་ཞེས་དེང་སང་གི་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་བ་ལྟར་ན། ཕུང་སོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པས། དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་བཀག་པར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་དགག་པར་

བྱས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དགག་པ་བཟོད་ཚད་ལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་འགོག་པར་སྣང་ངོ་། །

སྤྱིར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་གོ་བདེ་བའི་སྐབས་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་སྟོང་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འཛིན་པར། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེས་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དེའི་དངོས་འཛིན་སྣ་གཅིག་མི་ཁེགས་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དགོས་པ་སྟོར་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་རང་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་བཀག་པའི་མེད་དགག་ཀྲུང་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བས། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ཅིང་། མེད་དགག་གི་སྤྲོས་པ་མ་དོར་བ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་སྣང་མེད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཁེགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་གོམས་ཀྱང་དེས་གཉིས་སྣང་སེལ་མི་ནུས་པ་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དངོས་ཞེན་འགོག་ནུས་པ་དེ། འདིས་འགོག་མི་ནུས་པར་བདེན་གྲུབ་ཞེས་དགག་བྱ་སྣ་གཅིག་པོ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་རིང་དུ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་འགལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ། ཞེས་བྱེད་

ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཡིན་ལ། དེས་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གང་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་མེད་ཀྱང་། དེས་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱི། དེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱས་ནས་བདེན་གྲུབ་དགག་བྱ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བདེན་གྲུབ་ཁོ་ན་མི་དམིགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དགོས་ན། བུམ་སོགས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་མི་དཔྱད་པར་བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལ་དཔྱད་དགོས་ནའང་། ཆོས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་བདེན་གྲུབ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། མིང་གིས་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན། དེ་བུམ་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དཔྱད། ཕ་རོལ་པོས་འདི་སྙམ་དུ། དཔེར་ན་ཐག་པར་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་ཚེ། སྦྲུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་ཐག་པ་ཡིན་ལ། ཐག་པར་སྦྲུལ་འཛིན་གྱི་བློ་དེས་ཐག་པ་ཉིད་སྦྲུལ་དུ་འཛིན་གྱི། ཐག་པ་ལས་གཞན་པའི་སྦྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པས། གཞི་དེར་སྦྲུལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པས་མེད་པར་རྟོགས་ཚེ། ཐག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ། དེ་ཆོས་གཞན་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་སྦྲུལ་འཛིན་པའི་བློས་སྦྲུལ་མཐོང་མ་སྙོང་ཡང་། སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལ་བརྟག་ཚེ་ཐག་པ་ཉིད་ལ་དཔྱད་ནས་སྦྲུལ་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཐག་པ་སྦྲུལ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཐག་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་ལྟར། བུམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་སྙམ་ན། ཐག་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་བ་ལྟར་བུམ་སོགས་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པ་དེ་ལྟར་ན། བུམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་

ཏུ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་པར་ཁས་བླངས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་དམིགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ༈ བའི་ཞབས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེ་ལུགས་འདི་ལ་འབབ་བོ། །བུམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྟོང་སྟེ། ཅི་ཞིག་གི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དེས་ན་འདི་བཛོད་བྲལ་སྟོང་པའི་ངག་འབྲེལ་མེད་དོ། །

ཇི་ལྟར་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་བསལ་བ་དེ་བཞིན་ཐག་པ་ཉིད་སྐྱུད་པའི་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་ཐག་པ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ན་སྤུ་དང་རྩུལ་ཕྲན་གྱི་བར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ཐག་འཛིན་ཤེས་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་མ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས། སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ཚེ་ཐག་པར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་མེད་སྒྲུབ་ཚེ་སྦྲུལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པ་འདི་བཞིན་དུ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བུམ་པ་བཀག་ན་ཐ་སྙད་བཀག་པའོ་སྙམ་དུ་འདི་དག་གིས་འདི་ལྟར་འཛིན་ནོ། །ཕྱིར་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་རང་བཞིན་མི་སྟོང་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཅེས་བདག་ཅག་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཚོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པར་མ་གྲུབ་ན། དེ་རྣམས་དགག་པ་འགྲུབ་ཐབས་མེད་ལ། གྲུབ་ན་བདེན་མེད་སོགས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐག་པ་དང་སྣད་བུ་སོགས་ཆ་དང་ཆར་བསིལ་ནས་བཤིག་ཚེ། རགས་པ་ཐག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྲུབ་དགོས་

ཀྱི། དེ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་ཁེགས་ལ། གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཁེགས་པས། བུམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ཞེས་བྱས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ཐ་སྙད་བཀག་ན་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས། བདེན་གྲུབ་བཀག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་སོགས་མ་བཀག་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་སྙམ་ན། བཀག་ཅེས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས། ཐ་སྙད་རྣམས་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ངོར་བཀག་སྙམ་པ་ཤྱི་ན་སྟེ། དོན་དཔྱོད་ཀྱི་ངོར་མ་རྙེད་པའམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་རྙེད་རྒྱུའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །

སྲིད་ན་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་བཞིན་དུ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་སྙམ་པ་ཁྲིད་ཅག་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱོན་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་རྙེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དགོས་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བུམ་པ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་གྲུབ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཚིག་གི་ལམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བས་ཐ་སྙད་མི་འགོག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། དེས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བཀག་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེས་བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དཔྱད་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པས། བུམ་སོགས་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱི། དཔྱད་བྱའི་ཡུལ་བུམ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་བུམ

སོགས་མིན་ཞེས་ཧི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་སོགས་བློ་གནོད་མེད་ཀྱི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་མི་སྲིད་པས། དེ་ཆ་ཤས་སུ་བསིལ་ཏེ་དགག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་མི་སྐྱེ་བར་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་སོགས་ཆ་ཤས་དང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་བསིལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བའི་མྱུ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་དེས། ཆོས་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། དོན་དཔྱོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རིགས་པ་དེས་མི་དཔྱད་པར། བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་དཔྱད་པས་ཆོག་སྟེ། ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་གཞི་འམ་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་གྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པས། བུམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། འདི་རྣམས་དཔྱད་བཟོད་རྙེད་ན་བདེན་སྐྱེ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ཡང་མ་རྙེད་པས་བདེན་མེད་དང་སྐྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེར་

གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་རྙེད་རྒྱུ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བུམ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མི་སྲིད་པས་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ཡུལ་མིན་པས། དཔྱད་ཡུལ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པ་དེ། དཔྱད་ཡུལ་མིན་པ་གཞན་ཞིག་དཔྱད་བཟོད་མེད་པར་བསྒྲུབས་པས་དགག་བྱར་སོང་བ་ལྟར་འདོད་པ་དོན་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ཡང་། ཇི་ལྟར་བདེན་གྲུབ་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པའམ་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་བུམ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་སྟོང་པར་གྲུབ་བཞིན། བུམ་སོགས་མི་སྟོང་པར་ཅི་ལ་སྨྲ་སྟེ། དཔྱད་བཟོད་དུ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟེར་ན་ཐ་སྙད་མ་བཀག་པར་གོ་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་བཀག་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བཀག་ཅེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པས་མེད་པར་བཀག་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་བཀག་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། འདིས་བཀག་དགོས་ཏེ་མ་བཀག་ན་ཐ་སྙད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་རིགས་པས། ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་རྙེད་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ཀྱི། དེས་ལྷག་མ་ཐ་སྙད་དུ་ལུས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་གྲུབ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་མི་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་

ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་རྟོད་པ་སྤོང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་རང་གི་སྟེང་ན་སྤྱོད་ལུགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་མིག་ལ་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་མིན་ན་རི་རྭ་ཡང་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་འདྲ་བས་སོ་ཞེར་ན། ལན་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ་བརྫུན་པ་གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལ་སོགས་པ། མེ་ལོང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ་རྫུན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ར་ནི་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའང་གཟུགས་བརྙན་སོགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ན་སྣང་མི་ཤེས་པ་མིན་པར་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དག་ལས་དེར་སྣང་གི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་སུམ་སྣང་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའམ་སྟོང་བཞིན་སྣང་ནུས་ན་དེས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་སྣང་རུང་བའི་གོ་སྐབས་ཡངས་པོར་ཕྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ལ་གང་སྣང་གི་ཚ་ནས་སྟོང་ཡང་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཞིང་གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་མི་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཡང་སྣང་བའི་འཐད་པ་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། རྟག་

ཚད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྐྱོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དེ་ཚེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཕྲ་བའང་ཁེགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ནའང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟེང་གི་རྟག་ཆད་ཁེགས་མི་ནུས་ལ། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཕྲ་བའང་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། གང་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་མི་འགག་པ་དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་བར་ལག་སྦྲེལ་བ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ལས་འགགས་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་འདི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལ་ལར་ལས་འགགས་ཏེ་བསྐལ་པ་སོགས་ཡུན་རིང་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས་ཤིས་སེམས་ཙམ་པའི་ཀུན་གཞི་དང་མདོ་སྡེ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན། བྱེ་སྨྲའི་ཐོབ་པ་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་སོགས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་ལས་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ལས་འབྲས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལས་འགགས་ཟིན་ན་དེས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པས་དེའི་བག་ཆགས་བགོ་སའམ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་བར་རྒྱུན་ཆགས་ཞིག་མེད་ན་མི་ལོ་བ་དང་། འདིར་ལས་འབྲས་གཉིས་ཀ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་བར་ཆད་མ་ཆད་

ཐད་མ་ཐད་ཀྱི་བརྟགས་མཐའ་མི་འཇུག་པ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བྱུང་བ་ཙམ་ལས། རྒྱུ་འབྲས་ཐད་མ་ཐད་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ས་སྨྱུག་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་ཅི་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འཆེས་མེད་པ་བཞིན་འགག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགག་པ་ཡང་མེད་ལ། འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་"འགག[1]་པས་ཅི་ཞིག་གནོད་དེ་མི་གནོད་དོ། །

༄ དེར་མ་ཟད་ཤ་ཤིའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་ལུང་དང་། ཇི་སྲིད་མ་འགག་པར་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཞིག་པའང་འབྲས་བུའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་སྐྱིད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོའི་ལུང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བ། མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་ཏེ། མྱང་འདས་བརྟག་འགོག་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའམ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བུ་ཤི་བ་ལས་མྱ་ངན་སྐྱེ་བའམ། མོ་གཤམ་ལ་བུ་མེད་པས་མྱ་ངན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་གཏན་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་། མོ་གཤམ་བུ་མེད་དངོས་པོ་དང་བུ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གོ་ལོག །སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་འཆར་བས་དངོས་པོ་དང་། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལུགས་ཞིག་དངོས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་བྱུད། ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའམ། བུམ་པ་ཞིག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཞིག་དཔེར་གྱི་དངོས་པོ་པ་སྟེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཞིག་པ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས། ཞིག་པ་རང་དངོས་པོར་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་མེད་པ་དངོས་མེད་

[1] མ་ཕྱི། ༨༣ན༣ན། འགག་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༥༣ན༨ན། འགགས་

ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞིག་པ་མེད་པ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ཏེ་ སྤྱི་མ་ལས་བཟློག་པས་སོ། །དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་དངོས་པོའི་མིང་ལ་སྟེ། དགག་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་ལ་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟློག་ལ་གསུམ་རྣལ་མ་འདྲ། དེ་བས་ན་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། དགག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའམ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་བ་མིན་པར་ཐལ། སྔའི་རྣམ་བཅད་མི་ཤེས་པས་སྔ་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་དངོས་མེད་ནོར་བར་ཐལ་ལོ། །

༄ རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་སོང་བའི་དུས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འགགས་མ་འགག་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སྤང་འགལ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སོ། །འགལ་ཟླ་དངོས་མེད་སྤང་འགལ་མིན་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའང་མི་འགལ་ཏེ། ཞིག་མ་ཞིག་དང་རྟག་མི་རྟག་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རིལ་རྟག་པར་ཐལ་ཏེ། སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་མེད་གཞི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཁ་ཅིག་མར་མེ་ཤི་བ་ལས་མུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲ། དེའི་ལུགས་ལ་མར་མེ་མུན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མར་མེ་མེད་ན་དེ་ཤི་བ་མེད། དེ་མེད་ན་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །གླིང་བར་རྣམས་སུ་ཆོས་ཅན། མུན་པ་མེད་པར་ཐལ། མར་མེ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མར་མེ་མེད་པ་དང་ཤི་བ་དོན་གཅིག་སྙམ་ན། མོ་གཤམ་བུ་ཤི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མོ་གཤམ་བུ་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟ་ཤི་བ་ལས་རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་

བ་སྲིད་ན། རྟ་མེད་སྤྲང་པོ་རྐང་ཐང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། རྟ་ཤི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱ་ཧྭ། དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞི་ངོའི་སྣམ་པ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་དེ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྒྱུ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། སྲིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འཆད་དེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་བུད་མེད་བཟང་མོ་དག་མཐོང་ནས་ནི། སད་ཚེ་ཡུལ་དེ་འགགས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷན་པོ་ལ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་རྩོད་སྤོང་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། དོན་གཉིས་མཚོན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་གཉིས། དང་པོ། ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བར་འདོད་ན། རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་སླར་ཡང་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱིན་ཏེ། འགགས་པས་མི་གནོད་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཟེར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་ཟིན་མ་ཟིན་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་ཟེར་བ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། དཪི་ལྟར་རི་དྭགས་དང་སྒྲ་ཤད་སོགས་རྫུན་པའི་ཡུལ་ཐམས་

ཅན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་ཡུལ་དེ་སྐྲ་ལྷད་ཀྱི་རྣམ་པར་ནི་མཐོང་གི་རི་དྭགས་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་མི་འཕྲེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་འཆོལ་བར་མི་འཕྲེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་དཔེ་དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་ན་ཡང་ལས་མ་སྨིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྨིན་གྱི་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། དཔེར་ན་རྫུན་པའི་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་དེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་པ་ལྟར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྐྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་གང་བྱུང་བྱུང་མིན་པར་མི་འཆོལ་བར་སྐྱེད་ནུས་ན། མེད་པའི་ལས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡངས་པོར་བྱེད་པའོ། །སྐྲ་ཤད་དེ་ཇི་སྲིད་ཡོད་པའི་བར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེར་མ་ཟད་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ཞིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྡུག་བསྔལ་ནག་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་བདེ་བ་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཡིན་ཞིང་། མིག་དག་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་སོགས་མིག་སྐྱོན་ཅི་ཡང་སྣང་བ་མིན་པ་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་བློ་ཅན་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཞིབ་པར་བཙལ་ནས་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐད་པ་མ་རྙེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་སེམས་པའི་གོལ་

ས་འབྱུང་སྲིད་པས་ཚུར་མཐོང་གིས་ལས་འབྲས་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ལ་དཔྱད་པའི་སེམས་པའང་དགག་པ་སྟེ་ལས་འབྲས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཞེས་གསུང་པར་མཛད་དེ་ཚུལ་ཟབ་ལ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཀུན་གཞི་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏེ་ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་བདེན་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ཁ་དྲང་བའི་སླད་དུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ས་བོན་ཟད་པར་སྤྱངས་པས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཁོང་དུ་ཆུད་སླད་ཇི་ལྟར་དགོས་དབང་གིས་ངས་ཁྱོད་ལ་ཞེའམ་ང་དང་ང་ཡི་ཕྱུག་སོགས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། ཡོད་ཅེས་གདུལ་བྱ་ལ་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ནང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་སེམས་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་དེ་འཛིན་པའམ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུང་མ་མཐོང་ཞིང་། དོན་དམ་པར་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམ་ཤེས་

ཙམ་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་དེས། འདིར་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་ཉིད་ནི་མེད་དོ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཆེ་ལས་ཆུ་རླབས་གཡོ་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་བས་ན་ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཆགས་སོགས་དང་དད་སོགས་འགགས་བཞིན་པ་རང་གི་ནུས་པས་ཏེ་ནུས་པ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་སྨིན་པ་ལས་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་ཆད་དུ་འཛིན་ནོ། །

འདིར་དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་པས། བ་ནི་བ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཆུ་ཤེལ་ཆུ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དང་། །ཀླག་ཤ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་སོགས་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོར་སྨྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་སྨྲ་བའང་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ནི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་སྨྲ་ཡང་། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་རྟག་ཞེས་པ་ཁྱད་པར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདི། གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པར་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་རྒྱུར་རམ་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དབང་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་[1]བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་[2]པ་དང་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་[3]པའི་རང་

བཞིན་ཅན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁྲུལ་པ་ནི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་གཞི་མེད་ན་སྣང་བ་མི་འཐད་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་རྟོག་གི་རྒྱུ། མ་དག་གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་བྱང་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་དུ་གསུང་པའི་ལུང་གི་དགོངས་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ་དང་། དེ་ལས་བེམ་པོར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དང་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་"མེད་ལ་[༡] རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། ཁང་མིག་ཆུང་ངུར་ཉལ་བ་གཉིད་ལོག་པའི་རྨི་ལམ་དུ་གླང་ཆེན་སྨྱོས་པའི་ཁྲུ་རྨིས་པའི་གླང་པོ་ཁང་པ་དེར་ཡོད་པ་མིན་པ་རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ལ་བསམ་པའམ་དཔྱད་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གྲུབ་ཚུལ་

༡ མ་ཕྱི། ༦༢བ༡ན། མེད་ལ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༥༢ན་༢ན། མེད་པ་ལ་

བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཚེ་ང་ཡི་ལུང་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་གླང་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ཚེ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ན་ཡིད་ཡོད་དེ་མེད་ན་སད་ཚེ་རྨི་ལམ་དྲན་མི་སྲིད་ལ་དེ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་རྨི་ལམ་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ངས་རྨི་ལམ་མཐོང་སྙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་དྲན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་འདི་འདྲ་མིས་སྙམ་དུ་ཡུལ་དྲན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ན་མིག་དབང་མེད་པས་མིག་བློའམ་མིག་ཤེས་གཉིས་མི་སྲིད་པས། གཟུང་བྱ་ཕྱི་རོལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་མིན་ལ་འོན་ཀྱང་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཤེས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། རྨི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་ཡུལ་དེ་དག་རྨི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་རྨི་ལམ་ན་མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་མེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དེས་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སོགས་སྒྲས་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལྷག་མ་

ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་འང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །རྨི་ལམ་གྱི་སྐབས་ན་གསུམ་པོ་བརྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་མེད་ཅིང་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པའོ། །

གསུམ་པ། འདི་ན་ཇི་ལྟར་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་སད་པའི་སྐབས་དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ། གཉིད་ལས་མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་སོགས་གསུམ་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཉིད་སད་པར་གྱུར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། མ་རིག་གཏི་མུག་གཉིད་མ་ལུས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བའམ་སད་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཛད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་མེད་དེ་རྨི་ལམ་སད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་དཔེ་དགག་པ་ནི། བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རིབ་དང་བཅས་པ་ཡི་བློ་གང་གིས། རབ་རིབ་ཀྱིས་བསླད་པའི་མཐུ་ལས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། མཐོང་མཁན་དེ་ཡི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ་དེ་དང་དེར་སྣང་བས་སོ། །རབ་རིབ་བྲལ་བའི་དོན་གསལ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་འང་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀ་དེ་ལ་མི་སྣང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྐྲ་ཤད་ལྟ་བུ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་དེར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བློ་ཡོད་དོ་ཞེར་ན། སྐྲ་དེའི་ཡུལ་ཏེ་དེ་མཐོང་བ་དང་མིག་ནི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཏད་པའི་ཚེ་ན། རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་འང་སྐྲ་ལྷད་ཀྱི་བློར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རིགས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྲ་ཤད་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རྨི་

ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བའི་མཐུན་དཔེ། རབ་རིབ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་བའི་དཔེ་ཞེས་རེ་མདའ་བས་བཞེད། གཉིས་པ་དོན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དགག་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པར་ཡུལ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་བློ་ཡི་ནུས་པ་ནི་སྨིན་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་ཏེ་མེད་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ། བློ་ཡི་ནུས་པ་ཞེས་པའི་ནུས་པ་དེ་མེད་པས་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་འདི་ནི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གམ། མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་གང་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བརྟགས་ན། ད་ལྟའི་ནུས་པ་ཡིན་ན་ནུས་པ་ཅན་དང་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དྲུག་སྒྲ་ཡིན་ན་ནི། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་མི་རིགས་པས། ནུས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནུས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མུ་གུ་སྐྱེས་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ལྔ་པ་ཐོབ་ན་ནི། རྣམ་ཤེས་རང་དང་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་ནུས་པ་ལས་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པས་སོ། །མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟར་མེད་པས་ནུས་པ་འདི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་ནུས་པའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་རྣམ་

ཤེས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། མ་འོངས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། འདས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་གསུམ།

དང་པོ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ད་ལྟ་བ་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་མེད་པར་དེས་ཁྱད་པར་ཅན་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་ཡོད་མི་དགོས་པར་དེ་ཡི་ནུས་པ་ཞེས་བཞག་རུང་ན་མོ་གཤམ་བུ་ལའང་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཚོས་ཤིག་དང་། སྣལ་མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པས་འཁོར་བསྒྱུར་སོགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་ལ། དེ་དག་མངལ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དེ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཡི་ནུས་པ་ཞེས་དེ་འབྱུང་རུང་གི་ནུས་པ་ལ་བསྙད་པར་འདོད་དོ་སྙམ་ན། མི་འཐད་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་རང་ད་ལྟམ་གྲུབ་པས་ནུས་པ་མེད་པར་ནུས་པ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་འགྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ནུས་པ་འཇོག་ལ་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་ཤེས་འཇོག་པས་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། མི་གྲུབ་སྟེ། ལྟོས་གྲུབ་ནི་གཅིག་གྲུབ་པ

ལ་གཅིག་ཤོས་དེའི་སྟོན་དུ་གྲུབ་དགོས་ན། དེ་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་མེད་པས་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི་རིང་ཐུང་དང་། ཕ་རི་ཚུ་རི་སོགས་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་སྔེ་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འདས་པའི་ནུས་པ་དགག་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འདི་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་དངོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་འགགས་པའི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱོད་ལྟར་ན་བརྒྱུད་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་རྒྱུན་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དེར་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་རྫས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱི། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བ་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ནི་གཅིག་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་པ། རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ལ་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བ་དེ་སྟར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། སྔ་ཕྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ན། བྱམས་

པ་དང་ཉེར་སྦྱར་ལ་བརྟེན་པའམ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། གང་ཟག་སོ་སོ་བ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ས་ན་རང་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཐེམ་པོར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་སྨིན་ཚུལ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ། མིག་གི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡི་རང་གི་ནུས་པ་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པ་དེ་ལས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྨིན་པ་ལས་མིག་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་བར་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ། གཏི་མུག་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བཞི་ལའོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཟུགས་སོགས་ལྔ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་སྨིན་པ་ལས། སྔོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས། སྐྱེ་བོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་སེམས་སྣང་ཞེས་པས་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པར། ཤེས་པ་རང་གི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ལའང་འདིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་པར་ནང་ཡིད་ནི་ཡོད་དོ་ཅེ་

ན། གཉིས་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། ཤེས་པ་ལས་དོན་སྣང་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཕན་ཆད་དོན་སྣང་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ན་སད་དུས་སུ་ལོང་བ་ལ་གཟུགས་སྣང་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། སད་དུས་སུ་ནུས་པ་མ་སྨིན་པར་འདོད་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་གཟུགས་སྣང་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་བདེན་རྫུན་མཉམ་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་ནི་རྨི་ལམ་དུ། རང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་སྔོ་སོགས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་སད་པའི་མིག་ཤེས་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན། མིག་དབང་མེད་པར་ཡང་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ནི་སད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་ལོང་བ་འདི་ལ་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་མ་ལོང་བ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཅིས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དེའང་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེ་ན་རྨི་སད་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །སད་པའི་ལོང་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་གསལ་སྣང་རྨི་ལམ་གྱི་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བར་ནི་མིག་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་ནུས་པ་མ་སྨིན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྨིན་པ་གཉིད་ན་ཡོད་ཀྱི་སད་པ་ལ་མིན་ནོ་ཞེར་ན། གལ་ཏེ་མིག་དེ་དོན་དུ་ནུས་པ་ཡིན་ཅིང་དེ་ཉམས་པས་མི་སྣང་ན། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་ཏེ་མིག་མེད་པས་སོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་དྲུག་པ་ཡི་སྟེ་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་པ་ཡོད་ལ་སད་པར་སྨིན་པ་མེད་གྱུར་

ཅེས་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དེ་སྐད་སྨྲས་ཚོག་ན་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་། དྲུག་པའི་ཞུས་སྨིན་ཇི་ལྟར་སད་པའི་སྐབས་འདིར་ལོང་བ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ཡང་མེད་ཅེས་སྨྲས་ནའང་ཅེས་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བའི་རྒྱུད་འདི་ལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་འདི་ཡི་རྒྱུ་མིན་པ་ལྟར། རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ཉིད་ནི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའམ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་ན་མིག་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྣང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་ཞུས་པ་ལྟར་ཉིན་པར་མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་མིག་ལ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཞུས་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་སྣང་ན། སད་པའི་ལོང་བ་ལ་མིག་མེད་པ་དེ་གཟུགས་སྣང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་མི་རུང་བ་ལྟར་མཚན་མོ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་མིག་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་མིག་མེད་པ་བྱ་བ་འདྲ་བས། གཉིད་དེ་གཟུགས་སྣང་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་ཤེས་པ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ། མིག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་མེད་པས་མིག་གཟུགས་གཉིས་ཀ་རྟེན་ལ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་ན། གཟུགས་ནི་བདེན་པ་རྨི་སད་གཉིས་ཀར་མེད། མིག་དབང་ནི་སད་ལོང་དང་གཉིད་སྐབས་གཉིས་ཀར་མེད། ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས། གཉིད་ཀྱིས་མིག་དབང་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཀྱི། དོན་སྣང་དང་ཤེས་པ་ལ་ནི་མི་གནོད་པར་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་དབང་མེད་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་མིན་གྱི་སད་པའི་སྐབས་ལྟར་རྨི་ལམ་དེ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞིག་

དེར་"རྟོག[1]"པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཏེ་རྒྱུ་འམ་གཞིར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ། དཔེས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ཡིས་ཡུལ་མི་བདེན་ཀྱང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ལན། སད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གྱིས་སྟོང་སྟེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སད་པའི་སྐབས་ཡུལ་རྫུན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཀུན་བྱང་འདི་གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྡུ་སྦལ་གྱི་སྤུའི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དབུ་མ་པ་ལ་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པའམ། སྨྲས་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དབུ་མ་པའི་ངོར་དམ་བཅའ་ཙམ་ལས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་བས། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་རྟོད་པ་འདི་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ལང་གཤེགས་ལས། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་པ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་སྙམ་ན། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་

[1] མ་ཕྱི། ༧༣ན༣ན། རྟོག གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ ༦༢བ༢ན། རྟོགས *དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནའང་མ་ཕྱི་གཞི་བྱས་ཡིན།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བ་ལང་རྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་གཞན་མེད་པས་སྟོང་གོ་ཅི་ཞིག་ཚོད་དེ་མི་ཚོད་དོ། །ཕྱི་ར་སྟོང་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚེ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བཀག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སོ་སྐྱེ་སུས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་མི་འཛིན་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་བདེན་པ་མེད་པར་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་གཙོ་བོ་རྟག་པ་སོགས་མུ་སྟེགས་པས་གསར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་དགག་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་པ་འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་བསླུ་མེད་སྐྱོན་མེད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གནས་ལུགས་སུའམ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ཆེ་གླང་པོ་ཆེ་ལྟར་སྣང་ཡང་གླང་པོ་ཆེ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དཔེས། རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་གིས་གླང་པོ་ཆེ་དངོས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ། མ་རྙེད་པའམ། མ་དམིགས་པ་དེ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་འདི་དག་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། དོན་

ལ་ཁྱད་མེད་པར་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་བོ། །དེས་ན་བུམ་སོགས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་རམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱས་པས་མི་ཚོག་པར། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་། དེས་ན་བུམ་པ་རང་ངོས་མི་སྟོང་། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་བླང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་མེད་ཀྱི་སྟེང་། སྐྱོན་འདི་ལྟར་མཐོང་སྟེ། བུམ་པ་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་མི་སྟོང་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། བདེན་སྟོང་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་ཅུང་ཟད་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོང་ཞེས་ཁས་བླངས་ན་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

དེ་མི་དགོས་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མིན་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་རུང་བས་བདེན་གྲུབ་རང་སྟོང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པས་རང་སྟོང་ཡིན་སྙམ་ན། བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡིན། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཡིན་ན། རིགས་པ་དེས་བུམ་པ་ཆ་དང་ཆ་ཤས་ཕྱེས་ཏེ་དཔྱད་ན་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་རང་ངོས་ཅི་ལ་མི་སྟོང་། མི་སྟོང་ན། བུམ་པ་ཆ་དང་ཆ་ཤས་ཕྱེས་ནས་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བུམ་པའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་སྟོན་ཅིག །དེ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་བུམ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དང་། རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་

རུང་། ལྟ་བའི་རྩོད་ཡིག་ཕ་ལམ་དུ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མིན་ཚུལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་རྣམས་ལྟར་རོ། །དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་དུ་ཐལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རིགས་པ་འདིས་བུམ་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་རིགས་པའི་གཞན་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྨྲོས་ཤིག །བུམ་པ་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སུས་ཀྱང་གཞིག་མི་ནུས་ལ། དཔྱད་བཟོད་མེད་ན་བུམ་པར་རང་ངོས་ནས་སྟོང་པ་སུས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་བཟློག་དགོས་ན། བུམ་པ་ཉིད་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་མ་དམིགས་པར་མ་གྱུར་བར་དུ། བུམ་པ་བདེན་འཛིན་ཇི་ལྟར་ཁེགས། དེ་མི་ཁེགས་བཞིན་དུ་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་པར་བཞག་ནས། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་རིགས་པ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་འགོག་བཀག་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་འཛིན་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས། དེ་སུའི་ངོར་འགོག་པ་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག །

གསུམ་པ་ལ་དཔེ་གཞན་མི་སྟུག་པ་བསྒོམ་པའི་ཡིད་ངོར་ཀེང་རུས་སྣང་བའི་དཔེས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀླུང་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བའི་དཔེས་བསྒྲུབ་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མི་སྟུག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། དེ་དག་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བའི་ས་གཞི

མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་། ཡུལ་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་ཏུང་སྐྱེ་སྐབས་དེར་ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། ཧིང་འཛིན་དེ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པ་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་མདོ་ལས་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱོད་ཀྱི་དབང་བློའི་ཡུལ་ཟློས་གར་གྱི་ལྟད་མོ་སོགས་གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཞན་རྣམས་ལའང་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ། དེ་ལྟར་ཀེང་རུས་སོགས་མི་སྡུག་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཀེང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ར་ཟློ་གཏད་ན་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཧིང་འཛིན་དེ་ནི་བརྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ནུས་པས་དངོས་སུ་སྣང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་སྐྲ་ཤད་དང་མཚུངས་པ་སྐྱེ་འགྲེལ་པར། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྦྲོས་པས་ཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཆུ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཁྲག་དང་། ཉ་སོགས་ཀྱིས་གནས་དང་། མིས་ཆུ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱོམས་འཇུག་པའི་ལྷས་ནམ་མཁར་རོ། །དངོས་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐུག་ནས་རྒྱུ་མཚན་མི་འཚོལ་བ། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐུག །དེ་ཡི་

ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་གྱི་མེ་ཚ་བ་ཡོག་པའི་རི་དྭགས་མེའི་གཙང་སྦྲ་ཅན་སོགས་ལྟ་བུས་ཚད་མ་མ་གྲུབ་པ། ནང་གི་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་དོན་རང་དབང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ལ་ཐུག །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་ལོ་སྙམ་ན། མི་འཆོལ་བའི་ཚུལ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཚད་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ན། མེ་ཚ་བ་ཚད་གྲུབ་ལ། རི་དྭགས་མེའི་གཙང་སྦྲ་ཅན་ལ་མི་ཚ་བ་དང་། བཙན་དུག་གིས་འཚིའམ་གནོད་པ། རྨ་བྱ་ལ་ཕན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ཆུ་གཅིག་ལའང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒོ་ནས་མེ་ནང་བཛྲིས་ཀྱང་མི་འཚིག་པ་དང་། སྔགས་ཀྱིས་མེ་མི་ཚ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ། ལས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྔགས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད་པ་འདི། ཕྱི་དོན་ནམ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ལུགས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཉིད་བྱ་བྱེད་ལྟོས་གསུམ་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བསླུ་མེད་དང་སྦྱར་ནས་དཔྱད་དོ། །

འོན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་མོད། རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་འཚེ་བ་ཆོས་སུ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ལ་བདེ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་བསླུ་མེད་མིན་ནོ་སྙམ་ན། སྲོག་གཅོད་སོགས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་མི་དགེར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ནི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེ་བདེ་འབྲས་སྐྱེད་པའི་དགེ་བར་བཏགས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཚ་བ་ལ་མི་ཚ་བར་བཏགས་པ་གོམས་ཀྱང་ཚ་བ་མི་ཡོག་པ་བཞིན་ནོ། །རི་དྭགས་བཞིན་

དུ་མི་ཚ་དུས་ཡོད་སྲིད་ཟེར་ན། སྲོག་གཅོད་ལྟ་བུས་ཀྱང་སྡིག་མ་བཅད་པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མི་སྐྱེད་མོད། སྲོག་བཅད་ན་རྣམ་སྨིན་ངན་པའང་མི་བཟློག་སྟེ། མེ་མ་བཏང་ན་སྲེག་པ་མི་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྲོག་བཅད་པ་ལ་སྲོག་གཅོད་པར་ཤེས་བཞིན། དེས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་བྱེད་ཅེས་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་དེས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་མི་འབྱིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལུས་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་བདེ་བར་ཚོར་ཞིང་། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལྟ་བུའང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྐྱེན་ཇི་ལྟར་བྱུས་ཀྱང་འདྲ། སེམས་རང་ཉིད་ལ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་དངོས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ་བདེ་མི་བདེ་ཞེས་འདོད་པས་ན། བདེ་སྡུག་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུག་གསུམ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཀུན་སློང་གི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ལ་དགེ་མི་དགེར་འཇོག་གི །འདི་དགེའམ་སྡིག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་འཚོལ་ལོ། །བསད་ནས་ཁ་ཟོས་པས་ཕན་པ་དང་། དགྲ་བསད་པས་ཡིད་བདེ་བ་སོགས་སྐྱོང་བ་ནི། ད་ལྟའི་རྐྱེན་ཡིན་གྱི་རྐྱེན་དེས་བྱས་པའི་བདེ་སྡུག་ནི་རྐྱེན་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དགེ་སྡིག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་མི་བསླུ་ལ། རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་རྐྱེན་གང་དང་གང་འཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་དེ་བདེ་སྡུག་སྐྱོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ཆོས་བྱ་ལྟོས་གསུམ་ཚུགས་ཐུབ་པ་མེད་པས་ཐལ་དྲག་གི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྐྱེན་ཅི་དང་ཅི་ཚོགས་པའི་

སྣང་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ནོར་གཏན་དབབ་པ་འཐད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ནམ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཆུ་སོགས་ལ་བརྟན་གཤེར་རྣམ། ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཅུང་ཟད་མ་ཐུན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་འཇོག་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་ཀྱང་འབྱེད་དོ། །མི་ལ་ཆུ་དང་རྣག་དང་ཁྲོ་ཆུ་ཐ་དད་སོ་སོར་སྣང་། ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་ཉིད་རྣག་གམ་ཁྲོ་ཆུར་སྣང་བས་ཐ་དད་དེ་གང་བདེན་མ་དཔྱད་པར། བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱིར་ཁྱད་མེད་པར་བསྒྲུབས་ན་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །

གལ་ཏེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐར་དཔྱད་ན་ཆུ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་མཚུངས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྣང་ཚུལ་གྱི་ཚད་གྲུབ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སོ་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་ཉིད་རང་ངོར་བསླུ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཚད་གྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། རེ་ཞིག་ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་ཐམས་ཅད་རྣག་ཏུ་སྣང་ཡང་ཆུའི་སྣང་བ་གཏན་ཁེགས་མི་འབྱུང་སྟེ་ཆུ་སྣང་ཡོད་པས། སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་ཆུ་དང་རྣག་སོགས་གང་སྣང་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྤྱོད་བ་ཡོད་ཚད། སྤྱོད་བས་ཚད་གྲུབ་ཏུ་སོང་གི །དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །འོན་དུང་དཀར་སེར་ཚད་གྲུབ་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ། དེ་བཞིན་རྟོག་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་སོགས་ཀྱིས་ཚད་ཚད་མིན་འཐད་དོ། །མཐར་ནི་ཕྱི་དོན་མེད་དེ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་

ཀྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །སོགས་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འགྲུབ་བོ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་བསྟན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་རེ་ཞིག་སྣང་ངོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་རྫི་ལམ་རང་ངོའི་ཧ་གླང་བཞིན་ནོ། །དཔྱད་ཅིང་དཔྱད་ན་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཕྱུག་སྟེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དཔག་ཡས་འདི་དག་ཀུན། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པར་རང་སེམས་དབང་གིས་འཆིང་ལ། རང་སེམས་གྲོལ་ན་གྲོལ་བ་ཡིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་འཆིང་གྲོལ་མི་བྱེད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །གོམས་པའི་དབང་གིས་མེ་གཅིག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚ་བ། ཁ་ཅིག་གིས་མི་ཚ་བ། ཁ་ཅིག་གིས་གནས། ཁ་ཅིག་གིས་སྲེག་བྱེད་སོགས་སུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཏེ། མི་དང་མེ་ལྷ་སོགས་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་ཕྱི་དོན་ལའང་འཕྲུལ་དུ་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་མེ་མི་ཚ་བ། དུག་མེད་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་འབྱུང་ལས་མི་འདའ་འོ། །ཕྱུག་བཅད་ན་སྣོད་བཅུད་རྣམས་ལས་ཀྱིས་བཀོད་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སུ་སྤྲོས་པ་ལོག་དགོས་ལ། དེ་ལྡོག་བྱེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །སྤྲོས་པ་ནི་རང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྩལ་ཏེ། སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཡུལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཞེས་པར་གྱིས་

ཤིག །གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། བདེན་གཉིས་མ་ནོར་བ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་ཁས་ལེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་བཞི།

དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲི་བའི་ཚུལ་གྱི་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་དགག་པ། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཐ་དད་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། བློ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་རང་རིག་དགག་པ་དང་། དེ་བཀག་པས་ཚད་མ་མེད་པར་གཞན་དབང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་པའི་སྐྱོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་གཞན་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་ཏེ། རལ་གྲི་དང་། མར་མེ་མིག་སོར་མོ་ཡང་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔེས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་མིན་ཏེ་རང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་རྗེས་དཔག་གི་སྐྱོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ། གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་དུས་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ལས་དེ་ཡོད་པར་འགྲུབ་ན་དོན་འདི་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་སྐྱོང་བའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁར་སང་ལྟ་བུའི་དུས་ཡུལ་རིག་པ་ལས་རང་རིག་པ་མེད་ན་ཁར་སང་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པས་དེ་རང་ཅི་ལ་དྲན་ཏེ། རང་མིག་རང་གིས་མ་མཐོང་ན་ངའི་མིག་གི་དབྱིབས་འདི་འདྲ་སྣམ་དུ་ནམ་ཡང་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་སྐྱོང་མཁན་རང་གཞན་གང་རུང་དུ་ངེས་ན། གཞན་ཡིན་ཚེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་གཅོད་བྱེད་ཕྱི་མ་དགོས་པས་སོ། །ཡུལ་གཞན་མི་གཅོད་པར་ཐལ་ཏེ། ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མི་དམིགས་པས་སོ་ཟེར། གཉིས་པ་ལ། དྲན་པ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་དགག་པ་དང་། རང་རིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དྲན་པར་མི་རིག་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་རིག་དོན་དམ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་དྲན་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གཉུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་རང་རིག་འགྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དྲན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་བ་མིན་ཏེ་ཅི་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་རྗེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་ན་ནི་དྲན་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་མ་གྲུབ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། མེ་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མེད་པར་དེའི་འབྲས་བུ་མི་རུང་བ་ལྟར་རྒྱུ་

རང་རིག་ད་ཏྟ་ང་མ་གྲུབ་པས་དེའི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། ཚུ་དང་མེ་ཙམ་མཐོང་བས་ཆུ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་ཏེ། གཞན་ཆར་དང་གཙུབ་ཤིང་སོགས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟར། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་ན་དྲན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འཇོམས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། ཅི་སྟེ་ཤེས་པས་ཡུལ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་བས་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་པ་ལ་རག་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྔར་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡུལ་གཉིས་དྲན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་སྔར་སྐྱོང་མཁན་དང་ད་ལྟ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་སྔར་ཤེས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བྱམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་དང་ཡུལ་སྐྱོང་བ། སྔར་ཉམས་སུ་མ་སྐྱོང་བས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་སོགས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་རུང་གི་ཁྱད་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་འཇོམས་ཤིང་འགོག་གོ །གཉིས་པ[1]་རང་ལུགས། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་དྲན་སྙམ་ན་གང་ཕྱིར་སྔར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཡུལ་སྐྱོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས། ད་ལྟ་དྲན་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྔར་སྐྱོང་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་ང་ཡི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཁར་སང་ཡང་ང་ཡིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་༦ན། གཉིས་པ་ གཏང་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤༥ན་༥ན། གཉིས་པ་ལ་

མཐོང་སྣམ་དྲན་ཡུལ་བཅད་པ་དང་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་རིག་སྟེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ཁས་ལེན་ཟེར་ན། ཐ་སྙད་དུ་དེའི་རྣམ་བཞག་མེད་པའི་ཆ་ནས་མེད་པར་ཁས་ལེན་མོད། དེས་དེ་སྤྱིར་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་ཁེགས་དགོས་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་ལུགས་ལ། བློ་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཤུགས་རྟོགས་དང་། མར་མེ་གསལ་བྱེད། རལ་གྲི་གཅོད་བྱེད་སོགས་ཀུན་ལ་འདྲ། བློ་ཡུལ་ཤེས་པས་རང་ཉིད་དེ་ཤེས་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་གོ །ཚིགས་དྲུག་གིས་ཡུལ་དུས་ཤེས་པས་ཆོག་གི་རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། ཡང་དག་པར་ན་མར་མེ་ལ་གསལ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད། རང་གསལ་བ་མིན་ཏེ། མུན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མིན་པས་སོ། །རང་རིག་ན་མུན་པས་རང་སྒྲིབ་རལ་གྲིས་རང་གཅོད་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ནི་དོན་དམ་པར་དཔྱད་པའོ། །

རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་མི་འགོག་སྟེ་ཁེགས་མི་ནུས་ལ། བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་འགོག་ཀྱང་མི་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྲུབ་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གཅོད་པོ་བྱེད་པོ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཤིང་དང་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་མིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཧུལ་ཚ་མེད་ལ་ཚ་བཞག་པ་

ནི་ཆ་བཅས་དང་མིན་ན་ནི་བུམ་པ་མི་སྣང་བ་བཞིན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མི་འཆར་ལ་ཤར་ན་གཅིག་ཏུ་མི་འོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཚུལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ན། གཞན་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་གང་གིས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ། གཞན་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་ཏེ་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་དགོས་པར་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཡོད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྨྲ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་མི་འགྲུབ་པ་གང་ཚེ་གཞན་དབང་ཙམ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ན། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་མ་གྲུབ་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དམ་ལས་ཉམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་“ཀྱི[1]”་སྟེ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་གི་རྫས་ཤས་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བུམ་ཤིག་སོང་ཤིག་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱིའི་གཟུགས་སོགས་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཀུན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླང་བར་འགྱུར་བས་བརྟག་པ་སྟེ་མེད་པར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལ། ཐར་འདོད་

[1] མ་ཕྱི། ༤༢བ༢ན། ཀྱི་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༢༠བ༡ན། ཀྱིས་

ཀྱི་ལམ་རྣམ་དག་ཟླུ་སྦྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་མ་ནོར་བར་ཕྱེད་པ། སློབ་དཔོན་ཟླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་པའི་གཙོ་བོའི་ཐབས་ཉིད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མ་ནོར་བ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་མི་གྲོལ་བའི་ཚུལ་དང་། བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ། རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒྲུང་འདས་ཆེན་པོ་བདེན་གཉིས་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ལ་དེ་ལས་ཉམས་པས་དེ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ཐར་པ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་རྣམ་བཞག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་པས་ཀུན་རྫོབ་བསལ་ནས་དོན་དམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ཏེ་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་སྔར་བཤད་པ་ནི་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟླ་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་སྟོང་པར་ཤར་

བས། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱར་ཏེ་དེ་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་པ་དང་བདེན་གྲུབ་སྦྱར་ཆེ་མི་དགག་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ལྷག་མར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྨྲ་ན། སྣང་བ་འདི་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན། ལྷག་མ་མ་བཞག་པས་ཆད་ལྟ་མེད་དེ་སྣང་བ་འདི་དང་སྟོང་ཉིད་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ན་སྣང་བ་འདི་ལྷག་མར་བཞག་པའི་དོན་དུ་ཁྱད་པར་མི་སྦྱར་ཏེ། འདི་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་པས་སོ། །འདི་སྤྱངས་ནས་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་མེད་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོང་པ་སྤྱངས་ནས་འདི་མི་སྲིད་དེ། ཚ་བ་སྤྱངས་པའི་མེ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་འདི་ཡིན་པས། ཕན་ཚུན་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕེབ་ནས་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ལ། འདིའི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཀྱི། དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་དེས་འདི་བཀག་གོ་སྙམ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི། རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུམ་ཤེས་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་སྤྱངས་པར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། གཞན་དབང་ཁས་ལེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྨྲ་ན་ད་ནི་ངེད་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་དེ་གཞན་སུན་འབྱིན་པའི་མཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཐད་པས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན་ད་ནི་བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་

འགོག་པའི་འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་ན་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་གནོད་པའི་དུག་ཅན་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྨུན་"བྱུང་[1]"བའི་ཕན་ལན་གནོད་པ་བྱེད་ན་ཅི་ལ་རག་སྟེ་བདག་ནི་མངོན་མཐོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཙྭང་ཟད་ཀྱང་རིགས་པའི་འཐད་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནའང་། རིགས་པས་འཐད་པ་མེད་པར་འཐད་པ་དེ་ཡང་སྨྲ་མི་རིགས་སོ་ཟེར། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཡོད་ཟེར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླང་བ་མིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་དེའི་ངོར་ཡོད་ཅེས། མཐོང་བ་དེའི་ངོར་རམ་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོད་ཅེས་སྨྲས་པས། གཞན་དབང་རང་དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ག་ལ་འདྲ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་སྣང་བ་དེ་ཙམ་དེའི་ངོར་མེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་དགག་ནུས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་ཡང་དེ་མེད་ཅེས་རྩོད་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མེད་པར་དགྲ་བཅོམ་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་ཁྱོད་རྒྱལ་ན་དེ་ཡིན་ཞེས་བསྙིང་ཚིག་གོ།

གང་ཡོད་ཚད་ལ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་དཔྱད་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཡོད་ཞེས་པ་དེའང་ཡོད་པར་མཐའ་བཞིའི་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ཡང་མེད་པར་ཅེས་མི་སྨྲ་ཞེ་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་རང་གི་ངོར་ཡོད་ཟེར་བ་སྤྱིར་ཡོད་ཟེར་བ་དང་མི་འདྲའོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་གནས་ནས་གཞན་དབང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་དབུ་མ་པ་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་འབྲས་བུའམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་

༡ མ་ཕྱི། ༤༩ན་༣ན། བྱུང་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༢༡༠བ༥ན། སྦྱུང་

ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་གྱུར་པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཙམ་པོ་དེའི་ངོར་བྱས་ནས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་གིས་མིན་ནོ། །འདི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་བ་མིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཅེས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་འདི་ལྟར་བསླུ་མེད་འདི་ལ་ཟེར་བ་གོ་དགོས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །

འདི་ལ་རང་བཞིན་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་སྤྱངས་ནས་ཞི་སྟེ་ཞི་བ་མྱང་འདས་སུ་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་འདི་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་མི་སྨྲ་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་སྨྲ་མི་ནུས་ཀྱི་གལ་ཏེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བས་མི་གནོད་ན། རིགས་ཤེས་མི་དགོས་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་མེད་འདི་རང་ནི་རྩོད་པ་གྱིས་དང་། ཕྱི་ནས་སུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་

བཤད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་འཐད་པས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པས་འཇིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ན་ནི་ལུང་གི་གནོད་པའི་འཇིགས་པས་སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ་སྙམ་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་མིན་ཏེ་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་པ་ཡོད་པས་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཕྱིར་བྱང་སེམས་དེས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་དེ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བྱེད་པོ་དང་ཚོར་པོ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པོ་ལ་ཞེན་པས་ལས་ཡོད་དེ་བྱེད་པོ་མེད་ན་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སྙམ་སོགས་གསུངས་མཐར། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀའ་སྩལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་རྟག་པའི་བྱེད་པ་པོ་

བཀག་པར་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང་། རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོ་གང་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྫོགས་ནུས་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། མདོ་གཞན་ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་སྨྲ་སྟེགས་སྤྱི་མཐོན་ཞེས་སྨུ་སྟེགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གཙོ་བོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་འདོད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་བོ་སྤྱི་མཐོན་འཇོམས་པའི་དགག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གཙོད་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དགག་གི་རྡོ་རྗེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་ཟག་ནས་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བའི་བར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་རྣམས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་ང་སྨྲའོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཇི་བཞིན་ནམ་ཇི་ལྟར་རང་རང་གི་ལུང་དུ་གྲུར་པ་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས། སྨུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་སོགས་དེ་དག་བྱེད་པོར་སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོ་ཡིན་པར་མ་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཞན་ནི་མེད་ཀྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཙམ་གྱི་སྒྲ་ཕྱི་རོལ་འགོག་པའི་དོན་མིན་པར་སེམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྙད་པ་ཇི་བཞིན་དེ་ཚིག་སྡུ་མ་སངས་ཞེས་པའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་གཙོར་དེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མདོ་འདིར་འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། གཙོ་བོར་འདོད་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ཡིན་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ན་ནི། སླར་ཡང་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་དང་ལས་འདུ་བྱེད་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཅན་དུ་གསུང་གི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་སོ། །གྲུབ་པར་གསུངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པས་སེམས་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཡིན་པར་ཅི་སྟེ་གསུང་སྟེ། གསུང་པ་པོ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་པས་འགལ་འདུ་ཅན་དུ་མི་གསུངས་ལ་ལུང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་མིན་པར་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་དེ་ཙམ་དུ་མི་གཙོ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐུན་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཐུན་མོང་གིས་ལས་བསགས་པས་ རླུང་དཀྱིལ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ཁང་བཟང་གི་བར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད་པའམ་བསྐྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དམྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །མཆོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལས་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་མདོ་དེར་ཡང་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཟློག་པ་སྟེ་བཀག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་དམ་རྣམ་བཞག་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་གྱིས་ཏེ་ལྔ་ཆར་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་སྐྱེ་བྱུར་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་དེའི་ངོར་དེ་ལྔ་ཆར་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་འཛིན་ཅིག །འཐད་རིགས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ

ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་ཉིད་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་ནའང་གཟུགས་མེད་པར་མ་འཛིན་ཅིག་སྙེ་འཇིག་རྟེན་ཙམ་ན་ནི་གཉིས་ཀར་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །ལུང་ལས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་མདོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚུངས་པར། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲངས་ཤིང་སྙེ་བཀག་ལ། མངོན་པའི་ཆོས་ལས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བཟུང་ནས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་གཞན་དབང་བཞག་པ་ནི་རིགས་པས་བཀག་པས་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟའི་སྙེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་གདོད་ནས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྐྱེས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རིག་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

འདིའི་ཐད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཚན་མི་འགོག་པའི་སྐད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པའི་གནད་བསྟན་པ་འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དོར་ནས། འགྲེལ་བ་གཞན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་མི་འདོར་བ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ལེགས་པར་ཤན་མ་ཕྱེད་ན་འདི་གཉིས་ལ་གོ་ཚུལ་རེས་ཁྱད་མེད་ལྟ་བུ་དང་། རེས་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འཆར་ཞིང་། ཐན་ཚུན་སུན་ཕྱུང་ཡང་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་བློ་བལ་པ་ཛ་ལྟར་འཛིང་བ་ཞིག་ལས་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་དཀའ་ལ། དེའི་གནད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་དཔྱད་ཚུལ་

འདི་ལ་ཐུག་པར་ཤེས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ན་གོ་རྒྱུ་ལེགས་ཤིང་ངེས་ཤེས་འཇོག་ང་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཚེ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་སྒྲུར་ཚུལ་བདག་གཉིས་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འགོག་པ་སོགས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པས་དོན་གནད་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ཡོད་པས། ཕན་ཚུན་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཟུང་ནས་རྩོད་པ་མང་པོས་ཅི་བྱ་སྙེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ལ་བསམས་ནས། ཁས་ལེན་དེ་འདྲར་སོང་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་ནུས་ན་ལེགས་འདྲ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ། ལུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། སེམས་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དགོངས་པ་ནི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་སླད་རེ་ཞིག་དང་པོར་བཟློག་པ་སྟེ་བཀག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ལུང་དེ་འདྲ་བ་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ལ་ཤར་ཕྱིན་ཐབ་མོ་བསྟན་ན་འཇུག་མི་ནུས་པ་ལ་རེ་ཤིག་སེམས་ཡོད་པ་འདྲ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་

ཐུས་པའི་སྐད་དུའོ། །གཉིས་པ་ལ། དྲང་དོན་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་མདོ་གཞན་གྱི་དྲང་ངེས་ཀྱང་རྟོགས་པར་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ན་ལུང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད་དེ། དེ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ཡང་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་ལུང་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་རྣམས་གཏོང་“བལྟར[༡]། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་སྨན་གང་སྦྱིར་བ་ནི་སྨན་པའི་རང་དབང་གིས་མིན་ཏེ་ནད་པའི་ནད་ཚུལ་དང་བསྟུན་དགོས་པ་བཞིན། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པས་རང་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འགོད་པ་མིན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེས་ཤེས་ཐུས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་གཞན་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ནི་བདེ་གཤེགས་རྗེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟོས་གྲུབ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པར་མཐོང་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པས་བཀག་པ་འགྲུབ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་ན་ཤེས་པ་རེས་འགའ་རང་ཁོ་ནས་རྟོགས། རེས་འགའ་གཞན་གྱིས་ཚུང་ཟད་བསྟན་

༡ མ་ཕྱི། ༤༥བ༢ན། བལྟར། གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༢༨བ༣ན། བ་ལྟར།

པས་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བའི་ལུང་ལའང་དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མདོ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་བལྟད་དོན་ནམ་བརྗོད་བྱ་ཅན་རྣམས་གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་དེའི་གདུལ་བྱ་དག་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་སྟོང་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ཉིད་ངེས་དོན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། གོང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གཅེར་བུ་པ་རྣམས་ནི་འཇིམ་བའི་གོང་བུ་དང་། དབྱུ་གུ་དང་འཁོར་ལོ་དང་། ཆུ་དང་རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བུམ་པ་འབྱུང་བ་ན། རྫ་བུམ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་ལ། རྫ་མཁན་གྱི་བྱ་བ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་རྫ་བུམ་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེའོ་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་སྲོག་སྟེ་གང་ཟག་དང་བདག་དང་། དབང་སོགས་སྲོག་མིན་པ་དང་། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་བཟློག་ཆོས་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་དང་། འཆལ་ཁྲིམས་འགོག་པའི་སྡོམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་འདུ་བྱ་བའི་ཤུགས་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་དགུའི་རྣམ་བཞག་བྱས་ནས་བྱམས་པ་ཚེ་རབས་གཞན་དུ

ཡང་སྔོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྔོག་གཉིས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱམས་པ་རང་གི་ཕ་མ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་པ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་གཅེར་བུ་པ་དག་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་སྨྲ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། གོང་དུ་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཟིན་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་གཅིག་ཆར་ཡང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་མ་ཟད་གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན། ཏིལ་གཅིག་འབྲུ་མར་འབྱིན་ནུས་ན་མང་པོས་ཀྱང་འབྱིན་ལ། བྱེ་མ་རེ་རེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པས་མང་པོས་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་རྒྱུ་མེད་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱང་འཕེན་པ་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོས་བྱུང་བར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་མིན་དང་དུས་དང་དུས་མིན་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཀུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། ལྟོས་མེད་དུ་སྐྱེ་ནུས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱང་འཕེན་པ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་སྟེ་རྒྱུ་མེད་ངོ་བོས་བྱུང་བར་སྨྲ་ན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་སྒྲིར་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་ཅེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་ཡོད་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ

སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་གཉིས། དང་པོ། དེ་ཚེ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ་དུས་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་ལྟོས་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་ཚེད་དུ་རྒྱུ་མི་སོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྟག་ཏུ་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ། མཐོང་བ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཚེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་དེའི་རྒྱུ་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྡུད་པའམ་སོག་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུན་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནི་རྒྱུ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་ཡོད་མི་རིགས་པས་ནམ་མཁའ་ཡི་ཨུཏྤ་ལ་ཡི་དྲི་དང་མདོག་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གཟུང་བར་མི་ནུས་པ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཀུན་ཀྱང་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་ནོ། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འདི་མངོན་སུམ་དུ་དབང་པོས་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་གི་བློ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་སྔོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པའི་བློ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་སྟོན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྒྱང་

འཕེན་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཞི་སྟེ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞིའོ། །དེ་བཞི་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདྷ་དང་བལ་བོའི་སེ་ཙ་སོགས་དང་རྩ་བྲ་དང་བྲ་གག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པའི་བློ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆང་ལ་འབྱུང་བའི་བྲེ་ཐྲག་ཐྲད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ལས་སྨྱོག་ཆགས་རྣམས་སྨྱོས་པ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་སྨྱོས་འགྱུར་གྱི་ནུས་པ་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ། ཉུར་ཉུར་པོ་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་བློ་སྐྱེ་སྟེ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་ཀུན་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཚེ་སྔ་ཕྱིའི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནི་མེད་ལ་འདིར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར། །ཅི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །སྐྱེས་བུའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྨྲས་པ། །དེ་ནི་སྤྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུ་ལས། རྗེས་དཔག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པ་འདི་རྒྱང་འཕེན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་མམ་དེ་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་གྲང་། མངོན་སུམ་མོ་ཞེ་ན། མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་མེད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དངོས་མེད་འགལ་ཟླ་མེད་པས་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་མེད་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པའང་ཉམས་སོ། །མངོན་སུམ་མིན་ན་

ནི་དེས་མ་བཟུང་བས་ཕ་རོལ་མེད་པར་ཅི་ལ་དགོག །དེས་ན་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཞུང་ལས་བཤད་པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་ཕྱོགས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་ངོ་བོའམ་ས་སོགས་དེ་དག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་རགས་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྲུན་པ་འཁྲུག་པོ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ནི་ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལྟ་ཡི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས་མི་སྲིད་ལ། སྐྲ་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་སོགས་མཐོང་བའི་རབ་རིབ་ཅན་མིག་མི་དག་པ་དེས་གཟུགས་གཞན་མཐོང་བའང་ཡིད་ཆེས་སུ་མི་རུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱང་འཕེན་པའི་བློ་དེ་འདྲ་བ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་དཔེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ། འཛིག་རྟེན་འདིར་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བའི་རྒྱུ་ནི་མེད་ཅེས་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་རྒྱང་འཕེན་པ་བདག་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། སྐྱུར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུའམ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའམ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་མེད་ལ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཚེ་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་ཞེས་ཤེས་བྱ་རང་གི་གནས་ལུགས་དང་འགལ་བའི་བློ་ཡོད་པ་

ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་མེད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་ཞེ་ན། སྐུར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པའམ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འཕེན་པ་ལ། འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྐབས་དང་། གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སྔ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། གྲུབ་སྟེ། འབྱུང་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དང་། དངོས་མེད་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། དུས་དང་། རྡུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལའང་། རང་རང་གི་ཅི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་སོགས་གོང་

ལྟར་སྨྲ་ར་ཏེ་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ལའང་ཐལ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྨྲ་བ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་གི་ཚེ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན། །ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཞེས་རྟགས་དང་དཔེ་ནི་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །

འདིར་རང་ནི། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བློ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་པའི་ལུས་ནི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟའི་འཇིག་རྟེན་བདེན་པར་བཟུང་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ཕ་རོལ་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་ཅེས་དམིགས་པས། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཚེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ད་ལྟའི་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དང་ཕ་རོལ་མེད་པར་དམིགས་པས་སོ། །རང་གིས་ཡོད་ཐེར་བ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་ཡིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུའང་། རྒྱང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱུར་འདེབས་དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་མེད་པ་

ལ་མེད་པར་འཛིན་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་ལྡན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་སྒྲི་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བ་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལྟ་དང་། ཆད་ལྟའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བའི་དུས་སུ་དབང་ཕྱུག་པ། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སོགས་རིགས་འགྲེའོ། །

གཉིས་པ། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྔར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྔར་སྒྲིའི་ཚུལ་གྱིས་བཀག་པའམ་མ་བཤད་པའི་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཏེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་དང་། སྣང་གཞི་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་

གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ཚུལ་དང་། དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྣང་བར་སྒྲོ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཅི་ལ་སྣང་སྙེ་མ་སྐྱེས་པས་སོ་ཟེར་ན། སྒྲོ་སོགས་དེ་རང་བཞིན་མིན་ཀྱང་རྨོངས་པས་བསླད་པས་དེར་དམིགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དམིགས། གང་གིས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པའི་ཆར་སྤྲིན་ནག་པོའི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་མུག་སྨུག་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་འཐུག་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏི་མུག་གིས་བསྒྲིབས་ནས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་སྐྲ་ལྷུང་དང་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་ལོག་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་མཐོང་བར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་གི་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ལ་མེད་པའི་སྒྲོ་སོགས་འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་པ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའམ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པའམ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་སྙམ་ན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་ཞིང་གཏི་མུག་དེ་མེད་པར་ལས་དེ་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བས་དེ་སྤང་བྱར་ཞེན་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་གོ་རམ་ཆག་གོ །འོན་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཏི་མུག་ཡིན་ཏེ། དེ་

མེད་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བར་འཐད་པས་དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལ། མིག་སྐྱོན་རབ་རིབ་སེལ་དགོས་པ་ལྟར། གཉི་སྨུག་ཡོད་ན་ལས་ཡོད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་གཉི་སྨུག་སྤང་བྱར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་མི་མཁས་པའི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ། མཁས་པ་དབུ་མ་པ་དག་ནི། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ན་འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་བཟང་པོ་ཉི་མས་སྨུན་པ་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིས་ལས་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་མི་ལེན་པར་དེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ལོ། །འདི་སྣང་བའི་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྣང་བའི་དུས་ཉིད་ནའང་། སྣང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་གྲོལ་གྱི་དེར་སྣང་བའི་རྒྱུ་སྤང་བྱར་མི་ཞེན་ནོ་ཞེས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བཞིན་མཐོང་བའི་བློ་བཟང་པོའི་ཉི་མས་དངོས་འཛིན་གྱི་སྨུན་པ་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི་མཁས་པ་དག་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྤང་གཉེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི་གཉི་སྨུག་ཟད་ནས་གྲོལ་བ་ནི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་གཞི་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ལ། རྩོད་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ། དཔེའི་

སྒྲོ་ནས་རྩོད་པ་དེ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་དང་། དོན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་དང་རྣ་དུ་ར་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས་མིག་ཉམས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ། སྐྲ་ཤད་དང་གླང་ཆེན་ལ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དག་མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པར་མཚུངས་པས། མ་སྐྱེས་པར་སྣང་མི་ཤེས་ན་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྲ་ཤད་སོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟེ་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་ཤད་མཐོང་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མོ་གཤམ་བུ་སོགས་ཅིས་མི་མཐོང་ཞེས་བརྩད་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནས་ཧེ་དེའི་རྗེས་ནས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེས་བློ་མིག་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལའོ་སྟེ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གང་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་ན་འདི་འདྲར་སྣང་བར་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྩོད་པ་ལ། དང་པོ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་འཐད་དེ། དཔེར་ན་དང་པོར་དཔེ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་མེད་པར་འདྲ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མི་མཐོང་ལ། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བ་ཡོད་པས། སྐྱེ་བ་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྨྲ་བ་འདི་མ་ངེས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྨྲ་བའམ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་དག་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་བླང་དོར་མེད་པར་རྟོགས་ན། ཕན་འདོད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་དགེ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། མི་དགེ་སྤོང་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་བླང་དོར་བྱེད་དགོས་སོ་སྙམ་ན། གནས་ལུགས་ལ་གོ་མྱོང་མ་སྐྱེས་པ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་མེད་དང་། བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། ཀུན་

རྫོབ་སྣང་ཚུལ་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ཁེགས་ག་ལ་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་བླང་དོར་དགག་སྒྲུབ་སྣ་ཚོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་ཡང་། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དམིགས་མེད་ཡང་དག་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོའོ། །གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་ན། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་བཅས་པ་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤོང་བླང་དོར་བྱེད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་ལ་བླང་དོར་དང་དམིགས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་ལ་དེ་དག་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དང་བླང་དོར་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན། གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་"དེ"[1]་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར། དམིགས་མེད་ཀྱི་བྱམས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་ཐ་སྙད་དམིགས་པ་བཞིན་གཉིས་ཆོས་མེད་པའི་དམིགས་མེད་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་གནས་ལུགས་གཉིས་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་དམིགས་མེད་བཞིན་ཐ་སྙད་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པར་སྣང་བ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཡོད་པ་འདི་བདེན་

[1] མ་ཕྱི། ༥༤ན་༣ན། ད་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤༣བ༥ན། དེ་

གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ སྨྲ་སྤྲོས་སོགས་ལ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

༈ དང་པོ་ནས་བདེན་གཉིས་འགལ་འཛིན་གྱི་བློས། དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་མི་ནུས་པས། བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ལ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཟུང་བ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། གནས་ལུགས་ནི་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པ་མིན་པས། དངོས་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བདེན་གྲུབ་བཅད་པའི་མེད་དགག་ལ་གནས་ལུགས་སུ་བློས། བདེན་གྲུབ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག །བུམ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་མེད་ཟེར་བ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་དྲིས་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་རུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེས་གོ་མི་ཆོད་པས། བདེན་གྲུབ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བས་ཅི་བྱ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་མི་དམིགས་པར་འདོད་མི་རུང་བར་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་ན། བུམ་པའང་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་གྲུབ་མོད། འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་དམིགས་པར་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད། བདེན་གྲུབ་དེ་གཉིས་ཆར་མེད་པས་གཞལ་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་བུམ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པས་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དེས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས། ཁས་ལེན་དང་དམིགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དམིགས་

པ་ཅན་ཡིན་པས། བུམ་པ་དངོས་པོའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་དངོས་མེད་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། ལམ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་གཉིས་སྣང་ཇི་ལྟར་ནུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་དེ་འདྲ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནག་རྡྭ་རི་རྡྭས་སྟོང་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཟབ་མོ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནག་རྡྭ་རི་རྡྭས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། འགལ་བར་དོགས་པའང་མི་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ་བྱད་མེད་སོགས་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་བྱད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་སོགས་དང་། བྲག་ཆ་དང་སྤྲུལ་པ་སོགས། སྐྱེ་མེད་དེ་ཡོད་པ་མིན་པར་མཐོང་ན་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་དེ་མི་སྣང་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཟུགས་བརྙན་སོགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲ་བ་འདི་མ་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པར་སྟོན་པ། སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་

གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུའང་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ། ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཆར་དུ་མ་སྐྱེས་སོ། །འདིར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བུམ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་པར་གོ་དགོས་ན། མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་རང་རང་ངོ་བོས་ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར། མོ་གཤམ་བུ་སྐྱེ་མ་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི། མོ་གཤམ་བུའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་དཔེར་མ་བྱས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་ཞེས་པ་འདི་ཐ་སྙད་བཀག་པའི་སྟོང་པ་ཕྱང་ཆད་ཅིག་ཡིན་པས། ཐ་སྙད་རྣམས་བཞག་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་བཀག་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། ཐ་སྙད་བཀག་ཅེས། མེས་ཤིང་བསྲེགས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཕན་ཆད་ཐ་སྙད་སྣང་བ་རྒྱུན་ཆད་དགོས་ན། བུམ་སོགས་ཐ་སྙད་འདི་རྣམས་དཔྱད་རུང་མ་དཔྱད་རུང་། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྟོང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྣང་ལ། ད་ལྟ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུའང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཁ་ཁྱེར་དང་ལྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆར་ཕྱེ་སྟེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་ཕྱེ་ཞིང་དཔྱད་ན། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྙེད་རྒྱུ་མེད་བཞིན་བུམ་པར་སྣང་བ་མེད་མི་འགྲོ་བ་འདི། ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་

ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་ཡིན་པ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བར་བཀག་པ་ཙམ་ཟད་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྲུབ་ན། འདི་ལ་བརྟག་པའི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཆེ་དགག་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་སྟོང་པར་བྱས་པའི་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དགག་བྱར་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བུམ་སོགས་རང་ངོས་མི་སྟོང་པའི་སྣང་བ་གཉིས། བུམ་པ་སྣམ་བུས་སྟོང་པ་དང་། བ་ལང་གི་རྟ་རི་བོང་གི་རྭས་སྟོང་པ་ལྟར་ཆོས་ཐ་དད་གཞན་གཉིས་སྲད་བུ་དཀར་ནག་བསྒྲིལ་བ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་གིས་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་འཆད་ཚུལ་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོན་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚོད་གདའ་སྟེ། འདི་བཞིན་བསྒོམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་འཛིན་ནི་གཞིག་མི་ནུས་པས། ཚིག་གི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལས་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བཟུང་ན་ལེགས་འདྲ་ཡང་། སོ་སོ་རང་རང་གི་ལུགས་ཅི་དགྱེས་སུ་གཟུང་བར་མཛོད་ཅིག །

 འོན་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏན་སྦྱར་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་དགག་བྱར་སོང་བ་སོགས་གཏན་བརྗོད་མི་རུང་ཞེས་དབུ་མ་སླ་བ་སུས་ཀྱང་སླ་བྱ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་། བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་མི་སྟོང་། གཞན་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་དམིགས་བསལ་ཏེ་བརྗོད་ཚུལ་འདིས། བདེན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྦྱར་བའི་སྐབས་ན། སྟོང་གཞི་བུམ་པ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི

ཚུལ་དུ་བསམ་འདུག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཚེ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའང་། ཚིག་གི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚིག་གི་ཤན་དེས་གཞན་སྟོང་ལྟ་བུར་སྨྲས་ཀྱང་དེ་ཙམ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་སྟོང་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་བཟུང་ན་གོང་ལྟར་ཉེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུ་མ་འབྱུང་བས། འདི་ལྟ་བུ་ཚིག་གི་འཐེན་རྩོད་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་བྱ་གལ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིན་སེལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། །རང་བཞིན་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པས་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུངས་པར་གྱུར་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགལ་བ་ནི། གང་ཕྱིར་བྱེ་མདོ་སོགས་དངོས་སྨྲ་པ་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་བུམ་པ་དང་ནགས་ཚལ་སོགས་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་ན། མོ་གཤམ་བུ་དང་

མཚུངས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ན་མི་མཐོང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བུམ་པའི་གདགས་གཞི་རྟུལ་རྫས་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྙམ་ན། བུམ་པ་ནི་དེ་བརྒྱད་མིན་པས་བུམ་པ་རང་ལ་མི་ཕན། རྟུལ་རྫས་ཀྱང་དཔྱད་ན་མི་གྲུབ་བོ། །

ཡང་བུམ་སོགས་ལ་སྣང་གཞི་ཡོད་པས་ཁྱོད་དང་མི་མཚུངས་སྙམ་ན་ཡང་མིན་ཏེ་དེའི་སྣང་གཞི་རྫས་སུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ་རྟུལ་སོགས་རིགས་པས་མི་འགྲུབ་བོ། །འདི་རྣམས་ལ་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཆགས་ན། སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་གནད་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བས་ཤིན་ཏུ་རྩད་ཆོད་ཅིག །ཡང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགལ་བར། གཞི་གཅིག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བུམ་སོགས་སྣང་བའམ་ཡོད་པ་ནི་སུས་ཀྱང་ཁེགས་མི་ནུས་ལ། དེ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བཙལ་ཏེ་རྙེད་དོན་རྟུལ་ཙམ་མེད་པས་མེད་པ་མི་འགལ་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སུས་ཀྱང་བསྒྲོན་དུ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་འཆར་མ་ནུས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྨྲ་བ་དག །གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་མི་སྒྲུབ་པར་ཡོད་མེད་འགལ་བར་འཛིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཡིན་པས་གཞི་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་འདུ་རུང་སྙམ་ནས། ཡོད་རྒྱུ་བུམ་པ། མེད་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ཞིག་འཛིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་གང་མེད་པ་དང་། གང་ཡོད་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བ་ནི། རི་བོང་རྭ་དང་བུམ་པ་བཞིན་གཅིག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའོ། །དེ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་མེད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རུང་སྟེ

མི་རུང་ན་དོན་དམ་པར་མེད་ཚད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་པར་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དགག་བྱའམ་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་རི་བོ་སོགས་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རིགས་པས་བདེན་གཉིས་ཆེས་འགལ་བར་འགྱུར་ནའང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་འདི་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་རི་བོ་དང་མོ་གཤམ་བུ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པས། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་མེད་པར་ནམ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ། དོན་དཔྱོད་མེད་ཀྱང་དེ་གྲུབ་ཟིན་ལ། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ལྷག་པོར་སྒྲུབ་ཏུ་ཅིའང་མེད་པས་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ཡུལ་མིན་ནོ། །

བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རྡུལ་ཙམ་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་མ་རྙེད་པ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རང་གཞན་སུས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དམིགས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཙམ་སུས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རིགས་པ་མི་སྲིད་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིར་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་མི་ནུས་པ་ནི། རྒོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྣང་བཞིན་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་སྣང་། སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཆོས་རང་ངོས་

ནས་མ་སྟོང་པ་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་པ། གནག་གི་རྭ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟེང་རི་བོང་རྭ་མེད་པ་ལྟ་བུས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པའི་གོ་ག་ལ་ཆོད། བུམ་ཡོད་དང་། དེ་ལ་སྣམ་མེད་དང་། གནག་རྭ་ཡོད། རི་རྭ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་སྣམ་མེད་སོགས་སྒྲུབ་པ་ག་ལ་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡིན། བུམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ལས། བུམ་པ་དམིགས་ན་བདེན་མེད་མི་འགྲུབ། བདེན་མེད་གྲུབ་ན་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ན། འདི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དོན་དཔྱོད་མི་དགོས་པར་ཐ་དཔྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། དོན་དཔྱོད་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཁེགས། མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཅི། དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་མ་དམིགས་ཏེ། དེས་ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པའང་མི་སྲིད་དོ། །

དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པས་རི་རྭ་མེད་པར་གྲུབ་པར་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་མ་མྱོང་། དེའི་ཕྱིར་འགག་མ་མྱོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཡེ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་ཀྱི། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་ཞེས་པའང་མི་དམིགས་ཏེ། དམིགས་ན་སྐྱེ་མེད་

མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཡང་སྟོང་བཞིན་སྣང་བས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྒྲོ་ར་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆར་བཏུབ་ལ། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་རྣམས། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་བུམ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་དཔྱད་ངོར་མ་གྲུབ་པས། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་བོར་ནས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་སྣང་བ་བཀྲོག་ཏུ་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་དང་། དོན་གཞན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཉིས། སྟོང་རྒྱུ་དང་མི་སྟོང་རྒྱུའི་ཆོས་ཐ་དད་ཡིན་པས། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྣང་། སྣང་བཞིན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བ་མི་སྟོང་བཞིན། ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལ་སྦྱར་ནས། བ་ལང་རྟ་སྣང་དང་། རི་བོང་རྭ་སྟོང་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བཞིན་སྣང་བ་དང་སྣང་བཞིན་སྟོང་པའི་དོན། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་འོང་མི་སྲིད་པར། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་འོང་བར་རིགས་ནའང་། བདེན་གྲུབ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། དེ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཟེར་ཚད་སྟོང་པ་རྐྱང་པ་སྣང་བ་དང་ཁ་བྲལ་བ་དང་། སྣང་ཆ་ཟེར་ཚད་སྟོང་པ་དང་ཁ་བྲལ་བའི་སྣང་རྐྱང་གི་མཐར་ལྷུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་

མ་ཡིན་པར་སྟོང་པ་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་མིན་པར་སྣང་ཕྱོགས་རྣམས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བས་རྟག་མཐའ་སེལ་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རེ་དགོས། སྟོང་པ་ཉིད་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་རང་གི་ངོ་བོས་བསལ་མ་ནུས་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་རེ་དགོས་པའི་མཐའ་བྲལ་འདི་ལ་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྟས་བྱིན་ཤི་བ། མཆོད་སྦྱིན་མ་ཤི་བས་བསླང་བ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་དེ། ཆོས་གཞན་སྟོང་པས་གཞན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཕན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་མེད་ཡིན་པས་མི་སྟོང་པ་ག་ལ་ཡིན་སྙམ་ན། བུམ་པ་བདེན་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ན། བདེན་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་མི་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་ལ། མཐའ་བཞིར་མི་སྐྱེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ལྟ་ངན་མ་ལུས་པ་གཅོད་པའི་བསྔགས་པ་གཉིས། དང་པོ་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་དང་དུས་དང་རྡུལ་དང་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་དང་སྲིད་མེད་བུ་ལ་སོགས་དང་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དང་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་ངེས་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དངོས་སྨྲ་བས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ཡང་དེ་ནི་མ་"རྟོག[1]"པ་སྟེ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་

[1] མ་ཕྱི། ༡༠༥བ༢ན། རྟོག གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤༠ན༡ན། རྟོགས་

ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་སྐྱེ་ན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ལ། རྟེན་འབྱུང་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་གནད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ནུས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གོ་བ་གནད་དུ་འཛོང་བ་གལ་ཆེའོ། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་མི་གནོད་པར་ད་ལྟ་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྔར་མི་སྟོང་པར་ད་ལྟ་དཔྱད་པས་ཐོ་བས་བུམ་པ་ལྟར་སྟོང་སོང་ན་སླར་སྣང་མི་ཤེས་ཀྱང་སྣང་བཞིན་པ་འདི་སྟོང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །

གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རིགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་ན། བདག་གཞན་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་དངོས་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་དཔྱད་པ་དགོས་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྣམས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟན་གྱིས་རྟོག་པ་ལོག་པ་དེ་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ཟིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མེད་པར་མཐར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ངན་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་དཔེར་ནི། བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་

པ། ཆོས་ཉིད་སྟོར་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་བཀག་པས་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་མིག་སྨན་བསྐུས་པས་རབ་རིབ་སངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པས་དཔྱད་དགོས་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། འཕགས་པས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཛད་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན་དེ་ཉིད་མིན་པ་གཞན་གཞུང་རྣམས་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་སྣང་བས་མུན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། བསྟན་བཅོས་ལ་ཕྱོགས་བསླབས་ནས་འདི་ནི་ང་ཡི་འོ་ཞེས་མེད་དེ། གང་གིས་ན། གང་ལ་ལྟ་བའི་ཁས་ལེན་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཆགས་ཤིང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སྡང་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། རྟོག་པ་དེ་ནི་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་། གང་ལ་སྡང་བ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་རྟོག་པ་ད་དུང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།

འདིར་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལོག་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་འཁྲུག་པ་གང་ཡིན་པའི་འཆིང་བའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རང་ཕྱོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་པར་བསལ་ཏེ། དོན་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་དུ་རྟོག་“པ[1]་ཀུན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་སྨྲུབ་པ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་དགག་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སོགས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་ནི་ང་དང་ང་ཡིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ། ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བར་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་གསལ་པོ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་། འཇིག་ལྟའི་འཇུག་པར་གང་ལས་གྱུར་ན་དེའི་དམིགས་པ་བདག་ནི་འཇིག་ལྟའམ་ངར་འཛིན་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོག་པར་བྱས་ནས། ཐར་པ་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཡུལ་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་མ་བཀག་པར་དེར་འཛིན་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྲིད་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་འཛིན་འཇུག་ལ་དེ་སྲུན་ཕྱུང་ན་འཛིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡོག་གོ། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། རྨོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་འབྱུང་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་མི་

[1] མ་ཕྱི། ༡༠༧ན་༣ན། ས་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༩༡ན་༥ན། པ་

འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་འང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་ར་རྨོངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཛིན་ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ཕུང་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་མའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྔར་འདོད་དེ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེར་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྡུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །མུན་པ་ལྕི་གཡོགས་དང་། སྙིང་སྟོབས་གསལ་ཡང་ངོ་། །དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡོ། །དེ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་མི་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་དེ་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་བློ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཕྱི་ཡུལ་དང་། ནང་གི་

སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀ་འཆར་བ་ཞིག་སྟེ་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་སྤྱོར་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་སོ། །དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ། འབྱུང་ལྔར་གདགས་པ་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཞག་གོ། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི། མིག་སོགས་དབང་ལྔ་དང་། ངག །ལག་པ། རྐང་པ། རྐུབ། འདོམས། བློ་ཡི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་གོ། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྐྱེས་བུ། རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་མིན་པ་གཙོ་བོ། རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མིན་པ་འབྱུང་ལྔ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག །རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ། དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་རྟག་ཅིང་ནམ་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་བསྡུས་ནས་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་དང་མི་འབྲེལ་བར་ཡན་གར་གནས་པ་གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་རྟག་ཅེས་གཙོ་བོ་ཀུན་གཞི་ལ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཟེར་ཏེ། གློང་ལས་མཆེད་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་ཡོད་དོ། །གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཟ་"ཐོ་"[1] སྟེ་བདེ་སྡུག་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་བདག །རྫུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་བརྒྱད་བསྐུམ་འགྲོ་འོང་སོགས་མེད་པ་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༩ན་༡ན། ཐོ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་ ༩༣བ་༥ན། ཐོ་

བརྟགས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །བདག་དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བྱེ་བྲག་པ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་དགུར་ཁས་ལེན་པ་དང་། བརྐྱང་བསྐུམ་སོགས་ཡོད་པ་དང་ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་གཅིག་འདོད་པ་སོགས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འཐད་པ་མི་སྲིད་པས་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེས་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པ་ཀུན་ཀྱང་འཇོམས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། དཔེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། མ་སྐྱེས་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་མོ་གཤམ་བུ་བཞིན་ཡོད་མ་སྲོང་བ་སྟེ། སྔ་དུས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན། དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཅི་ཡིས་ཀྱང་འགྲུབ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་བའི་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་དག་དེའི་ཁྱད་པར། མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ། མུ་སྟེགས་པ་རང་ཉིད་ལ་གྲགས་པ་མ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་གཞི་དེ་མེད་པས་བདག་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་

པས་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་འཛིན་ནུས་པ་ལ་འཛིན་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངར་འཛིན་གྱི་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། བརྟགས་པའི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རིག་སྟེ་ཤེས་སམ་འཛིན་པ་མིན་པའང་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་དེ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་མ་སྐྱེས་པའི་བདག་དེ་འདྲ་བ་རིགས་ཤིང་ཤེས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ངར་འཛིན་པ་སྐྱེ་རུང་ན། དེ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་བདག་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་ལ་མི་དམིགས་པར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ང་ཙམ་ལ་དམིགས་ཀྱི་དེ་ལྟའི་དེ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེས་ན་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་གསལ་ཏེ། གང་དག་དེ་རྣམས་ལ་སྔར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མེད་པའི་དུད་འགྲོར་ཡང་ཡང་སྐྱེས་ནས་ཚེ་བསྐལ་པ་མང་པོར་ལུས་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཧླུན་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་འདི་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་ལ། ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བདག་ཕུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་

དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག །དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཕུང་ལྔ་འཛོག །ཡང་མང་བཀུར་ཁ་ཅིག་ནི། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཐུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་གཅིག་བདག་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་ཐུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཅེས་སོ། །གོ་རམ་པས། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་བདག་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཕྱོགས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འཇིག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་གཅིག་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བདག་ཕུང་གཅིག་པ་འདོད་ཚུལ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕུང་པོར་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། བདག་ཕུང་གཅིག་པ་སྤྱིར་དགག་པ་དང་། ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ

དང་ནང་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ན་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ནང་གསེས་དང་སེམས་ཚོགས་དྲུག་དང་སྐད་ཅིག་གིས་དབྱེ་བས་མང་དུ་འགྱུར་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་མང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་འཕེན་མི་བཏུབ་ཀྱང་། བདག་ཕུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་གཅིག་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་། ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པ་རྟེན་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བདག་ཕུང་གཉིས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འཕུལ་ནས། དེ་འདོད་པ་ལ་བདག་མང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་བ་རང་གི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ། ལུང་དང་འགལ་བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། སྔར་འདས་བསྐྱབ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་ཕུང་པོ་རྫས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་དེར་ལྟ་བ་རྫས་ལ་འཇུག་པས་སྒྲོ་སེར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་མི་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ། སྐྱོན་གཞན་ཡང་མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕུང་པོ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པས་སོ། །དེ་མི་འདོད་དེ་བདག་ཆད་པ་ཆད་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །གསུམ་པ། མྱ་ངན་འདས་པར་ཞུགས་པའི་སྔོན་དུ་ཡང་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི་ཕུང་

པོ་བཞིན་དུ་བདག་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་དྲན་ནས་བདག་ང་ལས་ནུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས་མི་རིགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
ལ། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་ཐལ་
བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། བདག་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པོ་མེད་
པས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་ཏེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུའང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
པ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ལས་གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པས་འབྲས་བུ་
གཞན་གྱིས་ཟ་བར་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་མི་འདོད་མི་འཐད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ། གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཞན་ཡིན་
མོད། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད་པས་ན་སྐྱོན་དེ་མེད་ཟེར་ན། བྱམས་པ་ཉེར་སྦྲས་ལ་
བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི་སོགས་སྐབས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཚེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་པ་རྣམས་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པར་
མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ། ལུང་གིས་ཀྱང་གསལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་ལུང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལུང་བསྟན་མིན་པ་
བཅུ་བཞི་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་བཞི་དང་། རྟག་མི་རྟག་སོགས་
བཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི། ལུས་སྲོག་
གཅིག་ཐ་དད་བརྟེན་པ་གཉིས་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལས་བརྩམ་སྟེ་དྲི་བ་
དང་། སྲོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། ཕུང་
པོ་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཚེ་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་དང་། མྱ་ངན་འདས་པའི་འོག་ཕུང་

པོ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ཕན་ཆད་མེད་དོ་ཞེས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་སྟོན་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ལུང་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པ་དང་། ཕུང་སོགས་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ། ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་མཐོང་ཚེ་དངོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཕུང་སོགས་ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་མི་ཁེགས་པས་ཆགས་སོགས་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཕུང་པོའམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན་ཕྱོགས་སྔ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ། དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཕུང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་སྣང་བས་སོ། །བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཕུང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཙམ་མིན་པར་ཕུང་པོ་རང་ཡིན་ན་དེ་བདག་ཡིན་དགོས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དང་བདག་གཅིག་ལས་འགྲོ་ས་མེད་དོ། །གཅིག་འདི་གལ་ཆེའོ། །གཉིས་པ། ལས་འབྲས་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་བདག་གི་སྒྲ་ཕུང་པོ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཚེ་བདག་གི་སྒྲ་སུ་སྐྱེགས་བྱེད་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་འཇུག་ན་མི་རུང་སྟེ་བདག་གི་སྒྲ་གང་འདོད་དུ་འཇུག་ཆོག་པ་ལ་རིགས་པ་མེད་པས་སོ། །བདག་མེད་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྤོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན་དེའི་ཚེ་ན་བདག་རྟག་པའི་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་མི་རྟག་པའི་ཕུང་སོགས་དང་གཅིག་མིན་པས་ཕུང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ

ཆགས་སོགས་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟག་པའི་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་པའི་བདག་མེད་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ན། རྟག་བདག་ཙམ་ནི་དེའི་ཟ་བ་པོ་མིན་པས་རྟག་བདག་སྤངས་ཀྱང་། ད་དུང་འདོད་ཆགས་མི་སློང་སྟེ། ཟེའུ་འབྲུ་ལ་ཁྲུ་བྱུག་མེད་ཀྱང་མདངར་པོ་སྐྱོང་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་མི་ནུས་པ་བཞིན། སྐྱོང་མཁན་ནི་ང་ཙམ་པ་ཡིན་པར་བརྟགས་ཀྱི་རྟག་བདག་མིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་འཇིག་ཕྱིར་དང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་མ་ལོག་པར་ཡུལ་ཅན་མི་ལྡོག་པས་སོ། །སུ་ཡང་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་བདེ་བར་བྱེའོ་སྙམ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་དོན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་པར་བསྟན་པ། རྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཙམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཕྱོགས་སྔའི་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ། ལུང་ལས་ཀྱང་གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དག་གོ་ཞེས་པའི་ལུགས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་གཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག

པར་རྗེས་སུ་བལྟོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཙོད་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་སྐྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེས་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། ལུང་དེ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་སྟེ་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་བདག་མིན་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། བདག་མ་ཡིན་ལ་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་པའི་ལུང་དེས་ནི་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ལས་རེ་རེ་བ་མིན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་གལ་ཏེ་ཡིན་ཀྱང་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་རེ་རེ་བ་ནི་མིན་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ནགས་ཚལ་ཞེས་བརྗོད་ཚེ་ཤིང་རེ་རེ་མིན་གྱི་ཤིང་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །ཤིང་རེ་རེས་བུད་ཤིང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། ནགས་ཚལ་བཏགས་པས་རྫས་སུ་མེད་པས་ན་བུད་ཤིང་སོགས་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འགལ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་སོགས་སུ་གསུངས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་རྫས་སུ་མེད་

པས་དེ་ནི་མགོན་དང་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་ནུས་པས་ན་ཚོགས་པ་དེ་ནི་མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཚོགས་པ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དོན་ནམ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་ངོ་བོ་གཅིག་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ལ། མདོ་ཡི་ལུང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ན་དཔེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་ཐལ་བས་དགག་པ། དཔེ་དེ་བཞིན་དཔེ་ཅན་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པས་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་ཅན་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་མགོན་སོགས་ཡིན་ཚོག་སྙམ་ན། ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་གཅིག་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་སིལ་བུར་གནས་པ་རྣམས། ཤིང་རྟ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས་ཞིང་མདོ་ལས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་ཡིན། །འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་པོ་དེ་བདག་མ་ཡིན་

ཏེ། དེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་བརྟེན་པ་པོ་ཕོ་རང་ཚོགས་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་འབྱུང་བ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན། ཚོགས་ཙམ་མིན་གྱི་ཚོགས་པའི་སྐབས་སུ་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་འགྱུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཅན་ཚང་བ་ལ་ཚོགས་ཅན་མེད་ཅེས་སླུ་མི་ནུང་སྟེ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་ཚོགས་ཅན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པ། ཚོགས་ཅན་འཁྲིགས་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ་ཤེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོགས་དབྱིབས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། སེམས་སོགས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་སོགས་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། ཉེ་བར་ལེན་པོ་བདག་རང་དང་ཉེར་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་བྱ་ཕུང་པོ་གཉིས་ནི་གཅིག་ཏུ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་བྱེད་པོ་བདག་ནི་མེད་ལ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡོད་སྙམ་དུ་བློ་ལ་སེམས་པ་དེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པར་དེའི་ལས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྟོས་པ་ཀུན་ཀྱང་དཔྱོད། གཉིས་པ་མདོ་ལས་བདག་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལ། མདོ་ལས་ཕུང་སོགས་བདག་ཏུ་མ་གསུངས་ཞིང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་དང་།

གསུངས་པ་ལྟར་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་དང་། རེ་རེ་བ་ཚོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་སུན་མ་ཕྱུང་བར་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི། ཁམས་དྲུག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དོ་ཞེས་པས། བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ། རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཡི། རྟེན་དྲུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་གདགས་གཞིར་ཉེར་བཟུང་ནས། ངེས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་བདག་དེ་ནི་ས་སོགས་དེ་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཙམ་རྐྱང་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་བདག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཕྱིར་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ངར་འཛིན་བློས་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་དོན་དང་། དེའི་དཔེ་གཉིས། དང་པོ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་ཞིག་སྤོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་པར་གྲུར་བའི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཤེས་པས་ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ། ལྷན་སྐྱེས་དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་པར་སྤྱང་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཏེ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་ཁྱིམ་རྩིག

པའི་ཕྱུག་ཏུ་སྤྲུལ་གནས་པ་མཐོང་བཞིན་དུ། འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་སྨྲས་ནས་དེས་སྤྲུལ་གྱི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་བསལ་ནས་སྤྲུལ་གྱི་འཛིགས་པའམ་གནོད་པའང་སྐྱོང་བའམ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། ཀྱི་མ་ཤེས་ལྡན་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་ཏེ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་དེ་གཉིས་དམིགས་ཡུལ་ཐ་དད་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་རྟག་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཤེས་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མི་ལྡོག་པ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཀྱང་སྣང་བ་ལིང་ལིང་རང་སར་བཞག་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་གྲུབ་བཀག་ན་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མི་འབྱིན་ཏེ་བུམ་པོའི་སྣམ་པའི་ཡུལ་འདི་ཆགས་སྡང་དང་ཕན་གནོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཐ་ཤལ་གྱིས་མི་ཕན་སྣང་བཞིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་དེ་ལས་སྟོང་པ་ལོགས་སུ་མི་འཚོལ་བ་འདི་ཀླུའི་ལུགས་སོ། །དེས་ན་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་ཞེས་བྱ། སྟོང་ན་མི་སྣང་བ་མིན་ཏེ། སྣང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་། དཔྱད་ན་བརྗོད་བྲལ་དམིགས་མེད་དུ་ཞིག་པས་སོ། །འདི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་དངོས་ཡིན། བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྟོང་ན་བུམ་པའི་ལྟོ་ལྡིར་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་མི་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མི་འདྲ་ན་ཇི་ལྟར་མི་འདྲ། དཔྱད་བཟོད་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན་རང་མཚན་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡོད་སྙོམས་ཤིག །རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྨྲ་ཡིན་ཁྱེད་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་བདག་འགོག་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཡོད་སྙོམས་དང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་ཁྱེད་འཕགས་ཚུལ་གོ་བར་འགྱུར་

རོ། །གཉིས་པ་ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མ་དགག་པ་ལ། སྔར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་ལ་ཕུང་པོ་ལྡན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ཕུང་པོར་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་བདག་ལ་ཡང་། ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་འདི་ར། བདག་དང་ཕུང་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཡོད་ན་མཁར་གཞོང་རྒྱ་ཤུགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་རིགས་ནའང་། གཞན་ཉིད་དུ་གྲུར་པ་དེ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་རྟེན་བརྟེན་པར་འདོད་པ་འདི་བཙོས་མའི་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ། བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཕྱིར་བདག །ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད་དེ་མོ་གཤམ་བུའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། །བདག་ཕུང་གཞན་ཡིན་ན་ལྷས་སྦྱིན་གནག་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བུ་དང་གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ནའང་བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་བསྒོམས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དེ་རྣམས་རྩ་བའི་འཇིག་ལྟ་ལ་གནས་ཤིང་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། གཟུགས་ཁོ་རང་བདག་མ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན་ཞེས་རྟེན་བརྟེན་པར་མིན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ལྡན་པ་མིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་གཉིས་པར་རྟེན་ཚུར་རྟེན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་མེད་པ

ལྷར་ཕུང་པོ་གཞན་བཞི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉེ་ཤུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས། བཅོམ་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གང་དང་ཉེ་ཤ་པོ་ཡང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ། རྩ་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རི་ལྷུན་སྟུག་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་དག་ནི་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གོ །གསུམ་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། རང་སྡེ་གནས་མ་བུ་མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ཕུང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད་དེ་ཕྱོགས་རེར་རེ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བདག་ཡོད་པས་སོ་ཟེར། བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའམ་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བདག་དེ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་གིས་འཛིན་ཞེ་ན་ཤེས་པ་རེ་རེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟུང་ན་དེའི་ཡུལ་ཁོ་ནར་རིས་སུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བཟུང་བར་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་མི་རུང་བས། དེ་ནི་ཕུང་ལྔ་དང་ཐ་དད་མིན་པར། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཆར་གྱིས་ཤེས་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འོ་མ་ཞེས་པ་ཁ་དོག་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཡོད་པས་དབང་པོ་དུ་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་མི་འབྲེལ་ལོ། །གང་ཟག་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོར་གྲུབ་ན་བརྗོད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག །བརྗོད་

དུ་མེད་ན་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག །དེས་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་གཉིས་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་ཐ་དད་པས་ན་སེམས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པར་ཐ་དད་ཅེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་གང་རུང་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། སེམས་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུང་བུམ་པ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི། ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལས་གཅིག་ཐ་དད་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཏེ་འགྱུར་བ་དེའི་རིགས་པས། བདག་གང་ཟག་པོ་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རང་གིས་སམ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ནི། མི་འདོད་ཅིང་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་རྣམ་པ་ཚུལ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་མེད་དེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར་ཚ་བ་མེད་ན་མེ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བ་བསྟན་པ། དེས་དངོས་པོ་གཞན་ཀུང་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དངོས་དང་།

དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཅན་བདག་མེད་ཚུལ་དང་། དེའི་དཔེ་ཤིང་རྟའི་ཚུལ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ་དེ་ཕྱིར་དངར་འཛིན་པའི་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་སྟེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མིན་ཅིང་། རྣམ་པར་དཔྱད་ན་བདག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་ལ་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཚོགས་པ་ཡ་གྱལ་གང་ཡང་མིན་པ་དང་། བདག་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་མིན་ཏེ། བདག་འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་གོ །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ། དེ་དཔེས་བཤད་ན་ཤིང་རྟ་རང་གི་གདགས་གཞི་འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མེད་པས་སོ། །གཞན་མིན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རེ་རེ་བ་ལ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་ལས་སོ། །ཡན་ལག་དག་ལ་ཤིང་རྟ་ཕར་རྟེན་པའང་མིན་ལ་ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟ་དེར་ཚུར་རྟེན་པ་མིན་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡན་ལག་འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་ཙམ་མིན་པའི་ཚོགས་རྐྱང་ཙམ་པོ་ཡང་ཤིང་རྟ་མིན་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན་པ་ཇི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། ཤིང་རྟ་བཤིག་ནས་གཞོལ་མདའ་སོགས་ཡན་ལག་སིལ་བུར་གནས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལའང་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཚང་བར་ཚོགས་ཀྱང་ད

རྒྱུང་ཡང་ཤིང་རྟའི་མིང་མི་རྙེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཟེར་ན་ཞེས་དེ་དག་གི་བསམ་ངོར་ཡན་ལག་མ་ཚོགས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་། ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་དབྱིབས་གྲུབ་པས་ཡིན་ན་གང་ཕྱིར་དེའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་རང་མེད་པར་དེ་ཡི་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔའི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཁས་བླངས་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན་ནོ། །འང་སྒྲས་ཚོགས་པ་ཙམ་པོའང་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སོ་སོ་བ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་སྔར་གྱི་དབྱིབས་ཁོ་ན་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། སྔར་ལས་གཞན་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ། འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་ཤིང་རྟར་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་རེ་རེའམ་ཚོགས་པའི་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་དབྱིབས་མ་བཏང་བའམ་བཏང་ནས་ཡིན། དང་པོ་ཁྱོད་ལྟར་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་དེ་ནི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཤིང་རྟམ་བཅས་པའི་སྔར་ནས་ཡོད་པར་གྱུར་པ། ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཤིང་རྟར་“རྟོག”[1] པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལའང་སྔར་དབྱིབས་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཤིང་རྟ་མེད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཚོགས་པའི་སྐབས། ཤིང་རྟ་བཅས་པ་ད་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། ཚོགས་པའི་ཚེ་སྔར་དབྱིབས་བཏང་ནས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འདིར། ཡན་ལག

༡ མ་ཕྱི། ༡༣༠བ༡ན། རྟོག གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ ༡༠༣བ༥ན། རྟོགས་

འཕང་ལོ་སོགས་ལ་སྦྱར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་བ་འདི་གཟུང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་རྒྱུ་སྟོང་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པའི་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་བའི་དབྱིབས་དེ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ཟེར་ན་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་མེད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྫས་མིན་པས། དབྱིབས་དེ་རྫས་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་པར་ཚོགས་པ་རྐྱང་པ་དེའི་ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྫས་སུ་མེད་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟའི་སྐབས། འདིར་ནི་མཐོང་དུ་རུང་བའི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བརྟེན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཚོགས་པ་ཅན་སོ་སོ་མིན་ལ། དེ་རྣམས་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཙམ་ཡང་མིན་པ་དེའི་ཚེ། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་དེ་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན། དེ་སུའི་དབྱིབས་ཡིན་པར་དཔྱད་ཚེ་འཕང་ལོ་སོགས་ཤིང་གཟེར་བུ་ལྟེ་ཅིབས་དང་སུ་ཁྱུད་རྣམས་ཀྱི་མིན་ཏེ་སྔར་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱིབས་དེ་སྔར་སོ་སོ་བ་ལ་མེད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྟེན་ཚོགས་ཅན་བཅད་པའི་ཚོགས་རྐྱང་མིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མིན་ཏེ། དེས་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཞེས་འདོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་

བྲག་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་མི་བདེན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་བཏགས་པ་འབྱུང་བར་འདོད་པ། དེ་ལྟར་མི་བདེན་པ་མ་རིག་པ་དང་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། འདུ་བྱེད་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། སྣང་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་པར། རྫུན་པ་ལས་རྫུན་པ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཤིང་རྟའི་དཔེ་སྐབས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་པ་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་བརྒྱུད་འདབ་འཁོར་དེ་དེ་ལྟར་རྫས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ལ། བུམ་སྣོ་སོགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་སོ་ཟེར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་བདག་དང་བུམ་སོགས་དེ་དག་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུའང་མི་རིགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་དཔེ་ཤིང་རྟ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཇིག་པར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་དམ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐའ་བདུན་དུ་མ་དཔྱད་པར་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དེས་དོན་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ཤིང་རྟ་སོགས་དེ་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་འམ་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ཞིང་དཔྱད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་པ་

མིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདི་ར་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་པའི་ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་ལས་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པོ་ཞེས་རང་གི་ཡན་ལག་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོར་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་བསྟད་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་བླང་བྱའི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལེན་པོ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀུན་རུང་གི་ཤིང་"རྟར[1]"བརྟགས་དོན་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དཔྱད་ནས་འཇོག་པའི་ལུགས་ལ་མི་རྙེད་པས་ཤིང་རྟ་མེད་པར་ཐལ་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡན་ལག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཅེས་མ་བརྟགས་ཅིག །བདག་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ། ཐ་སྙད་དུ་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཚོགས་ཅན་དང་ཐ་དད་དུ་ཁས་མ་བླངས་ན་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པའི་སྐྱོན་འདི་འཇུག་གོ །བཏགས་པའི་བདག་ཙམ་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆ་ཆ་ཅན་དང་བདག་གི་སེམས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་མ་ཉམས་པར་བཞག་རུང་གི །གཞན་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཞེས་དང་། བདག་གི་སེམས་སོགས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དོགས་སྤང་གཉིས།

དང་པོ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྟ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་མེད་པ་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན། ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་མི་རྙེད་དེ། ཡོད་ན་དེ་བདུན་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་བདེ་བླག

[1] མ་ཕྱི། ༡༢༢ན་༣ན། རྟར་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༠༩ན་༦ན། རྟའི་

ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དབུ་མ་པའི་ལུགས་འདིར་ནི་ཤིང་རྟ་དེའི་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི་མ་"བརྟག"[1]་མ་དཔྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དོགས་ན། ཤིང་རྟ་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ལ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་པའང་སྔར་ཤིང་རྟ་མཐོང་བའི་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་གི་ཤིང་རྟ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དམིགས་སོ། །ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་"བསྲེག"[2]་པ་ན་ཡན་ལག་གོ་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ལྷོས་པས་ཡན་ལག་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན་སྣམ་བུ་ཚིག་པའི་ཐལ་བ་ལ་སྣལ་མ་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་དགག་པ་ལ་འང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ཇི་ལྟར་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་ལྟར་འདོགས་ཤིང་འཕང་ལོ་སོགས་ཉེར་ལེན་དང་ཤིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་ཁམས་དྲུག་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། བཏགས་པའི་བདག་ཀྱང་ཕུང་སོགས་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཉེར་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ལ་བདག་འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ལམ་རྟག་ཆད་དང་

[1] མ་ཕྱི། ༡༢༢བ༢ན། བརྟག་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༠༩བ༥ན། བརྟགས་
[2] མ་ཕྱི། ༡༢༢བ༥ན། བསྲེག་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༠༥ན༡ན། བསྲེགས་

 བྲལ་བའི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་དེ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་སྤྱིར་ཡོད་ཕྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་། ཡིན་ན་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་མེད་པས་སོ། །ཕུང་པོ་དང་གཅིག་མིན་པས་ན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱས་པ་ཅན་མིན་པས་བདག་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གཉིས་ཀ་མིན་ཅིང་། འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་དང་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ་བདག་ཕུང་པོ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་མེད་པས་མི་རྟག་མི་བརྟན་སོགས་མེད་པ་དང་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་"རྟགས[1]་སོགས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་ནུས་པ་དང་། དེ་སྲུན་ཕྱུང་བས་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐད་ཚུལ་གསུམ།

དང་པོ། མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ན་ཅི་ལ་འཛིན་སྙམ་ན། གཞི་གང་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ངར་འཛིན་པའི་བློ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་སོགས་གང་ཡིན་དེར་འབྲེལ་བའི་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པར་ཏེ་གྲགས་པའི་ངོར་གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྫས་མཁན་མེད་པར་བུམ་པ་མེད་ལྟར་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་པ་ཅན་ལ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བའང་མེད་ལ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བ་ནི་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག

[1] མ་ཕྱི། ༡༢༣ན༦ན། རྟགས་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༠༥བ༢ན། རྟག་པ་

གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཤིན་ཏུ་རྩད་ཆོད་ཅིག །

གཉིས་པ་བདག་དང་ཤིང་རྟ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྒྲེ་བ་ལ། བུམ་སྣམ་སོགས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་ལ་བསྒྲེ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྒྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་རེ་ལྡེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་ཕྲེང་བ་དང་ལྗོན་ཤིང་དང་། ཁང་ཁྱིམ་དང་ཤིང་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་ཕྲན་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཆུང་དུ་ཇ་སིག་གསུམ་ཙམ་ཤོང་བ་དང་མགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མཚན་གང་དག་གིས་སྐྲོ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་བསྙད་པ་དེ་རྣམས་ཀུང་ཤིང་རྟ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བཏགས་པ་ལ་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ་གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩོད་ཀྱི་ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་རྩོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་རྩོད་པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱི་མོ་སོགས་ཡན་ལག་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་ལྟོ་ལྡིར་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བསྲེག་བྱ་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་དུང་སོགས་དང་ཡན་ལག་ཅན་བུམ་པ་དང་ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བུམ་པ་ལྟོ་བུ་མཚན་གཞི་དང་སྲེག་བྱེད་མེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག །ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་སྔ་དྲིས་ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕྲད་དམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེད་དྲིས་ནས་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། རྩོད་པ་དེ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་ན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ལྟོས་ནས་མིན་པར་ཕན་ཚུན་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྔར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྨོས་ཤེས་རྒྱུ་མི་སྔ་སྟེ་རང་འཛོག་བྱེད་འབྲས་བུ་མེད་པས་རྒྱུ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་མི་སྔ་སྟེ་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ། རྟུལ་ཕྲ་མོ་དག་ཀྱང་ཛེ་སྲིད་པར་ཡོད་ན་ཕྲད་པ་མེད་ལ་བར་མེད་ན་གླུང་དང་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བཞིན་དེ་དག་ཤུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སོ་སོར་ན་ནི་མ་འཕྲད་པས་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ཏེ་ཤར་གྱི་ས་བོན་དང་ནུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟར་རྒྱུ་འདི་ཡང་རྒྱུ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། ཅི་སྟེ་གཉིས་ཆར་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་འབྲས་བུ། ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱུ་ཡང་ཡོད་པའང་མིན་ནོ། །བཞི་པ། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་པས་ལག་མཐིལ་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔུང་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞིས་གཡུལ་འགྱེད་ན་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དཔུང་ཚོགས་དུ་མ་ཟད་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤོང་བས་མི་འཐད་ལ་བདེན་པར་མེད་ནས་ལག་མཐིལ་ཆེར་མ་སོང་། དཔུང་ཚོགས་ཆུང་དུར་མ་སོང་ཡང་དཔུང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བདེན་པར་མེད་པས་འདི་ལ་འདི་ཆུད་པར་མི་འཐད་ཅེས་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་རུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་བ་དེ་རང་གི་སུན་འབྱིན་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྤོང་ལ། རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕྲད་སོགས་རང་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བས་རྩོད་པ་དང་། ཐལ་བ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྩོད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་མེད་པའི་སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་གསུམ། དང་པོ། འོ་ན་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན། ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གང་ཚེ་ཕྲད་མ་ཕྲད་མི་རུང་ཞེས་ཚིག་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་གི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོམས་པ། དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་ནི་འབྱིན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་

ཏེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་ལ་འང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གིས་གང་མ་ཐྲད་པར་མཚུངས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འོས་ཤིང་འཐད་པའི་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྕགས་མ་ཐྲད་ཀྱང་ཡུལ་ཉུང་བ་ན་གནས་པ་འགུགས་ཀྱི་མ་ཐྲད་པ་ཀུན་མི་འདྲེན་ལ་མིག་གིས་མ་ཐྲད་ཀྱང་ཡུལ་ཉུང་བ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ལྟར་རྒྱུས་ཀྱང་མ་ཐྲད་པར་འབྲས་བུ་ཉུང་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་ཐྲད་པ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱེད་པས། རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྟེ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། གང་གི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་བཞག་པ་མེད་པས་གཞན་འབའ་ཞིག་སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྒོལ་བ་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐྲད་སོགས་ཀྱི་ལན་བསྟན་པ་དང་། ལན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དེ་གཞན་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་གྱི་རང་ཕྱོགས་ལ་མི་འགྱུར་པར་མདོར་བསྟན། དེ་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་དང་མ་འཕྲད་སུན་ནི་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྲད་ནས་སུན་འབྱིན་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་ནི་འདིར་རྒོལ་བ་གང་ལ་ངེས་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་དབུ་མ་པ་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བ་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་སུན་འབྱིན་བྱེད་དང་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཐྲད་ནས་ཀྱང་

ངམ། མ་ཕྲད་པར་ཡང་མི་འབྱིན་ཏེ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཐོབ་བམ། མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་དང་མངོན་རྟོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཞི་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་བསྟན་པ། དོན་སྦྱར་བ། ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདོང་གི་དྲི་མ་སྦྱང་ནུས་པའི་དཔེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་པ་གཟས་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། ཆུའམ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེ་ཡི་ཚེ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་ནས་སྐྱེའམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ། གཞན་ཡང་གཟུགས་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་དེ་ལ་ནི་ནུས་པ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་བར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་

གདོང་ལྔ་བུ་དེ། ངན་རྟོག་གི་དྲི་མ་གཏི་ མུག་སྦྱང་བར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཕྲད་མ་ཕྲད་སོགས་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་པའམ་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོའང་བདེན་པར་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་འདིའི་ཀླན་ཀ་ནི་ཡིད་ཆད་འབབ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་མིག་དང་ཁབ་ལེན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་བཀག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། སྨྲ་མ་སྨི་ལམ་སོགས་ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དབུ་མ་པས་དངོས་“པོ”[1] མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་ནུས་པར་ཆེས་སླ་བ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་གཞན་དབུ་མ་པ་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་བསྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་གེ་ངན་པའི་སྨྲད་བུའི་དྭ་བས་འཛིག་རྟེན་པ་རང་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་སྲིན་བུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྲུབས་ཀྱིས་བཏུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་བསྲན་ཏེའམ་ཅི་སྟེ་འདིར་འཇུག་པའམ་བཅོལ་བར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མ་ཞལ་འཕང་བ་བདག་གཉིས་སྤུན་འབྲིན་པའི་རིགས་པའི་ལྷག་མ་སྐྱེ་རྟོད་སྦྱོང་གི་རིགས་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་སོགས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་ཡང་བཏང་

[1] མ་ཕྱི། ༡༢༧ན༥ན། པོ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༠༩ན༣ན། པོས་

བར་བྱ་ལ། སུན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་རྒོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་སྐད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིང་སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་ལྟག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་ཆར་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །ཉན་རང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་ལ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་གློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལ་དམན་པར་དགག་སྒྲ་སྒྲུ་ར་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་སྟེ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་ཆོས་བདག་མེད་ཁྱད་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་རྦབ་གང་འཐུང་བ་ཙམ་ལ་རྒྱ་མཚོ་མ་འཐུང་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས

མ་གྲུབ་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ངོ་ལ། འོ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མི་ཤེས་ཞེར་བའང་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བས་དཔྱད་པ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་རྐྱེན་ཚང་བ་ལ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཙམ་སྤོང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཞེན་ལྟ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འབད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རེ་ཞིག་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པས་ཁྱབ་ན། ཉན་ཐོས་པས་བུམ་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་ན་རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་དེར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དེས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཅིས་མི་རྟོགས། སྟོང་པ་ཤེས་ན་སྟོང་པ་དེ་ཡང་རྣམ་བཅད་ཡིན་པས་རྟེན་འབྱུང་དང་ཟུང་འཇུག་ཅིས་མི་རྟོགས། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་ལམ་རྐྱེན་མ་ཚང་ན་འཁོར་བ་པོ་རྣམས་བསྐལ་པ་མཐའ་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་བར་དུ་མི་རྟོགས་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་གསུམ་སོགས་དུས་ཐུང་ངུར་ཅི་ཕྱིར་རྟོགས། ཉན་རང་རྣམས་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུར་རེ་ཤིག་སྡོད་པ་ལོས་ཡོད། མཐར་ནི་ངེས་པར་རྟོགས་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་མེད་དགག་ཙམ་ལ་བྱས་ཀྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་

ན་མེད་དགག་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པར་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་ན། དབུ་མ་ནི་ཐེག་གསུམ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་མིན་པར་ཐལ་ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟུགས་ཀྱི་དབུ་མར་གཉུག་སེམས་ཀྱི་སྙིང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེ་དང་ཚོགས་བསགས་པས་མ་ཟིན་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཞེས་སྨྲ་ན་ལན་ཅི་ཡོད། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་པད་དཀར་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། ཉན་རང་གི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་རྟོགས་ན་ཇི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་སྨྲོས་ཤིག །བདེན་མེད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་འདྲིའོ། །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཨེ་ཡོང་། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར། ཁ་ཅིག་རང་སངས་རྒྱས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ན། ཤེར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་ངེས་མིན་པར། སྙིང་རྗེ་དང་ཚོགས་བསགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མིན་དུ་འདོད་དགོས་སོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པའི་ས་བཅུ་པོའི་བདུན་པོ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་བཅུ་པོ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་འགལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ཡོད་ཟེར་ན།

རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན་པད་དཀར་གྱི་ལུང་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུན་མིན་ཡིན་ན། ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་དང་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མི་རྟོགས་སོ། །འདི་གལ་ཆེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་ཞི་མཐའ་ཁོ་ནར་གཞོལ་ན་མཉམ་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་མེད་པར་བཏང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་མཚན་མའི་རྣམ་པ་ཀུན་སྟོང་གཅུག་སེམས་འོད་གསལ་དང་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རྟོགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་མཐར་ལྷུང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་མི་སྲིད། ཞི་མཐར་མི་གནས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཅན་ཡིན་པས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་ན་ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་ག་ལ་སྲིད། སྲིད་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པའང་ཞི་མཐར་ལྷུང་སྲིད་དོ། །བདེན་སྟོང་རྟོགས་པས་སྲིད་མཐའ་འགོག་ན། ཟུང་འཇུག་རྟོགས་པས་ཞི་མཐའ་ཅིས་མི་ཁེགས། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཁོར་བར་མི་ལྷུང་ན།

མྱང་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་སུ་ག་ལ་ལྷུང་། ལྷུང་ན་སྲིད་མཐར་ལྷུང་བའང་མི་ཁེགས་ཏེ། སྲིད་དང་ཞི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཞི་མཐར་ལྷུང་བ་བཞིན་འཁོར་བར་ལྷུང་བའང་སྲིད་དེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱིས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མི་ཁེགས་པར། སྙིང་རྗེ་ཁོ་ནས་ཞི་མཐའ་འགོག་ན། འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་ནས་སྐྱོ་ཡིད་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་སྲིད་དོ། །དེ་དག་སྲིད་ཞིའི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པས་སྙིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་ན། འཁོར་བ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་དགོས་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན་སྙིང་རྗེ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ན། བློ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ནས། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ཆགས་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་གཉེར་བ་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་དང་གིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐུས་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ག་ལ་སྲིད། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སླར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་རྒྱས་པར་སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། སླར་ཡང་བཞིར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་རྫོགས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྡུས་ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་

གཉིས། དང་པོ་ལ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞི་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ། གང་ཕྱིར་མིག་སོགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ་དང་། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་སྟེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅུང་གནས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཞིག་པའི་འཇིག་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་སྟོང་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ཞེས་པ་གང་སྟོང་ན་མིག་སྟོང་ལ། གང་གིས་སྟོང་ན་ཡང་མིག་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པའི་མིག་དེ་ཡི་རང་གིས་རང་སྟོང་གི །མིག་མིག་གིས་མ་སྟོང་ན་བདེན་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མིག་སོགས་རྣམས་མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་སྨྲས་པས་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་ཀྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དེང་སང་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་བདེན་པས་སྟོང་ཟེར། དེ་ལ་ཅི། བདེན་པ་ཞེས་པ་འདི་མིག་བདེན

པར་གྲུབ་ཞེ་འམ། མིག་མིན་པ་ཞིག་ཡིན། མིག་མིན་པ་ཞིག་མིག་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སོ་སྐྱེ་སུས་ཀྱང་རྟོགས་མོད་དེས་ཅི་ཕན། མིག་རང་མིག་དེའི་སྟེང་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལ་དེའི་ཤུལ་དུ་མི་སྟོང་རྒྱུའི་མིག་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། སྣང་ཙམ་ཡིན་ཟེར་ན། མིག་ཏུ་སྣང་བ་བདེན་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པའི་དཔེ་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར་ན་མི་སྟོང་རྒྱུའི་མིག་ཅིག་ཤུལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སྣང་མི་ཤེས་ཟེར་ཀྱང་ཁྱོད་རང་སྟོང་ཉེན་འབྱུང་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་མིག་གཅིག་ལ་སྟོང་རྒྱུ་བདེན་པ། མི་སྟོང་རྒྱུ་མིག་གཅིག་གནས་པས། བདེན་པ་ཁེགས་ཀྱང་མིག་མ་ཁེགས་པར་ཡོད་ན་དེ་བདེན་གྲུབ་དང་མི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཅིག་ཁེགས་པས་གཅིག་ཁེགས་དགོས་ལ། ཐ་དད་ན་བདེན་པ་ཁེགས་པས་མིག་ལ་ཅི་ཕན། མིག་འཛིན་གྱི་བློ་ལ་ནམ་ཡང་རིགས་པས་གནོད་པ་མི་འབབ་པར་ཁས་བླང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་མིག་མིག་གིས་མི་སྟོང་པར་རམ་སྣང་བ་ལ་མི་ཕན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕན་ན་སྟོང་པར་གནོད་དོ། །མིག་རང་གིས་སྟོང་ནས་སྣང་བ་ལ་མི་གནོད་དོ། །སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་འཐད་པ་དབུ་མའི་ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཚིག་འབྲིའི་དོན་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་ལྷུན་པོ་མགུ་བ་མཁས་པས་བལྟས་ཙམ་ན་ཁྲེལ་བ་འདི་དོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཐེར་གཟུགས་སོགས་འོག་མ་ཀུན་ལ་འགྲེ་སྟེ་སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ། ཤེས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་ལྟ་ནི་ཤེས་པས་བསྡུས་ལ་དབང་པོས་མ་བསྡུས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆར་ཡིན་ལ། ཡང་ན་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་ཆར་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། ཡང་དག་པའི་མཁས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟད་དེ། སྟོང་གཞི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་འཛིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ལ་དེ་ལའང་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྨད་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆེན་པོ། དོན་དམ་པ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཤར་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའང་སྒོམ་པས་དཔེ་ཡིས་ཏེ་དཔེ་ཅན་ཕྱོགས་སུ་མཐའ་ནི། མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཤར་སོགས་ཕྱོགས་འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཡང་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་པ་ཏེ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཕྱོགས་རྣམས་རྟག་པའི་རྫས་སུ་འདོད་པ་སོགས་ཆེན་པོར་འཛིན་པ་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། མྱང་འདས་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་གཉེར་

བྱའི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས་དོན་དམ་འགོག་པ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་དགོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྐྱང་འདས་འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་བམ་དངོས་པོའི་བློ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་མཁྱེན་པས་ཧེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟད་དེ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ། ཆོས་གང་ལ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བར་དུ་གནས་ཐ་མར་མི་རྟག་གསུམ་པོ་ཉིད། དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་དོ། །སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དང་། བྱེ་སྨྲ་སོགས་ཉན་ཐོས་པ་སྐྱང་འདས་འགོག་པ་རྫས་གྲུབ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟག་འཛིན་བཟློག་གོ །

གསུམ་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་སྟོང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་སྟོང་། དོར་བ་མེད་སྟོང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ། གཞི་གང་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད་དེ། མཐའ་འདས་དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟད་དེ། དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུའོ། །གཉིས་པ། འདི་ཙམ་ན་བྱུང་ཞེས་ཐོག་མ་དང་པོ་དང་། འདི་ཙམ་ནས་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཐ་མ་མཐའ་དེ་དག་མེད་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་དབུས་ཀྱང་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ཀྱང་མེད་པར་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་། སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་

དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྣང་ཙམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྲིད་པ་འདི་སྲིད་པ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན་དོ། །དེ་ནི་འཁོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུའོ། །གསུམ་པ། རང་འགྲེལ་ན། དོན་དམ་ལ་མྱང་འདས་ཙམ་དང་། དོར་མེད་ལ་དོར་བ་མེད་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད་ལ་དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཕོར་བ་དང་འཁོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད་ལ་དོར་མེད་དེ་ཕར་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགའ་ཡང་དོར་དུ་མེད་པ་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟོང་ཉིད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དེ་འདི་ཡང་དགེ་བ་ལ་ཀླང་བྱུར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུའོ། །

བཞི་པ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས། བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་གྱི་གསར་དུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་མིང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དགོས་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་སྙམ་པ་དང་། འདིར་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་གཤིས་སུ་གྲུབ་བམ་སྙམ་པའི་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་ལས། དང་པོ། མིག་སོགས་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་

གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ཡི་ཁམས་དྲུག་མིག་ཤེས་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་དམིགས་པ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྟེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་རེག་དྲུག་དང་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་གཞན་ཡང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སྨོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཚན། ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཚན། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཚན་གསུམ། དང་པོ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་རིས་སམ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་འདུས་བྱས་སམ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལྟར་བ་ཟུང་ནས་འཁོར་བར་འཕེན་པའམ་འཁོར་བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་ངམ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་དེ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡི། སེམས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆལ་ཚུལ་ཉོན་མོངས་པས་གདུང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་བཟོད་པ་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་དགེ་བའམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡིད་སྟུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་གང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། ཁྲོ་བས་མི་འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤངས་ནས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་ཉེར་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི། ཐར་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་རང་མཚན་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པ་དབེན་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་སྨོན་པའི་མཚན་མ་ཞི་ཉིད་དེ། གསུམ་པའི་སྐྱེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་འདུ་བྱེད་ལ་རྟོགས་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་གཏི་མུག་ཀྱང་མེད་པས་འདུ་བྱེད་ལ་མི་སྨོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདུ་བྱེད་ལ་སྡུག་བསྔལ་བར་ཤེས་པས་མི་སྨོན་ལ། སྒྲུང་

འདས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་གཉེ་ཞུག་མེད་པས་མི་སློན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་འདི། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དུ་རྟོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ། འཆད་འགྱུར་སྟོབས་བཅུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་སོགས་སྐྱོབས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། རྒོལ་བ་སུས་ཀྱང་མི་ཕྱེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་ནུས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཆད་འགྱུར་ཚིག་དོན་ངེས་ཚིག་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་རྣམས་ནི། སྤོབས་སོགས་བཞི་པོ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་འཇུག་པ་རང་རང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འགྲོ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་བདེ་ལྡན་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་རེད་མདའ་གསུངས། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་ནི། ཆགས་སྡང་དང་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག་གང་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་སོགས་དེས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོག་རང་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་

ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ་སྙེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྫོགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ། ད་ལྟར་བ་སྐད་ཅིག་མ་འདི་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ཕན་ཆད་དུ་མི་གནས་ཤིང་། འདས་དང་མ་"འོངས"[1]་ཞིག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅིང་གང་དུ་འདས་སོགས་དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་འདི་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐེར་ཟུག་གནས་པ་སྟེ་རྟག་པ་མིན་ཅིང་འཇིག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པས་མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །བཞི་པ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འདུས་པ་པ་ཡི་ངོ་བོ་མེད་ལ་འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་པ་པ་ཞེས་ཚོགས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལས་འདུས་པ་ནི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འདུས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་བབས་ལ་གཞལ་ན་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་བདེན་དངོས་སུ་མེད་པ་ལ་དངོས་མེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དེ། དེས་སྟོང་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་། སྟོང་ཉིད། དོན་དམ་གསུམ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་། དངོས་མེད། མཐའ་འདས། མི་དམིགས། ངོར་མེད་རྣམས་འཛིན་སྟང་གྱིས་ཁྱད་པར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་།

[1] མ་ཕྱི། ༡༣༨ན༨ན། འོང་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༡༧ན༥ན། འོངས་

ཞར་བྱུང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོའི་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་སྟོང་པ། དངོས་མེད་སྟོང་པ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ། གཞན་གྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་བཞི། དང་པོ། དངོས་པོའི་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ། དེ་རྣམས་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ། མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཉིད་དེ། རང་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་རང་བཞིན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས། རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྙད་དོ། །བཞི་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའམ། མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། དེའི་མིང་གཞན་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཟེར། ཟེར་དོན་རང་འགྲེལ་ལས། ཕལ་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སོ་སྐྱེས་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་བྱའི་དངོས་པོའམ། ཡང་ན་ཕ་རོལ་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་སུ་བརྟགས་ཞེས་སོ། །དེ་དེ་ག་རང་གི་སྟོང་པ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེས་ཀུན་བསྡུས་ཏེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་དང་། ཕྱི་མས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་སོགས་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མས་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཕྱི་མས་དངོས་པོ་བཅད་ནས་གཞན་དུ་སྣང་བ་དགག་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་ཁོ་རང་ཙམ་ལས་དགག་བྱ་དོར་བའི་འཛིན་སྟང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་ལ། དང་པོ་གཞི་དང་། གཉིས་པ་ལམ་དུས་འདྲ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་བ། ཞེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་དེས། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་སྔོན་པོ་ཕྱི་ནང་མི་སྒྲིབ་པར་མངོན་སུམ་གསལ་བ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར། རྟོགས་ཏེ་དོན་དམ་པར་འཇུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཞེས་རྟག་ཏུ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གཏོགས་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་བློ་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟན་འགོག་པའི་ནུས་པས་སེམས་ཅན་འདོར་རམ་ཟེར་ན་མིན་ཏེ། འགོག་པ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་བློ་ལ་ནུས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར། དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་

བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་འང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེས་ན་སྦྱོར་བ་འཕོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གོང་ས་བདུན་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རང་རྒྱལ་བཅས་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཡིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་ཟབ་པ་དོན་དམ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་གཤོག་ཚྭོན་ཡངས་ཤིང་མདོག་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ། ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ས་དྲུག་པ་དེ་ནི་རང་གི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་ངང་བ་ཡིས་མདུན་དུ་བདར་ནས་ཚོགས་གཉིས་དགེ་བའི་རླུང་གི་ཤུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཟབ་མི་ཤེས་པ་མུ་མཐའ་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་སྨུར་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པ་བཤད་པའོ། ། ། །

༼སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ།༽

༄ གསུམ་པ་རིང་དུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི། བྱང་སེམས་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ས་དེར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་འབར་བའང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ནི་བྱང་ས་ལས་དྲུག་ཚན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་བར་༡ལྟ་བ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་༢ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པ། བླ་མེད་༣ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་

པ། འཁོར་བ་མི་གཏོང་༩བ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་༥བ། བརྟོན་འགྲུས་འབར་༨བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེ་བ་ལས་"བརྩམ[1]་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་རྩ་ཆུང་དུ་ཡང་འབྲས་བུ་ཚད་མེད་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེགས་ཆུང་དུས་དགེ་རྩ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཡིད་བར་མར་གནས་པ་རྣམས་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པར་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པ་ལ། ཐབས། སྨོན་ལམ། སྟོབས། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཁོ་ནར། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞིར་བཞག་པས། འདིར་ཐབས་འཕགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཁྱད་ཞུགས་པ་གནད་འདྲོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཤད་པའོ།། ༎

༼སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ།༽

༄ གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཚུལ། ས་དེར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། ས་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སྔར་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱིས། དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། གང་དུ་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་

[1] མ་ཕྱི། ༡༣༤བ༥ན། བརྩམ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༡༧བ༡ན། བརྩམས་

མཚོར་མ་ཕྱིན་པར་གྲུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དགོས། ཕྱིན་ནས་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་པར་སྤང་གི་ལོ་བརྒྱར་འབད་པའི་ས་ལྟ་བུ་འདིར་ཉིན་ཞག་གིས་ཆོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་གནོན་པ་དེ་ནི། སྔོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་འབུམ་དུ་ཡང་། དེ་སྙེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གནོན་པར་མི་ནུས་ཞེས་སོ། །སྤང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་ལ། འདིར་དང་གིས་འབད་མེད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། མི་ཆུས་ཁྱེར་བ་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོད་པར་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ལྟར་ཡིན་པས། མ་འབད་ཀྱང་དང་གིས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ལྡོག་པའི་ཆ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་དོན་དམ་མཐོང་བར་ནུས་པའི་བློ་ལ་བཟོད་པ་ཟེར་ལ། ཟབ་མོའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ། མངོན་སུམ་མཐོང་ལམ་བཟོད་འབྲིང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སྣང་གཡོ་རྩོལ་རགས་པ་ནུབ་པས་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ། འདི་ཡིས་སྤང་ས་དང་པོ་ནས་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་བཅུ་པོ་དེ་དག་འདིར་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆེས་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་སེམས་མི་གཡོ་བའི་སར་གནས་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་བཞག་སྟེ། དགུ་པ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་ལ། བཅུ་པ་འཁོར་སྒྱུར་ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྲིད་པ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགགས་ཀྱང་སྲིད་པར་

སྤྲུལ་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྲིད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཀྱང་སྲིད་པར་རྣམ་རོལ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐུལ་བ་དང་། དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ། སྔོན་སྨོན་ལམ་དང་། ཆོས་སྒོའི་རྒྱུན་ལ་གནས་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སློང་བར་ཡང་མཛད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པའང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བར་བྱོས་ཤིག །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སོ་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སོམས་ཤིག །གཞན་ཡང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཆོས་ཉིད་ཙམ་ནི་དེ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་བསྐུལ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་སྨོན་ལམ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། འགོག་པ་དང་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་རྩོལ་བྲལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་འགོག་པ་ཙམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སློང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་

ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས། ཉོན་མོངས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་། ད་དུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོ་ན་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱེད་ཟེར་ན། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ས་འདིར་དབང་"རྣམ[1]"བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས། བྱང་སེམས་དེས་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་བཅུ་ནི་བསྐལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཚེ་ཚད་བྱིན་གྱིས་རློབས་པས་ཚེ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པོ། །ཏིང་འཛིན་ངེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཀོད་པ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་བྱིན་རླབས་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བྱིན་གྱིས་རླབས་ཀྱིས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་པར་སྟོན་པ་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བར་མོས་པ་ལྟར་སྟོན་ནུས་མོས་

[1] མ་ཕྱི། ༡༩༠བ༥ན། རྣམ་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༣༡ན༥ན། རྣམས་

པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་མི་འཇིགས་མ་འདྲེས་མཚན་དཔེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཞེས་པ། ཡིད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་ཕྱིན་ཅིང་། གར་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་བཤད་པའོ། ། ། །

༼སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ།༽

༄ གསུམ་པ། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྟོབས་བཅུ་ནི། བསམ་པའི་སྟོབས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་༡པ། ལྷག་བསམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། གཟུངས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ། ཏིང་འཛིན་རྟག་ཏུ་རྣམ་གཡེང་མེད་པ། ཡང་དག་འབྱོར་པའི་སྟོབས་༢མཐའ་ཡས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་མཁས་པ། དབང་སྟོབས་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྫོགས་༣པ། སྨོན་པའི་སྟོབས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྣམ་དབྱེ་༤མཁས་པ། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སངས་རྒྱས་ཀུན་༥གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་མི་གཏོང་བ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་༦བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སྨིན་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་སྤྱོད་མི་གཏོང་བའོ། །བྱམས་པའི་སྟོབས་༧སེམས་ཅན་ཀུན་སྐྱོབས་པའི་སྤྲོ་བ་མི་གཏོང་བ། སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་༨སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་བྱེད་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་

སྟོབས་༩སྨྲ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྟོབས་༡༠ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མདོ་སྡེར་བཤད་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་། ཆོས་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་ཚིག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྤོབས་པ་སྟེ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ་བོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པའོ། ། །།

༼སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ།༽

༈ བཞི་པ་ས་བཅུ་པ་ལ། ས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དག་ཚུལ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། བཅུ་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་བ། དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་བྱང་སེམས་འདིས་ཧྲིང་འཛིན་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཐག་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་ཚང་བའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་པདྨའི་

འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་དེའི་ལུས་དེ་དང་འཚམས་པར་འདུག་གོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་པདྨ་དེ་ལ་འདུག་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས། འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་ས་བཅུ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁ་ཕྱི་ནང་གཉིས་སྣང་ཡོད་མེད་ཟེར་ཀྱང་། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །དོན་དམ་འཛིན་པ་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ། དོན་ལ་དོན་དམ་ཀྲུང་པ་མིན་པར་ཀུན་རྫོབ་དང་རོ་གཅིག་པའི་དོན་དམ་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་ཅིང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པའོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ། དཔེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཡི་ཆར་སིམ་པར་འབབས་པ་ཇི་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི། རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བཟང་པོ་ཕན་བདེའི་འབྲས་བུ་ཅན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་དང་པོར་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ

གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ལ་བསྒྲེ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཚེ་བྱང་སེམས་འདིས་ནི་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་[༡]བརྒྱ་ཡི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དག་ཀྱང་འདི་ཡིས་[༢]རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་སོ། །ས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་[༣]གནས་ཤིང་བཞུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བ་བརྒྱའི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་[༤]མཐར་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡང་དག་འཇུག་ཅིང་། བློ་ལྡན་རྒྱལ་སྲས་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་[༥]ཅིང་དེ་ལས་ལྡང་བའམ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཀུན་ནས་[༦]གཡོ་ཞིང་འགུལ་བརྟེག་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་བརྒྱ་འདི་"ཡི་[༧]འོད་ཟེར་གྱིས་སྣང་"[༨]བར་ནུས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རླབས་པོ་ཆེའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་དུས་གཅིག་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་[༨]ཅིང་། བརྒྱ་ཕྲག་གི་གྲངས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་[༩]འགྱུར་བ་དང་། བྱང་སེམས་དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་རྣམས་ཡང་དག་[༡༠]འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུབ་དབང་གི་སྲས་པོ་འདིས། རང་གི་ལུས་གཅིག་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་[༡༡]བྱེད་པའང་ཡིན་ལ། ལུས་དེ་ལ་འཁོར་མེད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མཛེས་པས་འབྱོར་པའི་ལུས་ཡིན་ཅིང་། ལུས་དེ་ནི་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་རེ་རེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་[༡༢]བའང་སྟོན་པའི་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འབྱོར་བ་སྟེ་བློ་ལྡན་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༣ན་༥ན། ཡི་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༢༣བ༢ན། ཡིས་

དག་ནི། ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མ་དག་པའི་ས་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་གོང་གི་གྲངས་འགྱུར་གྱིས་བསྟྲེ་བ་དང་། དག་པ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་གྲངས་ཀྱིས་བསྒྲེ་བ་གཉིས། དང་པོ། བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་ཕོ་ནར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་སྔར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ་སྟེ་ས་ལྔ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་གསུམ་པ་པས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་། ལྔ་པ་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་ས་དྲུག་པ་པས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་སྟེ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འཐོབ། བདུན་པ་པས་བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་རྗོགས་པར་བསྒྱུར་དང་སྔར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་བ་ནི་འབུམ་ཡིན་པས་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན། དགུ་པའི་ཡོན་ཏན། བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དང་པོ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་གྲངས་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་བགྲངས་མི་ནུས་པས། རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་བགྲངས་བར་བཤད་པས། མི་གཡོའི་སར་གནས་པ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་པ་སྟེ་སྟོང་ཆེན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གི་འཇིག་རྟེན་ན། རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེས་སྔར་བསྟན་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་དག །སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། བསྒོམས་པ་ཕྲག་ནི་གྲངས་མེད་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཚད་ཀྱི་གྲངས་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་བཤད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རེ་ཞིག་ཅེས་པས་བྱང་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་དེ་ལས་ཆ་ཤས་ཞིག་བརྗོད་ནས་བཅུ་པ་འདིར་བྱང་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་དག །དགེ་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བསྒོམས་པ་རྣམས་ནི། རྡུལ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ། བྱང་སེམས་འདིས་རྟོགས་པ་ཀུན་ནས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་རང་གི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་རེ་རེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལངས་བའི་འཁོར་རྣམས་དང་། སྐད་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བགྲངས་པ་ལས་འདས་པ་དང་དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་སོགས་འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་། སྟེ་ཀྱང་སྒྲས་ཚངས་དབང་འཁོར་བསྒྱུར་ཉན་རང་སོགས་གང་གདུལ་བྱའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་འདྲེས་པར་དུས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་ཆོས་སྟོན་པར་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པའི་ཚུལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ། བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་སྤྲུལ་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

དུས་ནམ་གྱི་ཚེ། གནས་གང་དུ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ།གང་ཕྱིར་
དཔེ་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་རེག་ཐོགས་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་
གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྔ་འགྱུར་ལས། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་
གྱུར་པ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་ངོ་། །

ས་བཅུ་བར་སྔོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོབ་ཀྱིས་
སླར་ཡང་འབད་འགྱུར་ཅིང་། ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། སླར་ཡང་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་
པའི་སྔོན་གྱི་ས་དེར་འབད་པ་མཛད་འགྱུར་བ། ཞེས་པ་ལྟར། ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་
པ་ནི་གོ་མི་འགག་པས་ཟླ་བའི་སྣང་བ་འགོག་མེད་དུ་གསལ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན་སྣང་
བར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་གཞན་གོ་འགགས་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ནུས་པ་ལྟར།
སྔར་གྱི་ས་ཀུན་ཏུ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ།
འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཐོག་རེག་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་
ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཟླ་བ་
འདྲ་བ་གསལ་བྱུང་བར་མཐྱེན་ནས་ས་བཅུ་པ་དེར་སྔོན་ཆེ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
སྔོན་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ས་བཅུ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འབད་པའམ།
སླར་ཡང་ཞེས། སྔར་དང་མི་འདྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་ཉེ་བས་ན། ས་བཅུ་པ་
འདིར་གང་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སོང་སོང་ནས་ཕྱིན་ལ་ཁད་པ་ན། ས་གཞན་གྱི་བར་མ་
ཚོད་པས་དེའི་འབད་པ་རྣམ་མཐྱེན་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཆེར་འབད་པའི་དོན་ཏེ་ས་
དང་པོ་ལྟ་བུ་ན་འབད་པ་དེ་རྣམ་མཐྱེན་ལ་འབད་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་ས་གཉིས་པ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱར་དམིགས་ལ་འདིར་དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱར་འབད་པས་སྔར་དང་

མི་འདྲ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ། འོག་མིན་དུ་ནི་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་གང་དང་ཡང་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས་སོ། །གསུམ་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བུམ་པ་མཁར་གཞོང་སོགས་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེར་གཏོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར། གཟུགས་ཚོར་སོགས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ནས། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་དང་པོ་ལ། ཡུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ན་ཡུལ་དེ་མཁྱེན་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གང་ཚེ་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་ཏེ་ཤེས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱར་མི་གནས་པས་སོ། །བློ་མ་ཞུགས་པར་ཡང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་ཞེས་པའང་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཅན་དེས་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་དེ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་སོགས་བྲལ་བས་ཡུལ་གནས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་དེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་མི་དམིགས་ལ་མ་དམིགས་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཞེས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ་རྟོགས་བྱ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་དེ་མ་ཤེས

པའི་མི་ངོ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རྟོད་པ་དང་། གཉིས་པ། ཡུལ་སྐྱེས་ལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་གྱུར་ན་ཡུལ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཡུལ་དེ་མཁྱེན་པོ་མེད་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཏེ་སྟོན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་འཐད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། དེ་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེན་པའམ་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་ལས་རིག་ཤེས་དེ་ཡིས་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱི་དངོས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོ་སོགས་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་སྔོན་པོ་ཡུལ་སོགས་གང་ཡིན་པ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་འཛིན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་མིན་ཡང་། ཡུལ་མ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཙང་གི །དངོས་སུ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་

སུམ་མཛད་པ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཤེས་རབ་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་ཡུལ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་རོ་མཉམ་ཟུང་འཇུག་ཞི་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ཡུལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གཟུགས་སྐུ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་མཛད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཚོགས་བརྒྱ་ཕྲག་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་། སྣོད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པར་འགྱུར་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་མཐུས་ནམ་མཁའ་དང་གཞན་རི་བྲག་དང་ལྗོན་ཤིང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྒྲ་གང་ཞིག་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་གཉིས་རོ་གཅིག་སྟེ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་མི་དགོས་ཏེ། རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་མིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྟེན་ལོངས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཟིན་ཏེ་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལས་འབྱུང་ཞིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བཞིན་དུ་གསུང་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་གཞན་དོན་འགྲུབ་

པའི་དཔེ་ནི། ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་འདིར། དུས་ཡུན་རིང་འབད་པས་ཆེས་བསྐོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྫ་མཁན་དེའི་རྩོལ་བ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་འཁོར་ལོ་དེ་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལའང་ད་ལྟ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་འཆད་སོགས་རྩོལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོབ་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་ཡིན་པས་ན་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། རྟེན་སྐུའི་རྣམ་བཞག་དང་། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འཛིན་པའི་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ལུས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྲེགས་པས་རང་བཞིན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའམ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་འགགས་པས་ཆོས་སྐུ་དེ་རྟེན་ལོངས་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐུ་ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སོགས་གསུངས་པས། དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་བསྲེག་བྱ་བུད་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་ཆོས་སྐུའི་སྐབས་

ན་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་བསྡེགས་པས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཞི་བ་སྟེ་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཅན་རིག་པ་རོ་གཅིག་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་རྣམས་སྣང་མི་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ལ་སྣང་མེད་ཞེས་སྣང་བ་གང་གི་ངོར་སྣྲུབ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་སྣང་མི་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཇི་སྙེད་གཟིགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྣང་བཅས་ཟེར་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བཞག་གི །ཐ་མལ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ཚེ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱིངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སོགས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པའི་འགག་པ་སོགས་མེད་དེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཐའ་དག་འགག་སྟེ། དེ་སྲིད་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཕྱིར། སེམས་མ་འགག་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་སྙོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཟད་པར་འགགས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ན། སེམས་འགགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ། ལོངས་སྐུ་དེ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་པའི་འབད་མེད་སྒྲོ་བསྐུ་བྲལ་བར་ཤར་བ་ལོངས་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་བར་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲོལ་བའི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་

གྱི་འབྱོར་བའི་སྨུད་རྟག་པར་དུ་འདི་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །སྐུ་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་ཇི་སྲིད་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྱོར་བའི་སྐད་དུ་རྟག་ལ་བྱང་སེམས་འདི་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་དག་ས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་གི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དམིགས་བཅས་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་རེད་མདས་བཤད།

གསུམ་པ་ལ་སྐུའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུར་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ། བཞེད་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཆོས་ལོངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲ་རོལ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས། སྔར་འགགས་པ་ཀུན་གསལ་བ་དང་མ་འཚོལ་བ་སྟེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་སྔར་གྱི་བྱུང་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་མཐའ་དག་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཚུལ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྨིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཞི་ཧྲུཏྟ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་འདྲ་སྟེ་ཇི་འདྲ་བ་དེར་ཐུབ་དབང་བལྟམས་པ་སོགས་སྟོན་པ་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་སྐུ་དང་སྤྱོད་པའི་མཐུ་དང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་པ་ཇི་སྙེད་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་སོགས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

རྣམས་དེ་ར་གཟུགས་མཚན་དཔེ་སྦྲས་པ་སོགས་ཇི་འདྲ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་བསྟན་པ་ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་ཞིང་དེ་ར་བདག་བྲམ་ཟེ་སོགས་རིགས་གཟུགས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་སོགས་ཆ་ལུགས་ཇི་འདྲ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་གོས་རྒྱན་སོགས་སྦྱིན་པ་གང་དུས་དང་ཚད་ཇི་ཙམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ། དེ་ཉི་མ་ལུས་པར་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཚེ་ སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན། སྐུ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆར་དུ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག །སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྐུ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་འང་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་གཞན་གང་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གང་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་གསུང་གི་གདངས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཞིང་བཟུང་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ན་འཚོ་གཞེས་ཏེ་བཞུགས་པ་དང་། དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བཟུང་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་སྙེ་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་བར། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དེ་དག་སྤྱོད་ཀུན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཁྱེན་ནས་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཡི་བ་སྤུ་ཡི་ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གང་ལ་མིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་སྟུགས་ཀྱི་མཐུས་རང་གི་ལུས་ལ་

སྟོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་ནུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ཡི་ལྷག་མ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས༔ སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་སྟོན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དག་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིས་སྒོ་ནས་རྡུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱོན་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཁྱབ་ནུས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ལ་སྟོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྡུལ་གཅིག་པོ་དེ་རགས་པ་སྟེ་ཆེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་བ་སྟེ་ཆུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་། མ་ལུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱིས་གྲངས་གང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ལ་ནི་སྤྱོད་པའི་གྲངས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ནུས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་བཅུས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་དབྱེ་བ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་བློ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་སུ་

ཆུད་པའི་སྟོབས་དང་། སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་པའི་བློ་སྟོབས་དང་། སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་བློ་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །

གཉིས་པ། རྒྱས་བཤད་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཚིགས་བཅད་མཐར་སྟོབས་ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ་དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་སྐབས་ཡོད་ལ་གནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བལྡོད་པ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ་དགེ་བ་ལས་མི་བདེ་བ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱད་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གནས་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་གནས་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བལྡོད་དོ། །རྣམ་སྨིན་འདོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕེན་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་རྣམ་སྨིན་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ལས་མི་དགེ་བ་སྟེ་མ་འདྲེས་པ་གཉིས་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་འདྲེས་མ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དངོས་ཀྱི་ལས་དང་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འང་། མཁྱེན་པ་ནུས་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་

སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀུན་འབྱུང་གི་ས་དང་། སོགས་ཀྱིས་དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གིས་འགྱུར་བའི་སྟེ་ས་བོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པའམ་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པའི་མོས་པ་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི་དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སོགས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་དང་། བདེན་གཉིས། ཁམས་གསུམ་སོགས། ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཀུན་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཀུན་ཉོན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སོགས་སྨྲས་དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཡིན་པར་བཞེད་ལ་དབང་པོ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་དང་དབང་པོ་རྟུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་དང་དབང་པོ་དེ་དག་གི་རང་ཡུལ་ཕན་ཚུན་སྤྲུབ་པའི་ནུས་པ་དབང་པོའི་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་སྟེ་དབང་པོ་ཉིད་ལ། འདི་སྤྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཅེས་སོ། །ཐག་ཅེས་སྨྲ་ཐོས་ནས་མིག་ལྟ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་ན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་

གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྒྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པའམ་ཆགས་མེད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་མཆོག་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །ལམ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ནི། དེ་བཞིན་ལམ་འགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་འགས་ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་དང་། དམྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལམ་འདི་ལས་འདིར་འགྲོ་ཞེས་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་མཐའ་ཡས་པར་འཇུག་པ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་བསམ་གཏན་སོགས་བྱེ་བྲག་ལ་སྐྱེ་ཁྱད་པར་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་གང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གང་དག་དང་། མཐར་གྱིས་སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་འགོག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ་སྟེ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་ཐོག་མེད་དུ་གནས་པ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྔོན་གྱི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་གཞིར་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཡུལ་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་དང་བཅས་པའམ་ཡང་ན་ཁ་དོག་སོགས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བློ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིའང་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱང་པོ་ཉིད་

མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ན་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་སྟེ་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱི་བཟོ་བོས་བཀྲ་བར་བྱས་པ་མང་པོ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། མཁྱེན་པ་མ་ཆགས་པ་དང་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐའ་ཡས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་འཇིག་པ་སྟེ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སློབ་མ་ཉན་རང་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བློ་ཡིས་ཏེ་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་སྟེ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་དང་། འདིར་ནི་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པའང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཞིང་། ཐེན་ལས་གཞན་མི་མཛད་པར་སྨྲིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྫོགས་པ་མིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི། དེས་ན་ཉན་རང་གིས་བརྗོད་མི་ནུས་པ་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདིར་ནི་འདབ་ཆགས་མཁའ་ལྡིང་དབང་པོ་དེ་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་མ་བརྗོད་བཞིན་དུ་ལྡོག

པར་འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ། དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཆ་ཤས་ཙམ་ཅི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་འགྱུར་རམ་སྟེ། མི་འགྱུར་ནའང་། འོན་ཀྱང་ཆ་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཚམ་ཚོམས་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སོ། །

གསུམ་པ། མདོར་བསྡུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཞི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་ལས་གཞན་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། སྟོབས་སོགས་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་རྒྱས་འདི་གཞུང་སྔ་ཕྱི་ལ་རེད་མདའ་བ་བཞེད། དེ་འདྲའི་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི་དོན་དེ་གཉིས་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོ་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་ནས་སྤྲུལ་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ། སྟོན་པ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་རྣམ་ཐར་སྟོན་པ། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། སྟོན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ། སྐར་ཡང་ཆོས་སྐུ་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐུ་མངའ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླའི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས། དགའ་ལྡན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་ནི་ཡུམ་སྤྲས་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་པས་བལྟམས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སྤྱང་འདས་སུ་གཞུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་སེམས་གར་མཁན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གཡོ་

བའི་དང་ཚུལ་ལམ་གཡོ་བག་ནི་སྤྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཡུལ་ལ་རེ་བའི་སྙེ་སྲེད་པའི་ཞིགས་པ་ནི་མང་པོས་དམ་པོར་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་བགྲི་བར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཕྱིར་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི་ལྷུར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་ལའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ལ་དེ་མིན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་གྲོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་ཡུལ་འཇལ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་གཉིས་པ་དང་། འདིས་འདེགས་པའི་ཐེག་པ་ལམ་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་ཐ་དད་མི་སྲིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་ནི། ད་དུང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་མ་བྲལ་བས་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ལ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་བོ། །ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྲུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །ཞེས་དང་འཕགས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྱེད་ལ་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་མེད། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་

ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཞུག་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཁོ་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཆེར་སྐྱེད་བྱེད་བསྐལ་པ་ཉོན་མོངས་ལྷ་བ་ཆེ་སེམས་ཅན་ཏེ་སྙིགས་མ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ། དེས་ལྷག་པར་མོས་པ་འཇོམས་པས་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་ཟབ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མི་འདོར་ཏེ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་དང་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་མི་སྙེལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་ཅིག་པ་མངའ་བ་དང་གང་ཕྱིར་སྔོན་བྱང་སེམས་དུས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲོལ་བར་བྱ་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་དེད་དཔོན་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི། ཡུན་རིང་བགྲོད་པའི་ངལ་བ་ཉེར་ཏེ་ཉེ་བར་སེལ་བའི་སླད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་མ་སླེབས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་དུ། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུ་རོལ་ཏུ་དེའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་ཞིང་འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབེན་ལ་འང་བློ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ནས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལས་ལོགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྲིད་པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ནི་མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ན་བྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་རྣམས་བརྩིག་པ་སྟེ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ། བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའང་དེ་སྙེད་དེ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ནི་སྟོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བགྱི་མ་ལགས་ཏེ་མོས་པར་དཀའ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བས་འདིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཇི་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་བརྗོད་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ན་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནས་ཞིག་བརྩིས་ནས་བསྐལ་པ་དུ་སོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པད་དཀར་ལས། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །དེ་ཡི་ཚད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དེ་ནི་ངས་ཐོབ་སྟེ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནས་སླར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུ་རྣམས་གཅིག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་མི་འཐད་ཟེར། གོ་རམ་པས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐུ་ལ་འཆད། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ཚད་མེད་ན་དེའི་རྒྱུ་སྐུ་གསུམ་པོ་ཡང་ཚད་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་

ཆོས་སྐུའི་ཐོག་མ་ཆད་མེད་པ་ཟེར། མ་འོངས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་སོགས་དཔྱད། རེད་མདའ་བ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའང་དེ་སྙེད་དོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་བར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོའི་མ་མ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚུལ་ལུགས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པས་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ལྷག་མེད་དུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་པ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་ཚད་མེད་པ་མངའ་ཚུལ་དང་། དེས་ཡུལ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོད་ཡོན་ལྟའི་ཁ་ཟས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དུག་དང་བཅས་པར་ཟ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་སྟེ་བདག་གིར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་བ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ནི་དུག་ཟོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཚོར་བས་ཉེན་པའི་བུ་གཅིག་པུ་ལའང་མ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བའི་བློ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་སྟེ་བུ་སྡོབས་དང་ལྡན་པ་མ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་ཞིག །མ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉེན་པ་མཐོང་བཞིན་འདོར་ནས་མི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་སྟེ་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོར

བདེན་ཞེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟའི་ཞེན་པ་ཡི་བློ་ཅན་གྱིས། ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་དང་། ཡུལ་སྡུག་དང་། མི་སྡུག་བྲལ་སྦྲད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྡུག་བསྔལ་དང་། སྡིག་ཅན་དམྱལ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འཁོར་བ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་དག་ཐུགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་ཏུ་དོང་བ་སྟེ་སོང་བར་གྱུར་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐུགས་རྗེས་ཁྲིད་ཐུགས་ཞི་བ་ཕྱོགས་ཅིག་ལས་བཟློག་པས་ཁྲིད་ལ་མྱ་ངན་འདས་པ་མི་མངའ་བར་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་སོ། །གསུམ་པ་མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བརྩམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྩོམ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཉིས། དང་པོ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་འགྲེལ་བའི་ལུགས་འདི་དག་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་བཏུས་ནས། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེའི་ལུང་ཇི་བཞིན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལས་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ན་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོས་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཇུག་པའི་གཞུང་འདིར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་མཚན་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་གཞན་ན་ནི་མེད་ཅེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛོད། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ། དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་

འཛིན་པར་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ། དཔལ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་སྟེ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་དོན་གྱི་གཏིང་ཟབ་པའི་ངམ་ནག་པའི་ཁ་དོག་འདྲ་བ་སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཚིག་གིས་འཛིགས་པས་བྱིས་པ་རྣམ་རིག་སྨྲ་བའི་སྤོན་གྱི་སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྤངས་པས་ཏེ་འགྲོས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ན་དབུ་མའི་གཞུང་དེ་ཡི་ཚིག། ལེ་ཚུར་བྱུས་པའི་རྩ་ཤེས་སོགས་ཁ་འབུས་པའི་ཀུ་སུ་ཏ་རྣམས་གཞུང་འདིས་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟ་བྱེད་པ་པོ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བདག་གིས་ཡིད་ལ་རེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐོང་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ན། སྐྱེ་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་བརྗོད་པ་ལས་སྐྲག་སྟེ། དཔེར་ན་མཚོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས། བྱིས་པ་རྣམས་སྐྲག་ཅིང་རིང་དུ་འབྲོས་པ་ལྟར། དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་གླང་། དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་སྐྱེ་བོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དེ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་དཀར་བས་མཚོ་དཀར་ཞིང་ཀུ་མུད་སོགས་ཕྱེ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྩོམ་པ་པོ་ཟླ་བ་དེས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ཀུ་མུད་ཁ་འབུས་པ་རྣམས་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆུ་མཚོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དེས་སྐྱེ་བོའི་རེ་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྤར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་མཚོ་སྤངས་ནས་བཏང་མ་བཏབ་པ་ད་ལྟ་འདོད་རྒྱུར་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སོ། །རེད་མདའ་བས་ཀུ་མུད་ལྟར་ཟབ་དོན་ཁ་འབུས་པ་རྣམས་འགྲེལ་པས་ཁ་ཕྱེས་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩིའི་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ལེ་ཚུར་བྱུས་པ་རྩ་ཤེར་སོགས་ཀུ་མུ་ཏ་

ཁ་འབུས་པ་འདྲ་བ། ད་ལྟ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཉི་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་ནས། དེའི་ནང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས། སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྐོང་བར་བྱེད་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟར་བལྟད་ཟིན་པའི་ཟབ་མོ་བློ་ཆུང་རྣམས་འཇིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་གསུང་རབ་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོང་བ་རང་བློས་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་བ་སྟེ་བལྟས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་དུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལུགས་གང་ཞིག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྔོ་བ། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གསལ་པོར་བསྙད་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྔོན་ཏེ་སྔོ་བར་གྱུར་པ། སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བཞམ།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས་མཐའ་ཡས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ནས་དུས་མྱུར་དུ་བདེར་གཤེགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག་ཅིག །རེད་མདའ་བས་བསོད་ནམས་ཅི་འདྲ་ན་ཕྱོགས་མཐར་ཁྱབ་པའི་བསྔོ་བ་དེ་འང་ཡིད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྔོ་བར་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བ་དང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་དུག་གིས་དཀྲིས་པའི་སེམས་སྒྲུབ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གོ། ཞེས་

སོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་གང་གིས་བསྒྱུར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡུལ་ས་མཉྫར་སྐྱེ་འཁྲུངས་པའི་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ བླ་ན་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་གཞོལ་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྙེས་པས་རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་སྤྲུ་ར་བ་རྗོགས་སོ། །

གཉིས་པ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དཔུང་སྐྱེ་དབུས་རིན་ཆེན་སྲས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྐྱེ་ཐེག་ལེ་བྱམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་དེ་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་ཝརྨ་སྐྱེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་ཙ་བ་བ་ཚབ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ལྷུར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །འདིར་འགྲེལ་པའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་གི་སྟེང་ནས་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་"བགོད[1]"པ་ནི། རྩ་བ་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་རྩ་བ་གཉིས་སྤྱར་ནས་ཞུ་དག་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སྐྱེའི་སའི་ཆོས་གསུམ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་སྟེ། རྒྱུ་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་བསྟན་

[1] མ་ཕྱི། ༡༥༨ན༡ན། བགོད་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༡༣༢བ༥ན། བགོད

བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཡོད་ཅེས་བྱ་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་མཐའ། །གཉིས་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ཚུལ། །མ་ནོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་ཀྱིས། །དམིགས་བཅས་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་ཟུག་རྔུ་འབྱིན། །ལ་ལས་འདི་མེད་གཞན་ནི་ཡོད་ཅེས་དང་། །ལ་ལས་འདི་ཀུན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེར་ཞེན་པའི་འཛིན་སྟང་གིས། །དམིགས་མེད་སྒོམ་པ་ད་དུང་དམིགས་དང་བཅས། །ཡོད་པར་རྟོག་གམ་མེད་དོ་སྙམ་པ་ཡི། །ཞེན་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་ནས། །སྣང་སྟོང་མཉམ་པར་ངེས་ཤེས་རྫོགས་པ་ཆེ། །ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་བཟང་པོ་ཁོ་ནས་མཐོང་། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་རིགས་པས་དྲང་བ་ཡིས། །ལྟ་བའི་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་པས། །བློ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་ན་ཡང་། །རྒྱལ་ཀུན་དགོངས་པའི་ཆུ་ཀླུང་འདི་ན་འཁྱིལ། །དེ་ཕྱིར་ཟབ་ལམ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་རྟོགས་བྱ་བ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ནས་ནི། །ཐོས་དང་བསམ་པས་འདི་དོན་སྤྱོད་པར་མཛོད། །ས་བཅད་ཕལ་ཆེར་རྩེ་བགྲང་ཙམ་དུ་ཟད། །ལ་ལ་གཞུང་གི་སྙིང་པོ་འདྲ་བའང་ཡོད། །འདི་ནི་སྔ་མ་ཀུན་ལས་ཁྱད་འཕགས་པར། །བློ་གྲོས་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་བཅས་པའི་བསྡུས་དོན་འདི་ཡང་ལུང་རིགས་སེང་གེའི་ང་རོ་སྒྲོགས་པ་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སློབ་གྲྭར་གཏོགས་པ་ལྷ་རིག་སྨྲ་བ་མ་ཧེས་སྤོམ་བརྩོན་སྤེ་སྟོད་འཛིན་པ་དབང་པོའི་གྲངས་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་གྲུས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་དགེ་བས་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། མངྒ་ལཾ། ། ། །

༄ གང་གིས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན། །སྣང་སྟོང་རེས་འཇོག་བྲལ་བ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ལ། །ཅིག་ཆར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདིར། །གྲུབ་མཐའི་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་གཞུང་། །ཞེས་གྲགས་འཆད་པ་མང་ནའང་། །བདེན་གཉིས་ཕྱོགས་རེར་སོང་བ་ཡི། །བག་ཆགས་གོམས་པ་མང་པོས་བསྒྲིབས། །ཟླ་བའི་བཞེད་གཞུང་དྲི་བྲལ་ཤེལ་དཀར་པོ། །མཐར་འཛིན་རྟོག་སེལ་རིན་ཆེན་ཀེ་ཏ་ཀའི། །ཕྲེང་འདི་མཉམ་ཉིད་ལ་མོས་བཞིན་བཟང་མགུལ། །བརྒྱན་ཕྱིར་ཟླ་མེད་ལེགས་བཤད་ཕྲེང་བ་ཡིན། །རྒྱ་ཆེའི་གཏིང་ཟབ་འཕགས་པའི་བློ་མཚོ་ལས་བྱུང་བ། །ཆོས་ཀུན་གདོད་ནས་དག་པའི་རིགས་མཆོག་དབང་གི་རྒྱལ། །དཔལ་ལྡན་སྟོང་ཉིད་གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་རྨད་བྱུང་རྩེར། །མཐར་ཐུག་དགོངས་པའི་ཏོག་ཉིད་ཟབ་མོའི་སྣོད་ཅན་ལའོ། །དེ་སྐད་དགག་སྒྲུབ་བློ་དང་བཅས། །བློ་བྲལ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་ངང་། །ཁས་ལེན་ཚུལ་ཐབས་ཀྱིས་འཇུག་ཀྱང་། །ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཤིས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་བའི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོར་བ་ཉེར་ཞིའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ལྷུན་སྟུག་ངོ་མཚར་འབྱོར་པ་དཔེ་མེད་དྭང་སྟོང་ཆེ་རྣམས་ལམ་བཟང་འདི། །ཉི་ཟླ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དེ་སྲིད་མཚན་འཛིན་རབ་རིབ་འགོག་པའི་ཕྱིར། །ལེགས་བྲིས་ཛ་ཆེན་སྣན་ལྷུར་བརྟུངས་པས་མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་བྱེད་ཤོག །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོའི་ཕྲིན་ལས་འཛིན་བཞིན་དུ། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་དབུ་མའི་ལམ་བཀོད་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་གྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི། །བདེ་གཤེགས་སྲས་བཅས་བཞེད་པ་ཀུན་སྐོང་ཤོག །

ཅེས་པའང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་ལུགས་པ་ཆེན་པོ་གནས་ལུགས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཐེག་མཆོག་དབུ་མའི་པཎྜི་ཏ་མི་ཕམ་རིན་པོ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱག་མཚན་དང་ཟིན་ཐུན་རྣམས། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ཅན་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་གྲོགས་མཛད་པ་དང་། སྤྱི་འགྱུར་བསྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་ཟླ་ཆེན་གདན་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་བསྐུལ་ཏེ། སི་ཁུ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོས་ཤར་ཀཛོག་རྫོ་རྫེའི་གདན་གྱི་དགེ་གནས་བཤད་སྒྲུབ་ནོར་བུའི་ལྷུན་པོའི་ཆོས་སྡེར་བསྡུས་ནས་སྦྱར་བས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། ། །

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱི་ས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡི་ཚེ་རང་གི་བློ་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རིང་དུ་སོང་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་གྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདི་ལས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ་ཞེས་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་ཏེ། བདག་མེད་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་འགོག་པའི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་འདུ་བྱེད་བཅས་པར་

འཇུག་པ་ལ་ས་དྲུག་པ་མན་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་བློས་ཀྱང་ལྷག་པར་བཤད་པ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ། ས་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུང་སེ་མས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འགོག་པ་ལ་རྣམ་པར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསལ་བས་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྟུང་བའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲལ་ཏེ། ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་དོ། །

དེས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྤྱི་ར་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་ནས་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་ཧྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ངར་འཛིན་སྤང་མི་ནུས་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་དཔྱད་པར་ཕུང་པོ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཇི་ལྟར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནུས་ལ། དེ་དང་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དམ། ཆོས་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་གཞིའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང༌། བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཕུང་པོ་རགས་པའི་རང་བཞིན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་རྫས་སུ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པས་ཆོས་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ཉན་ཐོས་པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ཁེགས་བར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་ལ།

འོག་ཏུ་རྒྱ་བར་ཡང༌། །རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཚེ་དེའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང༌། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་

ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །

རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་མི་འདོད་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མི་སྤོང་ལ། དབུ་བ་རྩོས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཚོས་ཚོགས་པ་ལ་རགས་པ་གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་རགས་འཛིན་ཀྱང་གཞིག་མི་ནུས་ན་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚུལ་ག་ལ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ལ་འདི་དང་ཕྲད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ངར་འཛིན་མ་སྤངས་བས་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་རགས་པར་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་བར་འཛིན་པར་དེ་སྲིད་དུ་ཚོས་དེའི་བདག་མེད་རྗོགས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་རགས་པའི་རྫས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་བུམ་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་བཇོད་དེ། རྟག་བདག་སོགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རགས་པའི་ཕུང་པོ་རིལ་པོ་ལ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་དེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པར་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་ང་བཏགས་ཙམ་ལས་ང་ངོ་བོས་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་མྱོང་བས་ཤེས་ནུས་ལ། དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་འབྱུང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ན་དེ་གོམས་པས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྤོང་སྟེ་མི་སྤོང་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་སུན་མ་ཕྱུང་བས་ངར་འཛིན་མི་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཙམ་མིན་པར་ཕུང་པོ་ཡིན་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པར་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྙད་དུ་བདག་རྫས་སུ་མེད་ལ་ཕུང་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་པ་ལྡོག་པ་རིགས་པར་སླ་བའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་གདགས་པའི་གཞི་ཙམ་མ་ལོག་པས་དེར་འཛིན

མི་ལྡོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ལྡོག་པར་ཡང་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྣང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་མི་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། ཕུང་པོ་ཙམ་བདེན་པར་བཟུང་ཡང་དངོ་སྙམ་དུ་བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཕུང་པོ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ངར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། །ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང། དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་གིས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་ན་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་རྟོགས་པར་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཆ་མེད་ཙམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་ཚུག་ཀྱང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་མི་བྱེད་དེ་དེ་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་ཚེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཞེས་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་དང

མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པར་མ་ཤེས་ཀྱང་སྦྲུལ་འཛིན་ལྡོག་པ་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོའི་ཚོགས་བ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་པུའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། །འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཆ་བཅས་དང་དེ་ལ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་នོ། །

རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མདུག་ཐོག་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །"ཚོར[༡]་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བ་བརྡོས་པ་དང་། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༨༥བ༢ན། ཚོར་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤བ༨ན། ཚོར་

སོགས་པའི་དཔེ་དེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། །གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྗེས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། གང་ཟག་བདག་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་བུམ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཟླ་བས་བཞེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །

རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་ལས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

ཇི་སྐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་བ་ལགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོང་བས་ཚོག་གོ །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བློ་མ་དཀྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པས་དཀྲུས་མ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འོ་ན་ཉན་རང་གི་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སྙམ་ན། དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་གཅིག་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མཐོང་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་བདག་མེད་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་བསྔོའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར

རོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་རིགས་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་བློའི་རྒྱལ་འཕང་གི་ཆོས་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབ་མ་ཕེབ་དང་། སྒོམ་པའི་སྐབས་ན་སྦྱོར་བྲལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་ནུས་མི་ནུས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་གནས་པ་ཉིད་མཐོང་ནུས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པས་སོ་སྙམ་ན་ཆ་མེད་ལ་བདེན་འཛིན་མ་ངོར་ཀྱང་དེ་བསགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་དངར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པའང་ལྡོག་ནུས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆེ་དུ་མ་དེ་བཞིན་དུ་ང་དུ་མར་འཛིན་པ་དང་དེའི་ནང་གི་གང་རུང་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་མི་སྲིདཔའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྩ་བ་དྲུང་ནས་ཕྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབ་ནུས་པར་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོངས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལ་འང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་

དུ་མ་ཞེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ལེགས་པར་ཞེས་ནུས་ཤིང་། ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་དང་པོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་"འདོད[༡]"་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་པོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་དུ་མ་ཞེས་བས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་བསྐྱུན་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་ལྟར་འགྱུར་བར་བཞེད་དེ། འོག་ནས་བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་དང་། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སོགས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྐྱེན་འདི་ཉིད་ཙམ་མམ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞེས་པར་བྱའོ། །

དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་ལྟར་རགས་པར་སྣང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པའམ་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༨ན༡ན། འདོན་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༧བ༥ན། འདོད་

ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕུང་སོགས་འདུས་པ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པའམ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བྱམས་པ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོམ་ཉི་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་དག་ཀྱང་འདི་ན་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལས་གཅིག་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཆགས་སོགས་ལྡོག་པའི་ཐབས་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱི་ར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་"པ་[1] ལུང་དང་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་བའི་གནས་[2]མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གསུང་ལས་བཀོལ་བ་དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག ། །།

༄ གོལ་དན་གླང་པོ་སྟོང་གི་ཁྱངས་པ་རྣམས། །སྲིན་བསམ་མེད་པར་ཟིལ་གྱིས་ནོན་གྱུར་པ། །སྨྲ་བའི་སེང་གེ་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་ཅན། །མི་ཕམ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱུརཅིག །སྨྲ་བ་ངན་པའི་དྲེགས་ལྡན་ཁྱུང་ཆེན་ཁྱུ། །རིགས་པའི་མཆེ་སྡེར་དག་གིས་རབ་བཅོམ་ནས། །ཐེག་མཆོག་གངས་ཀྱི་རི་ལ་ལེགས་གནས་པ། །འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་སེང་ཆེན་ཁྲོད་རྒྱལ་པོ། །ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་འོད་ཟེར་འབུམ་དུ་འཕྲོ། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་ཀུན་གསལ། འགྲོ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༨ (ཤ༡ན། མེད་པ་པར་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༢བཞན། མེད་པ

ལོ། །ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་གནས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་ཛ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་བསྒྲེང་། །དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དབང་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། །མེ་ལུགས་ཟླ་༡༢ཚེས་༡༥ལའོ།

༄ ཨཱཪྻཱ་ཧྲཱིཿ རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་ལས། མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡི། །བསྐལ་པ་རྒྱ་མཚོ་མཚན་ཙམ་ཐོས་དཀའ་བ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོར་འདུད། [༡] །ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། ཐེག་ཆེན་ཚོས་མཛོད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ལམ་ནས་སྟོན་མཛད་པ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། [༢] །དེ་ཡི་གསུང་རབ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། །རྟོགས་པ་དཀའ་བའི་ཚིག་དོན་ཆུ་བོའི་གཏེར། །གང་གི་མཁྱེན་གཉིས་ཟེར་གྱིས་རྒྱས་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་རྨད། [༣] །ཚ་འཇུག་བཞི་གསུམ་བསྟན་དོན་གྲངས་མང་ཡང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བདེན་གཉིས་ཚུལ། །དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་མཁའ་དང་ཤིང་རྟའི་དཔེ། །ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། [༤] །མཐའ་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་དོན་དམ་མཁའ་དབྱིངས་སུ། །སྲིད་ཞིའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཆར་བ་ནི། །རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཚོས། ཟབ་རྒྱས་རྟོགས་དཀའ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་མཆོག [༥] །ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དགོངས་དོན་འཁྲུལ་མེད་པ། །ལེགས་སྟོན་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་བཟུང་བ། །མཁས་དང་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་འགྲན་ཟླ་བྲལ། མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་སྲིད་འདིར་བྱོན། [༦] དེ་ཡི་མཁྱེན་པའི་ཆ་ཤས་དབུ་འཇུག་གི །བསྡུས་དོན་མཆན་འགྲེལ་རྣམ་དག་ལེགས་བཤད་འདི། །ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བྱེད་པ་

པོ། །དད་སྨིན་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེས་སྤར་ཡོན་སྦྱར། ༧ །གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྱུང་བ་སྤར་གྱི་འཕྲུལ། ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་གི་ཆོས་མཛོད་ཆེན་པོ་ནང་། །འཕགས་མཆོག་རིགས་གྲོལ་དང་གསུམ་ཆུ་གཏེར་ལས། །རབ་འབྲུངས་ཟླ་དཀྱིལ་རྫོགས་པའི་གྲགས་པ་དཀར། ༨ །འདི་བགྱིས་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་ཆུ་ཀླུང་རྒྱུན། འཁོར་འདས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་ཆུ་གཏེར་དང་། མཉམ་དུ་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་བསྒྲོས་པའི་མཐུས། འགྲོ་ཁམས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་མཆོག་ཐོབ་ཤོག ༩ །བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་འབྲི་རྐོས་སྨིན་བདག་སོགས། །འབྲེལ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཚེ་རིང་ནད་མེད་ཅིང་། །ཆོས་མཐུན་དོན་ཀུན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག ༡༠ །རྣམ་དག་ལྟ་བའི་ཉིན་བྱེད་འཆར་བ་ཡིས། ལྟ་ངན་ལོག་ལམ་མུན་སྟུག་གསལ་བ་དང་། །ལྟ་གྲུབ་རྣམ་དག་ཆུ་སྐྱེས་རྒྱས་པའི་བཅུད། །སྐལ་བཟང་བུང་བའི་ཉེར་འཚོ་མཆོག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྤར་བྱང་ཉུང་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་མཁས་པའི་གཞུང་བཟང་ཆེ་འདི་རྣམ་དཀར་སྤར་གྱི་ལས་འདུ་"བགྱི[1]་པ་པོ་འཕགས་མཆོག་རིགས་གྲོལ་གྱིས་བཀས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་བྲིས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་གྱུར་ཅིག །སརྦམངྒ་ལཾ་ཤུ་བྷཾ། །དགེའོ། །དགེའོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༠བ༨ན། བགྱི་ གངས་ཅན་རིག་གཞུང་དུ་ ༤བ་༨ན། བགྱིས་

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿསམནྟབུདྡྷཱནཱཾ། ཨཙིནྟྱཱདྦྷུཏརཱུཔིཎེ། ཨོཾཏཱརེསྭཱཧཱ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །